

Utrikesutskottets utlåtande 2021/22:UU4

Kommissionens arbetsprogram 2022

Sammanfattning

I detta utlåtande redovisar utrikesutskottet sin granskning av kommissionens arbetsprogram för 2022. I arbetsprogrammet anger kommissionen sina politiska prioriteringar för det kommande året och de initiativ till lagstiftning och andra åtgärder som den avser att lägga fram och genomföra. Utskottet föreslår att riksdagen lägger utlåtandet till handlingarna.

I granskningen av arbetsprogrammet har yttranden lämnats av konstitutionsutskottet, justitieutskottet, civilutskottet, försvarsutskottet, socialförsäkringsutskottet, socialutskottet och miljö- och jordbruksutskottet. I yttrandena redovisar utskotten sina synpunkter på arbetsprogrammet inom sina respektive områden. I avvikande meningar i yttrandena redovisas de meningsskiljaktigheter som finns mellan partierna i detta avseende. Samtliga yttranden finns i bilagor till utlåtandet.

På ett övergripande plan välkomnar utrikesutskottet att kommissionen i arbetsprogrammet visar beslutsamhet att upprätthålla takten i reformarbetet för den gröna och digitala omställningen. Utskottet ser positivt på att konferensen om Europas framtid har kunnat inledas under året och att kommissionen utforskar nya innovativa metoder för att underlätta ett medborgerligt engagemang i beslutsprocessen. Enligt utskottet kan bestående förbättringar på detta område vara viktigt för om konferensen i efterhand ska bedömas som en framgång.

Utskottet välkomnar att kommissionen i arbetsprogrammet lägger stor vikt vid respekten för rättsstatens principer och EU:s grundläggande värden. Mot bakgrund av utvecklingen i vissa medlemsstater framhåller utskottet vikten av att kommissionen fortsätter arbetet med dessa frågor. Utskottet välkomnar också att kommissionen framhåller betydelsen av den inre marknaden och satsningar på utbildning och forskning för att säkerställa EU:s långsiktiga konkurrenskraft, och i sammanhanget betonas vikten av kommissionens arbete med bättre lagstiftning och målsättningen att undvika onödiga regelbördor.

När det gäller EU:s roll i världen framhåller utskottet, med hänvisning till kommissionens framsynsrapport om EU:s handlingsförmåga och handlingsutrymme, att öppenhet mot omvärlden och regelbaserat internationellt och multilateralt samarbete är strategiska val som bidrar till välbefinnande, rättvisa, stabilitet och konkurrenskraft såväl inom som utanför EU.

Vidare ser utskottet fram emot konnektivitetsinitiativet Global Gateway, ett meddelande om partnerskap med Gulfstaterna och ett förslag om ändring av den s.k. blockerande stadgan för att motverka sanktioner med extraterritoriell verkan. Mot bakgrund av att kommissionen avser att påskynda arbetet med en verklig europeisk försvarsunion understryker utskottet att det europeiska säkerhet- och försvarssamarbetet inte ska präglas av överstatlighet och att det enligt gällande fördrag krävs enhällighet i rådet för försvarsrelaterade beslut, vilket ger riksdagen ett avgörande inflytande över grundläggande förändringar i samarbetet. Utskottet efterlyser framsteg i utvidgningsprocessen och framhåller det centrala i att EU för sin trovärdighet lever upp till sina åtaganden.

Inom ramen för granskningen av arbetsprogrammet har utskottet även följt upp genomförandet av de två föregående arbetsprogrammen. Utskottet drar slutsatsen att genomförandegraden kan beskrivas som god och att kommissionens arbetsprogram därmed är ett användbart underlag för utskottens planering och bevakning av EU-frågor. Utskottet ser emellertid utrymme för kommissionen att utveckla informationen om sin beredningsprocess av enskilda initiativ så att den är så tillgänglig, utförlig och uppdaterad som möjligt.

I utlåtandet finns en motivreservation (V) och tre särskilda yttranden (S, SD, V, MP).

Granskade dokument

Kommissionens arbetsprogram 2022 – Göra Europa starkare tillsammans (COM(2021) 645).

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	4
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning	5
Bakgrund	6
Arbetsprogrammets huvudsakliga innehåll	8
Utskottets granskning	10
Kommissionens arbetsprogram 2022	10
Arbetsprogrammet	10
Årsrapporten om strategisk framsyn	13
Uppföljning av tidigare arbetsprogram	15
Yttranden från andra utskott	20
Upplysningar från regeringen	27
Utskottets ställningstagande	30
Reservation	38
Kommissionens arbetsprogram 2022 – motiveringen (V)	38
Särskilda yttranden	40
1. Kommissionens arbetsprogram 2022 (S, MP)	40
2. Kommissionens arbetsprogram 2022 (SD)	40
3. Kommissionens arbetsprogram 2022 (V)	40
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	42
<i>Bilaga 2</i>	
Förteckning över granskningsutlåtanden	43
<i>Bilaga 3</i>	
Konstitutionsutskottets yttrande 2021/22:KU4y	44
<i>Bilaga 4</i>	
Justitieutskottets yttrande 2021/22:JuU2y	47
<i>Bilaga 5</i>	
Civilutskottets yttrande 2021/22:CU3y	52
<i>Bilaga 6</i>	
Försvarsutskottets yttrande 2021/22:FöU2y	58
<i>Bilaga 7</i>	
Socialförsäkringsutskottets yttrande 2021/22:SfU2y	63
<i>Bilaga 8</i>	
Socialutskottets protokollsutdrag 2021/22:15	70
<i>Bilaga 9</i>	
Miljö- och jordbruksutskottets yttrande 2021/22:MJU3y	71
<i>Bilaga 10</i>	
Uppföljning av kommissionens arbetsprogram för 2020 och 2021	77

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Kommissionens arbetsprogram 2022

Riksdagen lägger utlåtandet till handlingarna.

Reservation (V) – motiveringen

Stockholm den 2 december 2021

På utrikesutskottets vägnar

Kenneth G Forslund

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Kenneth G Forslund (S), Hans Wallmark (M), Olle Thorell (S), Hans Rothenberg (M), Jamal El-Haj (S), Kerstin Lundgren (C), Håkan Svenneling (V), Björn Söder (SD), Jennie Nilsson (S), Lars Adaktusson (KD), Camilla Hansén (MP), Magnus Ek (C), Diana Laitinen Carlsson (S), Helena Storckenfeldt (M), Mats Nordberg (SD) och Maria Nilsson (L).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Kommissionen antog den 19 oktober 2021 meddelandet COM(2021) 645, Kommissionens arbetsprogram 2022 – Göra Europa starkare tillsammans. Meddelandet i engelsk språkversion lämnades samma dag till riksdagen. Den svenska språkversionen av meddelandet lämnades till riksdagen den 28 oktober 2021. Talmannen beslutade efter samråd med partigruppernas ledare att välja ut meddelandet för granskning och kammaren hänvisade den 9 november 2021 meddelandet till utrikesutskottet för granskning, med stöd av 9 kap. 20 § riksdagsordningen. Granskningen ska enligt 10 kap. 3 § riksdagsordningen redovisas i ett utlåtande till kammaren.

Utrikesutskottet har gett övriga utskott tillfälle att yttra sig över arbetsprogrammet. Som ledning för utskottens yttranden ställde utrikesutskottet följande frågor:

1. Finns alla relevanta förslag med i arbetsprogrammet eller fattas det viktiga förslag?
2. Finns det förslag med i arbetsprogrammet som utskottet inte anser bör läggas fram?
3. Har utskottet några kommentarer kring kommissionens prioriteringar eller övergripande strategiska inriktning?
4. Är alla förslag lika prioriterade för utskottet att följa? (Frågan besvaras i det fall utskottet finner det meningsfullt att göra en prioritering.)
5. Finns det i övrigt något särskilt kring hur frågorna har behandlats tidigare eller kommer att behandlas framöver i riksdagen som utskottet ser behov av att lyfta fram i förhållande till arbetsprogrammet?

Yttranden har lämnats av konstitutionsutskottet, justitieutskottet, civilutskottet, försvarsutskottet, socialförsäkringsutskottet, socialutskottet (genom ett protokollsutdrag) samt miljö- och jordbruksutskottet. Samtliga yttranden finns som bilagor till detta utlåtande.

Den svenska kommissionären Ylva Johansson redogjorde för arbetsprogrammet och svarade på ledamöternas frågor vid utskottets sammanträde den 28 oktober 2021. Till sammanträdet var övriga utskott och EU-nämnden inbjudna att delta.

Regeringen lämnade den 22 november 2021 till riksdagen faktapromemoria 2021/22:FPM17 om arbetsprogrammet.

Utskottet får regelbundet föredragningar av regeringen inför möten i rådet för utrikes frågor. Det gäller även de informella videokonferenser som genomförts i denna rådskonstellation under covid-19-pandemin och inför de tillfällen då biståndsministrarna sammanträder i konstellationen. Regeringsföreträdare föredrar också på utskottets begäran särskilda aktuella EU-frågor.

Efter den redovisning som gjorts i betänkande 2020/21:UU10 och som sträcker sig fram till den 31 maj 2021 har utskottet fått följande särskilda föredragningar på EU-området:

- Sveriges svar på EU:s hantering av situationen vid gränsen Polen–Belarus m.m., information från utrikesminister Ann Linde den 25 november 2021.
- EU:s 18-månadersprogram, information från EU-minister Hans Dahlgren den 16 november 2021.
- Strategiska kompassen, information från Utrikesdepartementet och Försvarsdepartementet den 28 oktober 2021.
- EU:s samarbete med staterna i Afrika, Västindien och Stillahavsområdet (AVS-länderna), information från medarbetare vid Utrikesdepartementets enhet för internationellt utvecklingssamarbete den 12 oktober 2021.
- EU-initiativ om Human rights due diligence, information från ambassadör Cecilia Ekholm den 23 september 2021.
- EU:s 18-månadersprogram, information från EU-minister Hans Dahlgren den 23 september 2021.
- EU:s framtidskonferens, information från EU-minister Hans Dahlgren den 17 juni 2021.
- Situationen i Belarus, information från utrikesminister Ann Linde och utrikeshandelsministerns statssekreterare Krister Nilsson den 8 juni 2021.
- Regelbaserad multilateralism, information från utrikesrådet för politiska frågor Elinor Hammarskjöld den 1 juni 2021.

Ledamöter från utskottet har deltagit i den interparlamentariska konferensen för EU:s utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik den 9 september 2021 och i framtidskonferensens plenum, som hade sessioner den 19 juni och den 23 oktober 2021. Ledamöter från utskottet har också deltagit i interparlamentariska utskottsmöten i Europaparlamentet om utländsk inblandning i demokratiska processer och om de nationella parlamentens förväntningar på framtidskonferensen, båda den 9 november 2021, och om bekämpandet av våld mot kvinnor den 30 november 2021.

Inom ramen för detta års granskning av kommissionens arbetsprogram har utskottet även följt upp genomförandet av den sittande kommissionens två första arbetsprogram, dvs. arbetsprogrammen för 2020 och 2021. Uppföljningen redovisas i utlåtandet.

Bakgrund

EU:s årliga programplanering styrs av det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning (EUT 2016/L 123/1). Processen är enligt avtalet uppdelad i två faser. Den första utgörs av kommissionens arbetsprogram och den andra av den interinstitutionella programplaneringen som genomförs gemensamt av Europaparlamentet, rådet och kommissionen.

I den första fasen ska kommissionen ha tidiga bilaterala diskussioner med Europaparlamentet och rådet om initiativ för det kommande året. Kommissionen drar sina slutsatser av denna diskussion i den skriftliga avsiktsförklaring som lämnas till de båda andra institutionerna i samband med kommissionsordförandens tal inför Europaparlamentet om tillståndet i unionen, vilket i år gjordes den 15 september. Inför detta offentliggör även kommissionen sin årsrapport om strategisk framsyn som utgör ett underlag för kommissionens årliga arbetsprogram och för formuleringar av prioriteringarna på längre sikt.

På grundval av avsiktsförklaringen ska sedan ytterligare diskussioner föras mellan institutionerna innan kommissionen antar sitt arbetsprogram. I årets process behandlade allmänna rådet framsynsrapporten och avsiktsförklaringen vid mötet den 21 september. Rådsordförandeskapet skickade därefter en sammanfattning av diskussionen till kommissionens ordförande för beaktande vid utformningen av arbetsprogrammet (rådets dokument 12610/21).

Den andra fasen i programplaneringen vidtar efter att kommissionen har antagit sitt arbetsprogram i oktober. Det antagna arbetsprogrammet ligger då till grund för ytterligare diskussioner mellan institutionerna som syftar till en gemensam förklaring om den årliga interinstitutionella programplaneringen. Den gemensamma förklaringen ska fastställa de allmänna målen och prioriteringarna för det kommande året och identifiera ärenden av stor politisk betydelse som bör prioriteras i lagstiftningsprocessen. Allmänna rådet diskuterade kommissionens arbetsprogram vid mötet den 23 november 2021 och rådet förutses godkänna en gemensam förklaring om lagstiftningsprioriteringar för 2022 vid allmänna rådets möte den 14 december. En gemensam förklaring för 2021 undertecknades av de tre institutionerna den 10 december 2020 (EUT 2021/C 18 I/01). Tidigare har förklaringar antagits för 2017 och för 2018–2019 (EUT 2016/C 484/02 respektive 2018/C 12/11). Arbetet med en gemensam förklaring i programplaneringen för 2020 avbröts eftersom förutsättningarna förändrades i och med covid-19-pandemins utbrott.

I det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning finns även en kompletterande process för flerårig programplanering. I denna process ska de tre institutionerna vid utnämningen av en ny kommission utbyta synpunkter om de viktigaste politiska målen och prioriteringarna för den nya mandatperioden i syfte att underlätta en mer långsiktig planering. Processen mynnar ut i gemensamma slutsatser från de tre institutionerna. Slutsatserna ska ses över efter halva tiden och anpassas efter behov.

Förfarandet för den fleråriga programplaneringen genomfördes för första gången hösten 2020 och gemensamma slutsatser om de politiska målen och prioriteringarna för 2020–2024 undertecknades den 10 december 2020 (EUT 2021/C 18 I/02). Slutsatserna anger en agenda för återhämtning efter covid-19-pandemin där möjligheterna med klimatomställningen och den digitala omvandlingen tas till vara och Europas öppna strategiska oberoende stärks. Bland prioriteringarna nämns forskning och innovationskapacitet för att påskynda samhällsomställningen, att visa globalt ledarskap i klimatarbetet, att

utveckla egna digitala lösningar, att fördjupa den inre marknaden, att försvara grundläggande värden och att stärka EU:s roll som global aktör genom samarbete och främjande av den regelbaserade multilaterala världsordningen.

Den interinstitutionella fleråriga programplaneringen utgår från den strategiska agenda för 2019–2024 som Europeiska rådet antog den 20 juni 2019 som vägledning för institutionernas arbete under femårsperioden. Den strategiska agendan är uppbyggd runt fyra huvudprioriteringar:

- Skydda medborgarna och friheterna
- Utveckla en stark och kraftfull ekonomisk bas
- Bygga ett klimatneutralt, grönt, rättvist och socialt Europa
- Främja Europas intressen och värden i ett globalt sammanhang.

Genomförandet av den strategiska agendan står i fokus för de 18-månadersprogram som rådets trioordförandeskap utarbetar för godkännande av allmänna rådet och som sedan genomsyrar respektive ordförandeskaps sexmånadersprogram.

En annan utgångspunkt för den interinstitutionella fleråriga programplaneringen är de politiska riktlinjer för den kommande mandatperioden som kommissionens ordförande utarbetat, med hänsyn till den strategiska agendan och förankrat i Europaparlamentet i samband med sin nominering. Kommissionsordförandens politiska riktlinjer är grupperade under följande huvudrubriker

- En europeisk grön giv
- En ekonomi för människor
- Ett Europa rustat för den digitala tidsåldern
- Främjande av den europeiska livsstilen
- Ett starkare Europa i världen
- En ny satsning på demokrati i Europa.

Genomförandet av kommissionsordförandens politiska riktlinjer ligger till grund för kommissionens årliga arbetsprogram.

Arbetsprogrammets huvudsakliga innehåll

I sitt årliga arbetsprogram anger kommissionen sina politiska prioriteringar för det kommande året och de viktigare initiativ till ny lagstiftning och andra åtgärder som den avser att lägga fram.

Arbetsprogrammet för 2022 består av fyra delar. I den första delen ger kommissionen ett referat över de åtgärder som har vidtagits de föregående dryga 18 månaderna för att hantera covid-19-pandemin, möta klimat- och artkrisen och anpassa EU till en omvärld präglad av geopolitiska förändringar. Det är mot den bakgrunden som kommissionen lägger fram ett arbetsprogram för 2022 som ska visa beslutsamhet i ett återhämtningsarbete som driver EU framåt, skyndar på den dubbla gröna och digitala omställningen och bygger

ett rättvist, mer motståndskraftigt och sammanhållet samhälle i linje med Agenda 2030 och Parisavtalet.

I den andra delen redogör kommissionen för de åtgärder som den avser att prioritera inom de sex huvudrubrikerna i kommissionsordförandens politiska riktlinjer (se ovan). I den tredje delen beskrivs inriktningen på kommissionens fortsatta arbete med bättre lagstiftning och med genomförande och tillämpning av EU-rätten. I den sammanfattande fjärde delen framhåller kommissionen bl.a. vikten av enighet inom EU för det fortsatta arbetet men att strävan efter enighet inte får innebära sänkta ambitioner.

Det finns fem bilagor till arbetsprogrammet. Den första listar 42 nya initiativ inom 32 övergripande politiska mål. I den andra bilagan listas 26 s.k. Refit-initiativ om kontroll och utvärdering av lagstiftningens ändamålsenlighet och resultat. Den tredje bilagan innehåller en förteckning över 76 pågående ärenden som kommissionen anser bör prioriteras i lagstiftningsprocessen. Den fjärde bilagan innehåller sex förslag som kommissionen avser att dra tillbaka eftersom de blivit inaktuella. Av samma skäl anser kommissionen att en rättsakt bör upphävas, och denna anges i den femte bilagan.

Utskottets granskning

Kommissionens arbetsprogram 2022

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen lägger utlåtandet till handlingarna.

Jämför motivreservationen (V) och särskilt yttrande 1 (S, MP), 2 (SD) och 3 (V).

Arbetsprogrammet

Kommissionens arbetsprogram för 2022 tar avstamp i de ansträngningar som gjorts för att hantera covid-19-pandemins hälsomässiga, ekonomiska och sociala konsekvenser. I bakgrunden finns också arbetet för att hantera klimatförändringarna, förlusten av biologisk mångfald och andra miljöhot, liksom arbetet för att främja och dra nytta av den digitala utvecklingen och för att hantera en ny global geopolitisk verklighet. Arbetsprogrammet är avsett att ta EU vidare i återhämtningen efter pandemin och skynda på den gröna och digitala samhällsomställningen. Målet är att bygga ett rättvist, mer motståndskraftigt och sammanhållet samhälle i linje med hållbarhets- och klimatmålen i Agenda 2030 och Parisavtalet. Ett särskilt fokus läggs på den unga generationen, bl.a. genom Europaåret för ungdomar 2022 och en kommande handlingsplan för ungdomar inom EU:s yttre åtgärder.

Kommissionen konstaterar att återhämtningsarbetet, som bl.a. inneburit 2 326 enskilda åtgärder från kommissionens sida och som nu fokuserar på genomförandet av stödprogrammen under EU:s fleråriga budgetram och det särskilda återhämtningsinstrumentet, redan ger effekt. Kommissionen lyfter dock fram behovet av att genomföra alla vidtagna åtgärder och att stimulera till ytterligare offentliga och privata investeringar och reformer för att lyckas i den gröna och digitala omställningen.

Liksom tidigare år är arbetsprogrammet strukturerat efter de sex huvudrubrikerna i kommissionsordförandens politiska riktlinjer.

Under huvudrubriken Den europeiska gröna given styrs verksamheten av målet att uppnå klimatneutralitet till 2050 men också av att följa upp tidigare handlingsplaner för nollutsläpp av föroreningar i miljön och för den cirkulära ekonomin. Kommissionen ska bl.a. föreslå regler för certifiering av koldioxid-upptag, för att minska användningen och utsläppen av mikroplaster och för att stärka konsumenters rätt att kunna reparera produkter till rimliga priser. För att stödja övergången till ren energi ska kommissionen ge vägledning för tillståndsgivningen för förnybar energi och för att främja användningen av solenergi. Åtgärder förutses också för att främja ett hållbart jordbruk.

Under huvudrubriken Ett Europa rustat för den digitala tidsåldern fokuserar kommissionen på att följa upp den digitala kompassen för utvecklingen fram till 2030. Bland prioriteringarna finns också att stärka den inre marknaden genom en översyn av konkurrenspolitiken och ett förslag om ett krisinstrument som ska förhindra framtida marknadsstörningar. För att säkerställa den europeiska industrins tillgång till halvledare ska kommissionen föreslå en europeisk chip-stadga som också ska främja innovationskapacitet och utveckla nya marknader för europeisk teknik. Kommissionen ska också föreslå gemensamma standarder för produkters cybersäkerhet och inleda bygget av ett rymdbaserat kommunikationssystem för att säkerställa bredbandsuppkoppling i alla delar av EU och en säker och oberoende kommunikation för medlemsstaterna. Genom en handlingsplan för digitaliseringen av energisektorn vill kommissionen påskynda omställningen av energisystemet till stöd för klimatmålet. Andra åtgärder i arbetsprogrammet tar sikte på att höja de digitala färdigheterna inom skolor och högre utbildning. Kommissionen framhåller också vikten av att Europa håller sig i framkant när det gäller forskning och innovation.

Under huvudrubriken En ekonomi för människor ska kommissionen följa upp handlingsplanen för den europeiska pelaren för sociala rättigheter och föreslå en rekommendation om minimiinkomst i syfte att stärka de sociala skyddsnetten i medlemsstaterna. Ett förslag om skydd av arbetstagare från exponering för asbest ska läggas fram, och på finans- och kapitalmarknadsområdet ska förslag läggas om direktbetalningar, insolvensrättslig harmonisering och förenklade krav för börsnotering för att underlätta tillgången till kapital för små och medelstora företag. Kommissionen ska också föreslå bestämmelser för att genomföra den överenskommelse som träffats inom OECD om det internationella regelverket för bolagsbeskattning i den digitaliserade ekonomin.

Under huvudrubriken Ett starkare Europa i världen framhåller kommissionen EU:s konnektivitetsinitiativ Global Gateway, som i samordning med G7-ländernas initiativ Build Back Better World (B3W) ska främja partnerskap för infrastruktur och sammankoppling med länder världen över. Kommissionen ska också lägga fram nya beståndsdelar för samarbetet med Nato och påskynda arbetet med att förverkliga en europeisk försvarsunion. Genom ett meddelande ska impulser ges för ett strategiskt partnerskap mellan EU och Gulfstaterna. Vidare ska kommissionen inom ramen för ett försvarspaket föreslå en handlingsplan för säkerhets- och försvarsteknologier för att främja forskning och innovation och för att minska sektorernas beroende av teknik och insatsvaror från omvärlden. Kommissionen ska också anta en strategi för hur EU ska engagera sig internationellt för en global energiomställning och en ny handlingsplan för internationell havsförvaltning.

Under huvudrubriken Främjande av vår europeiska livsstil understryker kommissionen behovet av att nå en överenskommelse om den nya migrations- och asylopakten liksom att ta arbetet med säkerhetsunionen vidare, bl.a. genom nya förslag om utbyte av säkerhetsrelaterad information med vissa länder

utanför EU och om skyldigheten för transportörer att lämna förhandsuppgifter om passagerare. Kommissionen ska också lansera ett initiativ inom Europaåret för ungdomar för att underlätta för mindre gynnade ungdomar som varken arbetar eller studerar att skaffa sig arbetslivserfarenhet utomlands. Vidare ska strategier antas för att stärka de europeiska universitetens ställning och för att främja en hållbar vård och omsorg genom livets alla skeden. I arbetet med hälsounionen ska kommissionen ta initiativ för att skapa dynamik i läkemedelsbranschen, se över reglerna om läkemedel för barn och sällsynta sjukdomar samt uppdatera rekommendationen om cancerscreening.

Under huvudrubriken En ny satsning på demokratin i Europa framhåller kommissionen sitt arbete med att upprätthålla respekten för rättsstatens principer och EU-rättens företrädare med alla tillgängliga medel. Kommissionen ska också föreslå lagstiftning för att säkerställa mediernas frihet och mångfald i medlemsstaterna. I arbetet med jämlikhetsunionen ska initiativ tas för att förbättra erkännandet av föräldraskap mellan medlemsstaterna och för att stärka de nationella antidiskrimineringsorganens roll och oberoende. Kommissionen ska också föreslå åtgärder för att bekämpa våld mot kvinnor och för att förebygga och motverka seder som är skadliga för kvinnor och flickor.

På ett övergripande plan kommer kommissionen att fortsätta arbetet med bättre lagstiftning enligt den inriktning som angetts i meddelandet om detta från april 2021. Det gäller bl.a. principen ”en in, en ut”, som ska tillämpas fullt ut och komplettera den systematiska översynen av regelverkets administrativa bördor och genomförandekostnader som görs inom Refit-programmet. I utvärderingen av befintlig lagstiftning och beredningen av nya initiativ ska ambitionerna i den gröna och digitala omställningen ges en mer framträdande plats, vid sidan av fokuseringen på de globala hållbarhetsmålen och principerna om att inte orsaka betydande skada och om digitalt som standard. Jämställdhet, yttre effekter av den inre politiken, effekterna för unga och för landsbygder samt lärdomar från den strategiska framsynen är andra hänsyn som ska tas i beslutsprocessens alla steg. Kommissionen ska även fortsätta arbetet med att säkerställa EU-lagstiftningens genomförande och tillämpning utan att tveka inför att vidta rättsliga åtgärder mot medlemsstaterna om det krävs, inklusive för att försvara grundläggande rättigheter och värden.

Det finns fem bilagor till arbetsprogrammet. I den första bilagan anges 42 nya initiativ, av vilka de flesta beskrivs i meddelandet. Preliminär information ges om huruvida initiativen utgörs av förslag till lagstiftning, och i så fall vilken fördragsartikel de baseras på, samt om det kvartal inom vilket kommissionen planerar att anta initiativen. Av initiativen anges 24 som lagstiftning och 15 som icke-lagstiftning. För tre initiativ är kategoriseringen inte bestämd. Några av de initiativ som nämns i meddelandet men som inte finns upptagna i bilagan är handlingsplanen för ungdomar i EU:s yttre åtgärder, meddelandena om solenergi och om energisektorns digitala omställning samt initiativet mot seder som är skadliga för kvinnor och flickor.

I den andra bilagan anges 26 Refit-initiativ som kommissionen avser att genomföra under 2022. Samtliga initiativ avser översyner av befintlig rätt. Det

innebär att samtliga initiativ resulterar i lagstiftningsförslag, med undantag för fem initiativ inom konkurrens- och statsstödspolitiken där kommissionen har egen befogenhet att vidta åtgärder. Information ges om initiativens fördragsrättsliga grund och om kvartal för planerat antagande. Omkring två tredjedelar av initiativen är planerade till årets sista kvartal. Elva initiativ kan kopplas till tidigare Refit-utvärderingar i kommissionens arbetsprogram för 2020 och 2021.

Den tredje bilagan innehåller 76 liggande förslag som kommissionen anser bör prioriteras i lagstiftningsprocessen. Förteckningen ska ligga till grund för dialogen med Europaparlamentet och rådet om den gemensamma förklaringen om lagstiftningsprioriteringar för 2022. Bilagan innehåller 49 nya prioriterade förslag som lagts fram under 2020 och 2021. Bland dessa finns t.ex. förslagen i det s.k. 55-procentpaketet, i paketet mot penningtvätt och om den europeiska hälsounionen. Där finns också förslagen om minimilöner och om insyn i lönesättningen. Vid sidan av de nya prioriterade förslagen finns det 27 prioriterade förslag som har förts över från de som var prioriterade i arbetsprogrammet för 2021. Av dessa var 20 angivna som prioriterade redan i arbetsprogrammet för 2020. Bland de överförda prioriteringarna ligger förslagen i migrations- och asylpakten. Det äldsta prioriterade förslaget är från 2008 och gäller likabehandling av personer oavsett religion eller övertygelse, funktionsnedsättning, ålder eller sexuell läggning. Av de förslag som varit prioriterade i föregående arbetsprogram och som inte har förts över till det nya arbetsprogrammet finns förslagen om en gemensam konsoliderad bolagsskattebas och om skatt på finansiella transaktioner.

Den fjärde bilagan innehåller sex förslag som kommissionen avser att dra tillbaka inom sex månader eftersom de inte längre är aktuella. Fyra av förslagen har blivit överspelade genom överenskommelsen om den fleråriga budgetramen för 2021–2027. Det gäller bl.a. förslag om användning av återhämtningsinstrumentet i det humanitära biståndet och om fonden för hållbar utveckling.

Den femte bilagan innehåller en förordning som kommissionen anser bör upphävas eftersom den inte längre är aktuell. Det gäller förordning (EG) nr 106/2008 om energieffektivitetsmärkning av kontorsutrustning med koppling till Energy star-avtalet med USA, som inte längre gäller.

Årsrapporten om strategisk framsyn

Den 8 september 2021 antog kommissionen den andra årliga rapporten om strategisk framsyn, COM(2021) 750. Den andra årsrapporten bygger vidare på den föregående, genom vilken resiliens, dvs. förmågan att stå emot och hantera utmaningar och också att ställa om på ett hållbart, rättvist och demokratiskt sätt, etablerades som en övergripande kompass för EU:s politik. I den första rapporten redovisades resiliensanalyser av unionens förmågor, sårbarheter och möjligheter inom den gröna, den digitala, den sociala och ekonomiska samt den geopolitiska dimensionen. Den andra årsrapporten fördjupar analysen

inom den sistnämnda geopolitiska dimensionen genom att utforska innebörden av EU:s s.k. öppna strategiska autonomi på lång sikt till 2050 och hur EU kan agera på kort sikt för att nå dit.

Analysen tar sin utgångspunkt i fyra globala trender som bedöms kunna ha stor betydelse för EU:s handlingsförmåga och handlingsfrihet. Trenderna är klimatförändring och miljöförstöring, digital hyperkonnektivitet och tekniksiften, hot mot demokratin och grundläggande värden samt förändringar i världsordningen och demografin.

Med hänsyn till dessa trender identifieras sedan tio områden inom vilka EU kan stärka sin öppna strategiska autonomi och sitt globala ledarskap. Det handlar om att säkerställa

- hållbara hälso- och livsmedelssystem
- tillgången till koldioxidsnål energi till rimligt pris
- kapaciteten inom datahantering, artificiell intelligens och spetsteknologi
- tillgången till kritiska råvaror
- EU:s världsledande position som standardsättare
- framtidssäkrade ekonomiska och finansiella system
- kompetens som motsvarar EU:s ambitioner
- säkerhets- och försvarskapaciteten och tillgången till rymden
- ändamålsenliga globala partnerskap för fred, säkerhet och välstånd
- de offentliga institutionernas motståndskraft och legitimitet.

Inom vart och ett av dessa områden, som i hög grad också samverkar med varandra, drar kommissionen slutsatser om den övergripande inriktningen för EU:s agerande. Allmänt understryks vikten av samstämmighet över tid och mellan den interna och externa politiken. Öppenhet och regelbaserat internationellt och multilateralt samarbete framhålls inledningsvis som strategiska val för att driva välstånd, rättvisa, stabilitet och konkurrenskraft. På några områden förordas att EU utvecklar en egen kapacitet för att minska beroendet av yttre faktorer men också för att mer effektivt kunna arbeta för en modernisering av de multilaterala organisationerna och utveckla samarbeten med likasinnade länder och organisationer för att främja EU:s värden och intressen. Mer konkreta rekommendationer handlar om att bygga vidare på redan inledda arbeten som den gröna och digitala omställningen, den inre marknaden, hälsounionen och energiunionen och att stärka den finansiella stabiliteten genom bankunionen och kapitalmarknadsunionen.

Rapporten om strategisk framsyn sammanfattar en årlig process som omfattar samråd med medlemsstaterna, forskare från olika discipliner och andra intressenter liksom litteraturöversikter och analyser av sannolika framtidsscenarier. Framsynsrapporten i sin tur syftar till att ge underlag för kommissionens årliga arbetsprogram och fleråriga prioriteringar. Den kommande framsynsprocessen och nästa årsrapport om strategisk framsyn kommer att fokusera på de gröna och digitala dimensionerna och hur de två delarna i den dubbla omställningen kan verka ömsesidigt förstärkande, bl.a. genom tillämpning av ny teknik. Parallellt fortsätter arbetet med att stärka

EU:s kollektiva förmåga att bedriva framsynsanalys, integrera strategisk framsyn i beslutsfattandet och att utarbeta resultattavlor för resiliens för att övervaka utvecklingen och komplettera traditionella välfärdsmått.

Uppföljning av tidigare arbetsprogram

Riksdagen har granskat kommissionens årliga arbetsprogram eller förberedande dokument till arbetsprogrammet sedan möjligheten infördes i riksdagsarbetet 2007. Granskningarna har redovisats i utlåtandena 2007/08:UU11, 2008/09:UU17, 2009/10:UU17, 2010/11:UU11, 2011/12:UU4, 2012/13:UU4, 2013/14:UU4, 2014/15:UU4, 2015/16:UU4, 2016/17:UU4, 2017/18:UU4, 2018/19:UU4, 2019/20:UU5 och 2020/21:UU5.

I granskningarna har riksdagen återkommande framfört att arbetsprogrammet är ett viktigt dokument för att tidigt identifiera frågor som kommer upp på EU:s dagordning på kort och medellång sikt. Det underlättar därmed medlemsstaternas och de nationella parlamentens möjlighet att planera EU-arbetet och att framföra synpunkter på kommissionens prioriteringar. På så sätt bidrar arbetsprogrammet till öppenhet kring EU:s lagstiftningsprocess.

Dessa uttalanden förutsätter att arbetsprogrammen faktiskt genomförs, dvs. att kommissionen antar initiativ i enlighet med vad som angetts i arbetsprogrammen. För att ge en bild av i vilken grad detta görs har den sittande kommissionens arbetsprogram för 2020 och 2021 följts upp.

Tidigare uttalanden om planeringen av riksdagsarbetet

Uppföljningen av arbetsprogrammen påminner om de granskningar som konstitutionsutskottet gjort av hur regeringen lämnar propositioner till riksdagen (senast i bet. 2018/19:KU10). Syftet är i någon mån detsamma, dvs. att undersöka om ärenden väcks på ett sätt som ger utrymme för riksdagen att planera sitt arbete på ett effektivt sätt. Det finns emellertid grundläggande skillnader som måste understrykas. Inte bara är förhållandet mellan riksdagen och kommissionen väsensskilt från det mellan riksdagen och regeringen. Det är också, till skillnad från de propositionsförteckningar som regeringen lämnar till riksdagen, långt ifrån alla initiativ i kommissionens arbetsprogram som innebär att riksdagsärenden väcks.

Dessa och andra skillnader innebär att konstitutionsutskottets uttalanden i granskningarna av propositionsavlämnandet inte kan överföras till en uppföljning av hur kommissionen genomför sina arbetsprogram. Några uttalanden kan dock ges en mer allmän giltighet. Det handlar om nödvändigheten av att planera varje riksdagsärende från utskottsberedning till kammarbehandling för att riksdagsarbetet ska kunna bedrivas planmässigt och effektivt samt att de påtagligt begränsade marginaler som bl.a. följer av ett tilltagande antal riksdagsärenden gör att framförhållning och största möjliga orubblighet när det gäller planering av ärendena i riksdagen får allt större betydelse. Konstitutionsutskottet har till detta framhållit betydelsen av att det underlag

som riksdagen har för sin planering baseras på realistiska bedömningar och att ändringar av dessa bedömningar kommer riksdagen till del (bet. 2018/19:KU10 s. 75 f.).

När det gäller planeringen för riksdagens subsidiaritetsprövning av utkast till lagstiftningsakter, som är den vanligaste typen av EU-ärenden i riksdagen, konstaterade konstitutionsutskottet i januari 2019 att de nationella parlamentens planering av subsidiaritetsprövningarna skulle underlättas betydligt om kommissionen tillhandahöll mer detaljerad och pålitlig information om planeringen för varje enskilt initiativ (bet. 2018/19:KU5 s. 85). Uttalandet gjordes mot bakgrund av den stora anhopning av lagstiftningsutkast som kommissionen översände till de nationella parlamenten inför riksdagens sommaruppehåll 2018. Detta ledde till att flera utskott i yttranden till konstitutionsutskottet påtalade att det kan vara svårt att förutse och planera för kommande subsidiaritetsprövningar och att erfarenheten är att informationen i kommissionens planeringsdokument (arbetsprogram, färdplaner och sammanträdesplan) inte är helt tillförlitlig och att det även saknas tillförlitlig information om när de olika språkversionerna väntas bli klara och när åttaveckorsfristen för subsidiaritetsprövningen börjar löpa.

Liknande synpunkter hade framförts i juni 2018 av riksdagens dåvarande talman i ett brev till kommissionens förste vice ordförande (dnr 2270-2017/18). Konstitutionsutskottet framförde även synpunkterna i ett utlåtande om granskningen av ett antal strategiska EU-dokument i mars 2019, och därmed kom kommissionen att på nytt uppmärksammas på dem (utl. 2018/19:KU23). I ett svar på konstitutionsutskottets utlåtande beskriver kommissionen att den har intensifierat arbetet med att göra informationen om initiativen i arbetsprogrammet utförligare och tillförlitligare genom att bl.a. inkludera en tidsplanering för antagande angivet med år och kvartal. I svaret beskrivs också att utförligare information om hur arbetet med initiativen fortskrider och tidsplaneringen för olika steg i beredningen publiceras på kommissionens samrådsportal Kom med synpunkter (C(2019) 3081).

Underlag för uppföljningen

Kommissionens arbetsprogram redogör för den politiska inriktningen det kommande året. De konkreta åtgärderna listas och beskrivs något mer i detalj i bilagor till arbetsprogrammet. Uppföljningen utgår från dessa bilagor. Den sträcker sig fram till utgången av september 2021, alltså t.o.m. det innevarande årets tredje kvartal. Därutöver redovisas preliminära uppgifter om det fortsatta genomförandet baserat på den planeringsinformation som finns tillgänglig via kommissionens samrådsportal Have Your Say, förteckningen över planerade punkter vid kommissionens kommande sammanträden, den s.k. Liste des points prévus (LPP), och den webbaserade resultattavlan för Refit.

En detaljerad redovisning av uppföljningen finns i utlåtandets bilaga 10.

Arbetsprogrammet för 2020

Kommissionens arbetsprogram för 2020 antogs den 29 januari 2020 (COM(2020) 37). Eftersom utbrottet av covid-19-pandemin därefter drastiskt ändrade förutsättningarna antogs ett justerat arbetsprogram den 27 maj 2020 (COM(2020) 440). Genom detta justerades några av tidsangivelserna för antagandet av initiativ i arbetsprogrammets bilagor I och II. Fyra initiativ lades till i bilaga I och ett befintligt initiativ i bilagan delades upp i två åtgärder med olika tidssättning.

Bilaga I – Nya initiativ

Det justerade arbetsprogrammets bilaga I anger 43 politiska mål som sammantaget innehåller 99 nya initiativ. Av initiativen har 94 stycken antagits. Av dessa är 70 stycken (74 procent) antagna inom eller (i två fall) före det angivna kvartalet. De initiativ som har antagits inom det angivna kvartalet har i 19 fall (28 procent) antagits under kvartalets första månad, i 13 fall (19 procent) antagits under den andra månaden och i 36 fall (53 procent) antagits under den tredje månaden.

Av de 24 initiativ som har antagits efter det angivna kvartalet antogs åtta stycken (33 procent) under den första månaden efter det angivna kvartalet, fem stycken (21 procent) under den andra efterföljande månaden och elva stycken (46 procent) under den tredje efterföljande månaden eller senare.

Av de fem utestående initiativen har tidssättningen för två reviderats till det fjärde kvartalet 2021 genom förteckningen över planerade punkter vid kommissionens kommande sammanträden (LPP). Ett av de utestående initiativen får förstås ha ersatts av ett initiativ i arbetsprogrammet för 2021.

Bilaga II – Refit-initiativ

Det justerade arbetsprogrammets bilaga II anger 44 Refit-initiativ, av vilka 32 skulle vara klara i slutet av 2020 och tolv avslutas först i ett senare skede. Av de tolv senarelagda initiativen är åtta antingen utan tidssättning eller tidssatta till det fjärde kvartalet 2021, dvs. de har ett angivet planerat slutförande som ligger efter den period som uppföljningen sträcker sig till. Samtliga dessa initiativ är pågående.

Av de sammanlagt 36 Refit-initiativen med ett planerat avslut under 2020 eller ett angivet senare intervall fram t.o.m. det tredje kvartalet 2021 har 28 stycken (78 procent) avslutats. Av dessa är 17 avslutade inom den angivna planerade tiden. Av de åtta pågående initiativen i denna grupp har avslutet för tre skjutits fram till 2022 enligt beredningsinformationen på kommissionens samrådsportal Have Your Say eller i resultattavlan för Refit.

Av de sammanlagt 44 Refit-initiativen är drygt hälften (24) utvärderingar av befintlig lagstiftning och en fjärdedel (11) översyner eller granskningar av befintlig lagstiftning, vilket indikerar en process som resulterar i förslag till ändringar av de aktuella rättsakterna.

Bilaga III – Prioriterade ärenden

Arbetsprogrammets bilaga III innehåller 126 pågående lagstiftningsärenden som kommissionen anser är prioriterade. Av dessa är 69 avslutade, i 12 fall genom åtgärder under 2020 och i 57 fall genom åtgärder under 2021. Av de ärenden som avslutats under 2021 var sju prioriterade även i arbetsprogrammet för 2021. Fem andra har dragits tillbaka i enlighet med arbetsprogrammet för 2021 bilaga IV, i tre fall för att förslagen ersatts av nya förslag och i två fall för att rådet och Europaparlamentet inte förutsetts göra några framsteg i lagstiftningsprocessen.

Bland de avslutade ärendena finns 49 ärenden med koppling till den fleråriga budgetramen 2021–2027.

Av de 57 pågående ärendena är 26 överförda till arbetsprogrammet för 2021 som prioriterade. Följaktligen är det 31 pågående ärenden som inte överförts som prioriterade till arbetsprogrammet för 2021. Bland dessa finns sex ärenden kopplade till den fleråriga budgetramen.

Bilaga IV – Tillbakadraganden

Arbetsprogrammets bilaga IV innehåller 33 förslag som kommissionen efter samråd med Europaparlamentet och rådet avser att dra tillbaka inom sex månader från arbetsprogrammets antagande, dvs. senast i juli 2020.

Genom ett meddelande i EUT den 29 september 2020 (2020/C 321/03) drogs samtliga förslag i bilagan tillbaka med undantag för två förslag som gäller en omarbetning respektive en anpassning till Lissabonfördraget av EU:s s.k. öppenhetsförordning (KOM(2008) 229 respektive KOM(2011) 137).

Arbetsprogrammet för 2021

Kommissionens arbetsprogram för 2021 antogs den 19 oktober 2020 (COM(2020) 690).

Bilaga I – Nya initiativ

Arbetsprogrammets bilaga I anger 44 politiska mål som sammantaget innehåller 87 nya initiativ. Av dessa är 32 tidssatta till det fjärde kvartalet 2021. Ett av initiativen under fjärde kvartalet antogs redan under det tredje kvartalet. Övriga 31 faller emellertid utanför perioden för uppföljningen.

Av de 55 initiativ som är tidssatta till årets första, andra eller tredje kvartal har 39 stycken (71 procent) antagits. Av de sammanlagt 40 antagna initiativen (inklusive det som var tidssatt till det fjärde kvartalet) är 24 stycken (60 procent) antagna inom eller, i tre fall, före det angivna kvartalet. De 21 initiativ som har antagits inom det angivna kvartalet har i två fall (10 procent) antagits under kvartalets första månad, i sju fall (33 procent) antagits under den andra månaden och i tolv fall (57 procent) antagits under den tredje månaden.

Av de 16 initiativ som har antagits efter det angivna kvartalet antogs elva stycken (69 procent) under den första månaden efter det angivna kvartalet. Ett

initiativ antogs under den andra efterföljande månaden och fyra stycken antogs under den tredje efterföljande månaden eller senare.

Av de 16 utestående initiativen från årets tre första kvartal har tidssättningen för 14 initiativ reviderats till det fjärde kvartalet 2021 genom förteckningen över planerade punkter vid kommissionens kommande sammanträden eller kommissionens samrådsportal Have Your Say.

Av de 31 initiativ som i arbetsprogrammet är tidssatta till det fjärde kvartalet och som inte har antagits återfinns 19 stycken i förteckningen över planerade punkter vid kommissionens kommande sammanträden. Av dessa 19 initiativ har 13 förlagts till sammanträden i december, dvs. kvartalets sista månad. De 19 initiativ för vilka det finns detaljerad planeringsinformation ser därmed ut att bekräfta tendensen att 60–70 procent av initiativen antas inom det angivna kvartalet och att flertalet av de initiativ som antas under det angivna kvartalet antas under kvartalets tredje månad.

Bilaga II – Refit-initiativ

Arbetsprogrammets bilaga II anger 41 Refit-initiativ som ska utföras under 2021. Av initiativen är 33 utan tidssättning eller tidssatta till fjärde kvartalet 2021 och har därmed ett angivet planerat slutförande som ligger efter den period som uppföljningen omfattar. Av dessa initiativ är två avslutade.

Av de åtta initiativ som är tidssatta till första, andra eller tredje kvartalet är tre avslutade. Sammantaget är således fem av samtliga initiativ i bilagan avslutade.

En dryg fjärdedel (11) av initiativen i bilagan är utvärderingar och nära tre fjärdedelar (29) är översyner eller granskningar. Förhållandena är därmed ungefär de motsatta jämfört med arbetsprogrammet för 2020.

Bilaga III – Prioriterade ärenden

Arbetsprogrammets bilaga III innehåller 50 pågående lagstiftningsärenden som kommissionen anser är prioriterade. Av dessa är 17 avslutade.

Jämfört med föregående arbetsprogram finns det 17 nya prioriterade ärenden som inleddes under 2020. Tio av dessa är avslutade. Av de sammanlagt 33 prioriterade ärenden som fördes över från det föregående arbetsprogrammet har sju avslutats.

Bland de 33 pågående prioriterade ärendena i bilagan finns elva ärenden med koppling till reformeringen av det europeiska asyl- och migrations-systemet.

Bilaga IV – Tillbakadraganden

Arbetsprogrammets bilaga IV innehåller 14 förslag som kommissionen avser att dra tillbaka inom sex månader från arbetsprogrammets antagande, dvs. senast i april 2021.

Samtliga förslag i bilagan är tillbakadragna. Två av förslagen drogs tillbaka redan i maj 2020 i och med att de ersattes av förslaget till förordning om

inrättande av en facilitet för återhämtning och resiliens (COM(2020) 408). Ett annat förslag (COM(2015) 450) har uppenbarligen inkluderats i förteckningen genom ett förbiseende eftersom det hade dragits tillbaka redan i juni 2019 (EUT 2019/C 210/07) som en följd av arbetsprogrammet för 2019 (COM(2018) 800). Övriga förslag i bilagan drogs tillbaka genom ett meddelande i EUT den 7 maj 2021 (2021/C 143/04, rättelse 2021/C 173/05).

Yttranden från andra utskott

Konstitutionsutskottets yttrande

Konstitutionsutskottet sätter i sitt yttrande stort värde på kommissionens satsning på demokratin i Europa. Utskottet välkomnar att konferensen om Europas framtid har inletts och är positivt till ambitionen att öka medborgarnas delaktighet och inte minst ungdomars engagemang i framtidsdebatten.

Vidare understryker konstitutionsutskottet vikten av att kommissionen fortsätter arbetet med att stärka och försvara rättsstatsprincipen, som tillsammans med respekten för de mänskliga rättigheterna utgör fundamentet i en demokrati. Med anledning av det kommande initiativet till en europeisk mediefrihetslag framhåller konstitutionsutskottet det angelägna i att värna mediernas frihet, oberoende och mångfald. Informationen i arbetsprogrammet om initiativet är dock för knapphändig för att medge några utvecklade synpunkter i detta skede.

Avslutningsvis välkomnar konstitutionsutskottet kommissionens arbete med bättre lagstiftning och målsättningen att undvika onödiga regelbördor.

Justitieukskottets yttrande

Justitieukskottet framhåller inledningsvis i sitt yttrande att kommissionen bör lägga större vikt vid att analysera den gällande lagstiftningen när ny lagstiftning förbereds och att ny straffrättslig lagstiftning på EU-nivå endast ska tas fram om det bidrar med ett betydande mervärde.

Justitieukskottet har tidigare påtalat behovet av en uppdatering av det s.k. API-direktivet om transportörers skyldighet att lämna förhandsinformation om passagerare, och ser därför positivt på kommissionens avsikt att lägga fram ett sådant förslag. Med anledning av att kommissionen i arbetsprogrammet anger att den tänker utforska hur man kan uppnå konvergens i fråga om häktning och häktningvillkor mellan medlemsstaterna uppmärksammar justitieukskottet att åtgärder som tar sikte på häktning och andra frihetsberövanden är komplicerade eftersom medlemsstaternas processrättsliga regelverk skiljer sig åt, och utskottet anser därför att det är tveksamt om initiativ bör tas på EU-nivå och vilka standarder som i så fall bör prioriteras. Justitieukskottet framhåller att man bör säkerställa att de tänkta åtgärderna inte överlappar det arbete som utförs av Europeiska kommittén mot tortyr och omänsklig eller

förnedrande behandling eller bestraffning (CPT) och FN:s kommitté mot tortyr (CAT) när det gäller de materiella förhållandena i häkten.

Vidare ser justitieutskottet positivt på att kommissionen prioriterar förhandlingarna om förslaget om europeiska utlämnandeorder och bevarandeorder för elektroniska bevis i straffrättsliga förfaranden, eftersom utskottet tidigare har efterfrågat förslag för att säkerställa och förbättra tillgången till information och elektroniska bevis för brottsbekämpningen.

Slutligen upprepar justitieutskottet uppfattningen att kommissionen bör lägga ett förslag om att införa en obligatorisk biometrisk kontroll vid yttre gräns av personer som åtnjuter fri rörlighet, på samma sätt som för tredjelandsmedborgare.

Civilutskottets yttrande

Civilutskottets begränsar sitt yttrande till kommissionens avsikt att prioritera förhandlingarna om förslagen om en jämnare könsfördelning bland icke verkställande styrelseledamöter i börsnoterade företag och om företagens hållbarhetsrapportering. Civilutskottet vidhåller uppfattningen att förslaget om en jämnare könsfördelning i börsnoterade företag inte ska prioriteras, som tidigare framförts i yttranden över arbetsprogrammen för 2020 och 2021.

Vidare anser civilutskottet att det inte finns skäl att revidera det direktiv som nu reglerar företagens hållbarhetsrapportering på det sätt som kommissionen har föreslagit. Förslaget innebär bl.a. att även små och medelstora företag ska omfattas av kraven på hållbarhetsrapportering, vilket enligt civilutskottet inte är tillfredsställande med hänsyn till de kostnader och den ökade administration som det skulle medföra för dessa företag. Civilutskottet anser därför att inte heller detta förslag bör vara prioriterat.

Avvikande mening Socialdemokraterna och Miljöpartiet

Företrädarna för Socialdemokraterna och Miljöpartiet ställer sig i en avvikande mening bakom kommissionens bedömning att de båda förslagen ska prioriteras under 2022. När det gäller förslaget om en jämnare könsfördelning i börsnoterade företag anges bl.a. att enskilda medlemsstaters åtgärder uppenbarligen inte räcker för att ta till vara de möjligheter till konkurrenskraft och tillväxt som följer av ett gott utnyttjande av tillgänglig kompetens, däribland kvinnors, i bolagsstyrelserna. Frågan kan därför på grund av dess omfattning hanteras bättre om alla medlemsstater agerar tillsammans.

I fråga om företagens hållbarhetsrapportering framhåller partiföreträdarna att en förbättrad rapportering underlättar för investerare och konsumenter att fatta välgrundade beslut. Det kan också bidra till att stärka mänskliga rättigheter, demokrati, jämställdhet och rättsstatens principer samt vara ett led i arbetet mot miljö- och klimatförändringar och för att främja rättvisa och anständiga villkor på arbetsmarknaden. Partiföreträdarna anser också att en förbättrad hållbarhetsrapportering kan ge svenska företag en konkurrensfördel och bidra till att styra kapital till hållbara investeringar.

Avvikande mening Vänsterpartiet

Företrädaren för Vänsterpartiet delar i en avvikande mening utskottets uppfattning att förslaget om en jämnare könsfördelning i bolagsstyrelser inte bör prioriteras. I motiveringen, som delvis skiljer sig från utskottets, framhålls vikten av en jämnare könsfördelning när det gäller deltagandet i ekonomiskt beslutsfattande men att det bör vara en uppgift för varje medlemsstat att ta initiativ för att åstadkomma en jämnare könsfördelning i bolagsstyrelserna.

När det gäller förslaget om företagets hållbarhetsrapportering anser parti-företrädaren att det bör prioriteras under 2022, huvudsakligen av samma skäl som anförs av företrädarna för Socialdemokraterna och Miljöpartiet.

Försvarsutskottets yttrande

Försvarsutskottet framhåller i sitt yttrande vikten av EU:s arbete för förstärkt cybersäkerhet och nödvändigheten av samarbete inom EU och internationellt för att främja informations- och cybersäkerheten. Försvarsutskottet ser därmed positivt på att kommissionen avser att föreslå en cyberresiliensrättsakt för att slå fast gemensamma cybersäkerhetsstandarder för produkter. Försvarsutskottet understryker också betydelsen av att fortsätta arbetet med att öka den digitala kompetensen i samhället för att motverka både hot och utmaningar, skydda medborgarna och stärka EU:s resiliens.

Vidare är försvarsutskottet positivt inställt till en färdplan för att främja forskning och innovation inom säkerhets- och försvarsteknologi eftersom behov av detta ökar i en alltmer osäker och föränderlig omvärld och eftersom forskning och innovation är en förutsättning för långsiktig förmågeutveckling.

Med anledning av kommissionens prioritering att påskynda arbetet med en europeisk försvarsunion understryker försvarsutskottet att det europeiska säkerhets- och försvarssamarbetet inte ska präglas av överstatlighet, och försvarsutskottet konstaterar att militära och försvarsrelaterade beslut inom EU fattas med enhällighet enligt gällande fördrag. Avslutningsvis ser försvarsutskottet positivt på arbetet med en gemensam förklaring mellan EU och Nato eftersom det är av stor vikt att kunna nyttja gemensamma resurser effektivt och att på ett ändamålsenligt sätt kunna mobilisera resurser för att möta utmaningar på försvars- och säkerhetsområdet.

Särskilt yttrande Sverigedemokraterna

I ett särskilt yttrande framhåller Sverigedemokraternas företrädare att det europeiska säkerhets- och försvarssamarbetet inte ska präglas av överstatlighet och att det därför inte ska bedrivas något arbete för att förverkliga en verklig europeisk försvarsunion. Europas stater har valt olika säkerhetspolitiska lösningar, anför företrädarna, som menar att en etablering av en europeisk försvarsunion skulle gå emot dessa nationella inriktningar.

Socialförsäkringsutskottets yttrande

Socialförsäkringsutskottet delar kommissionens bedömning att det bör vara en prioriterad fråga att enas om de återstående förslagen i asyl- och migrationspakten och instämmer i att händelserna i Belarus och Afghanistan visar på vikten av att komma vidare i förhandlingarna. Socialförsäkringsutskottet framhåller vikten av att EU tar ett helhetsgrepp om den interna och externa dimensionen av migrationsfrågor. Kontrollen över vilka som reser in över de yttre gränserna måste förbättras samtidigt som rätten att söka asyl upprätthålls, anför socialförsäkringsutskottet, som anser att EU ska ha ett effektivt och rättssäkert gemensamt asylsystem som leder till en jämnare fördelning av asylsökande inom EU och minskar sekundära förflyttningar.

Socialförsäkringsutskottet konstaterar att vissa framsteg gjorts i förhandlingarna om reformeringen av det gemensamma europeiska asylsystemet (CEAS), som är en viktig del av asyl- och migrationspakten, och framhåller vikten av att förhandlingarna och arbetet med både asyl- och migrationspakten och reformeringen av CEAS inte tappar fart. I sammanhanget välkomnas prioriteringen av förslaget till en unionsram för vidarebosättning, och socialförsäkringsutskottet uppmärksammar att Sverige sedan länge prioriterar det internationella arbetet för att öka den globala ansvarsfördelningen och andra länders mottagande av kvotflyktingar. Vidarebosättning är enligt utskottet ett väl beprövat system och det säkraste sättet för personer i behov av skydd att komma till EU på laglig väg. Vidare ser socialförsäkringsutskottet positivt på att EU tillfälligt har upphävt delar av EU:s viseringsförenklingsavtal med Belarus som en följd av den belarusiska regimens hybridattack mot EU:s yttre gräns genom att underlätta transitering av migranter till EU.

Socialförsäkringsutskottet konstaterar att bestämmelserna om samordning av de sociala trygghetssystemen, som även de finns i kommissionens lista över prioriterade förslag, är en förutsättning för att den fria rörligheten ska fungera inom EU. Det är nödvändigt att bestämmelserna utvecklas och moderniseras i takt med samhällsutvecklingen och för att passa olika typer av sociala trygghetssystem, anser socialförsäkringsutskottet, som påminner om att behoven av att genomföra förändringar skiljer sig mellan olika typer av förmåner. Enligt socialförsäkringsutskottet bör en överenskommelse mellan institutionerna ta till vara de delar i kommissionens förslag som i sin helhet syftar till att förbättra samordningen och samtidigt respekterar det nationella självbestämmandet. Socialförsäkringsutskottet anser att det är bra att kommissionen strävar efter att föra processen framåt men framhåller att en överenskommelse inte får innebära en inskränkning i medlemsstaternas nationella kompetens och att den inte heller bör innebära att fler förmåner omfattas av samordningsbestämmelserna eller att fler förmåner kan betalas ut vid bosättning i en annan medlemsstat.

Avvikande mening Sverigedemokraterna

Partiföreträdarna för Sverigedemokraterna anför i en avvikande mening att kommissionen inte bör lägga fram förslag som innebär begränsningar i medlemsstaternas självbestämmande, vilket de anser att ett flertal av förslagen gör och att dessa därför måste motverkas eller i vart fall omarbetas.

När det gäller migrationspakten anser partiföreträdarna att kommissionen bör prioritera reformer som förbättrar säkerheten i Europa och ökar försvaret av EU:s gemensamma yttre gränser, samtidigt som medlemsstaternas självbestämmande och möjlighet att anpassa sig till skiftande omständigheter beaktas. Partiföreträdarna anser att bl.a. förslaget om en unionsram för vidarebosättning bör dras tillbaka eftersom medlemsstaterna själva ska avgöra om de vill ta emot migranter och i så fall hur många. Vidare anser de att prioriteringen i fråga om initiativen inom migrationspakten om människosmuggling och återvändande bör vara att skydda EU:s gränser och stoppa illegal och irreguljär migration. Partiföreträdarna vill också att kommissionen prioriterar initiativ som förbättrar möjligheten att dela information om utlännings in- och utresa och potentiella risk gentemot EU och Sverige. När det gäller förslaget till återvändandedirektiv betonar partiföreträdarna att alla försök att begränsa medlemsstaternas möjligheter till förvarstagning eller liknande kontrollåtgärder bör motverkas samtidigt som möjligheterna till samverkan för att verkställa utvisningar bör utökas.

Avslutningsvis framhåller partiföreträdarna att de står bakom grundtanken med samordningen av social trygghet och EU:s sociala pelare men att den nationella kompetensen måste sättas i centrum för alla förslag, som måste respektera subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen. Partiföreträdarna ser en risk för att den sociala pelaren kan bli en språngbräda för överföring av ytterligare befogenheter till EU och de framhåller att samordning av socialpolitiken inte får genomföras på grundval av den s.k. flexibilitetsklausulen.

Socialutskottet yttrande

Socialutskottet välkomnar i sitt yttrande genom ett protokollsutdrag kommissionens arbetsprogram som ett användbart underlag för utskottets planering och bevakning av EU-frågor. Socialutskottet betonar vikten av att befogenhetsfördelningen mellan EU och medlemsstaterna respekteras och att de förslag som kommissionen presenterar inte får innebära inskränkningar i den nationella kompetensen när det gäller sociala frågor och hälso- och sjukvårdsfrågor. Socialutskottet bevakar de initiativ som planeras inom utskottets beredningsområde och följer även förhandlingarna om de fyra lagstiftningsärenden inom hälso- och sjukvårdsområdet som kommissionen anger som prioriterade i arbetsprogrammet.

Avvikande mening Sverigedemokraterna

I en avvikande mening anger företrädarna för Sverigedemokraterna att de bedömer att arbetsprogrammet leder till en svällande EU-budget med en ökad EU-avgift för Sverige som följd. Partiföreträdarna framhåller även att delar av arbetsprogrammet ligger utanför vad som är rimligt att hantera eller besluta om på EU-nivå och de betonar vikten av att värna det nationella självbestämmandet med utgångspunkt i att hälsofrågor och frågor på det sociala området bör hanteras så nära medborgarna som möjligt.

Miljö- och jordbruksutskottets yttrande

Miljö- och jordbruksutskottet välkomnar i sitt yttrande handlingsplanen för nollutsläpp som en viktig del av genomförandet av den gröna given och FN:s hållbarhetsmål. Särskilt framhålls den tvärssektoriella ansatsen som positiv, liksom de grundläggande principerna om förebyggande av föroreningar, att förorenaren betalar och kontroll vid källan.

Vidare välkomnas att kommissionen prioriterar miljö- och klimatfrågorna högt, och miljö- och jordbruksutskottet betonar att varje medlemsstat ska eftersträva klimatneutralitet och att samtliga sektorer och medlemsstater behöver bidra till omställningen genom att i första hand minska utsläppen av växthusgaser. I sammanhanget framhåller utskottet att skogen har en central roll i klimatarbetet som en kolsänka och en källa till hållbart producerade råmaterial som ersätter fossilbaserade produkter. Eftersom ledtiderna är långa i sektorn betonar miljö- och jordbruksutskottet vikten av ett långsiktigt perspektiv för skogen i klimatarbetet.

Med anledning av att kommissionen prioriterar revideringen av den s.k. LULUCF-förordningen om markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk framhåller miljö- och jordbruksutskottet att utformningen av nya förslag måste respektera att skogspolitiken är en nationell kompetens och vara i linje med ett hållbart aktivt skogsbruk. Utskottet, som ser betydande risker i att eftersträva klimatneutralitet i en specifik sektor på EU-nivå såsom en utvidgad marksektor, framhåller att ökade upptag av koldioxid i skog och mark till sin natur är mer osäkra och mindre permanenta än utsläppsminskningar. Med tanke på osäkerheterna och de långa ledtiderna är miljö- och jordbruksutskottet kritiskt till bindande mål för ökade kolsänkor och den föreslagna ansvarsfördelningen, som bygger på data som överskattar Sveriges kolsänka och som därför innebär ett oproportionerligt högt åtagande för Sverige.

I sammanhanget uppmärksammar miljö- och jordbruksutskottet även arbetet med EU:s skogsstrategi och instämmer i kommissionens syn på skogssektorn som en hörnsten i omställningen till en grön ekonomi. Resurserna från skogen ska användas effektivt och enligt principerna om en cirkulär ekonomi, anser miljö- och jordbruksutskottet, som dock motsätter sig detaljregleringar enligt kaskadprincipen eftersom det inte är det bästa sättet att uppnå dessa målsättningar på. Miljö- och jordbruksutskottet efterlyser också en diskussion i anslutning till skogsstrategin om hur efterfrågan ska skapas för

att främja den skogliga värdekedjan som bas för konkurrenskraftiga företag, jobb och hållbar tillväxt. Även i detta sammanhang framhåller miljö- och jordbruksutskottet att det nationella självbestämmandet i skogliga frågor ska värnas.

Med anledning av att kommissionen prioriterar arbetet med den sociala klimatfonden framför miljö- och jordbruksutskottet kritik mot denna fond och uppmärksammar att omfattande medel för liknande åtgärder redan finns inom den fleråriga budgetramen och återhämtningsinstrumentet samt att även EU:s klimatlag innehåller ett åtagande i samma riktning.

Bland kommissionens prioriteringar finns även den pågående revideringen av förordningen om fiskerikontroll. Med anledning av det framhåller miljö- och jordbruksutskottet att det är av grundläggande betydelse att EU-gemensamma regler efterlevs på ett korrekt och enhetligt sätt för att reglerna ska få avsedd effekt och att det är hög tid att EU får en modern och välfungerande fiskerikontroll, vilket enligt utskottets mening borde ges mycket hög prioritet i kommissionens arbete. I sammanhanget framhålls att det inte är proportionerligt med generella bestämmelser om kontroll av fritidsfiske på EU-nivå.

När det gäller EU:s fiskeripolitik framhåller miljö- och jordbruksutskottet även det grundläggande i att förvaltningen av fiskbestånd utgår från de bästa vetenskapliga underlagen. Mot bakgrund av ny kunskap om Östersjön i fråga om ekosystemens känslighet, olika arters interaktion och beståndens sammansättning anser miljö- och jordbruksutskottet att kommissionen bör inleda en översyn av gällande förvaltningsplan för torsk, sill, strömming och skarpsill i Östersjön.

Vidare framför miljö- och jordbruksutskottet några viktiga aspekter för övervägande i kommissionens fortsatta arbete med jord till bord-strategin, som utskottet övergripande är mycket positivt till. Det handlar om att de siffermål som anges i strategin bör utformas så att länder med hög förbrukning av antibiotika, kemiska växtskyddsmedel och växtnäring behöver sänka sin användning mest, eftersom det ger störst miljö- och klimatnytta i förhållande till kostnader. Det handlar också om oklarheter i konsekvensanalysen av de effekter som uppstår till följd av de förändringar av produktionsmetoder som föreslås i strategin, där miljö- och jordbruksutskottet understryker betydelsen av att en minskad användning av insatsvaror på jordbruksmark såsom växtnäring och kemiska bekämpningsmedel inte får leda till en minskad livsmedelsproduktion.

När det gäller kommissionens arbete med bättre lagstiftning uppmärksammar miljö- och jordbruksutskottet att utformningen av regler på EU-nivå behöver ta hänsyn till dels medlemsstaternas skilda förutsättningar och prestation på det aktuella området, dels att kostnadseffektiviteten för specifika åtgärder kan skilja sig åt mellan medlemsstaterna. Miljö- och jordbruksutskottet noterar att majoriteten unionsakter numera antas av kommissionen som delegerade akter eller genomförandekter genom ett förfarande som kan innebära en mycket begränsad möjlighet till insyn och påverkan. Utskottet bedömer att många av de tekniska frågor som regleras på detta sätt har

betydande effekter för medlemsstaterna och deras företag. Med tanke på det understryker miljö- och jordbruksutskottet betydelsen av att unionens lagstiftning utformas på ett tydligt sätt med väl motiverade och avgränsade delegationer till kommissionen.

Upplysningar från regeringen

Kommenterad dagordning inför allmänna rådet den 21 september 2021

Vid allmänna rådets möte den 21 september 2021 var lagstiftningsprogrammering uppsatt som en diskussionspunkt uppdelad i dels den årliga framsynsrapporten, dels kommissionsordförandens avsiktsförklaring. Inför rådsmötet lämnade regeringen en kommenterad dagordning till EU-nämnden (dnr 5-2021/22).

När det gäller avsiktsförklaringen, som ännu inte hade avgetts då den kommenterade dagordningen upprättades, anser regeringen att det är positivt att kommissionen redan presenterat flera strategier inom för EU prioriterade områden och att det nu är viktigt att de utlovade initiativen på dessa områden läggs fram under det kommande året.

Regeringen anser att det finns några områden där det är särskilt önskvärt att nya förslag tas fram. Det första är brottsbekämpning och säkerhet, där det t.ex. handlar om att avsevärt begränsa kriminellas tillgång till sprängämnen och olagliga skjutvapen. Regeringen anser också att det behövs initiativ för att säkra effektiv tillgång till information om elektronisk kommunikation i brottsbekämpningen.

Det andra området som regeringen vill se nya initiativ på är den inre marknaden där EU behöver stärka sin konkurrenskraft, inte minst genom satsningar inom tjänstesektorn. Det tredje området är infrastruktur, där flera förslag redan presenterats genom det s.k. 55-procentspaketet men där regeringen anser att det kan behövas kompletterande initiativ om elektrifiering av vägtransporter genom standarder för elvägar och för laddinfrastruktur för eldrivna fartyg.

I fråga om framsynsrapporten framhålls i den kommenterade dagordningen att regeringen i diskussionerna om konceptet strategisk autonomi alltid har framhållit betydelsen av att nödvändiga åtgärder för att stärka unionens handelsfrihet och beredskap inte ska innebära någon ändring av EU:s grundläggande öppenhet mot omvärlden eller innebära omfattande stöd till det europeiska näringslivet. Detta synsätt, anger regeringen, har fått brett gehör, vilket bl.a. avspeglas i att kommissionen numera talar om öppen strategisk autonomi. Regeringen lyfter även fram att kommissionen i inledningen av rapporten slår fast att öppenhet och en regelbaserad internationell och multilateral samvaro är strategiska val för EU, vilket också är den grundsyn som ska genomsyra regeringens reaktion på rapporten.

EU-nämnden gav regeringen stöd för den redovisade inriktningen inför rådsbehandlingen vid samrådet den 17 september 2021. Regeringen har upprepat ståndpunkten i fråga om den strategiska framsynsrapporten i den faktapromemoria om rapporten som lämnades till riksdagen den 13 oktober 2021 (2021/22:FPM3). I faktapromemorian görs också tillägget att regeringen anser att nya förslag som kopplar till EU:s budget ska finansieras genom omprioriteringar så att den fleråriga budgetramens tak lämnas oförändrade.

Kommenterad dagordning inför allmänna rådet den 23 november 2021

Vid allmänna rådets möte den 23 november 2021 var lagstiftningsprogrammering uppsatt som en diskussionspunkt baserad på en föredragning av kommissionens arbetsprogram. Inför rådsmötet lämnade regeringen en kommenterad dagordning till EU-nämnden (dnr 612-2021/22).

Av den kommenterade dagordningen framgår att regeringen i stort välkomnar kommissionens arbetsprogram eftersom det ligger i linje med inriktningen från Europeiska rådets strategiska agenda och regeringens prioriteringar inför lagstiftningsperioden 2019–2024. Regeringen uppmärksammar att flera av förslagen kan komma att behandlas under det svenska rådsordförandeskapet under första halvåret 2023 och att varje enskilt initiativ måste bedömas och beredas på sina egna meriter när förslagen väl har lagts fram.

EU-nämnden gav regeringen stöd för den redovisade inriktningen inför rådsdiskussionen vid samrådet den 19 november 2021.

Regeringens faktapromemoria

Regeringen kompletterade ståndpunkten från den kommenterade dagordningen inför allmänna rådets novembermöte genom faktapromemoria 2021/22:FPM17, som lämnades till riksdagen den 22 november 2021. I faktapromemorian anger regeringen att EU ska vara ledande i klimatomställningen, i arbetet för en giftfri cirkulär ekonomi samt i arbetet för biologisk mångfald. Regeringen ser positivt på den fortsatta satsningen som kommissionen gör på miljö- och klimatområdet inom ramen för den europeiska gröna given, och i likhet med kommissionen bedömer regeringen att omställningen till ett klimatneutralt och hållbart Europa måste skyndas på, omfatta alla sektorer samt genomföras på ett ändamålsenligt och samhällsekonomiskt effektivt sätt. Regeringen anser att EU:s beroende av fossila bränslen behöver minska och att omställningen till fossilfria energislag behöver påskyndas för att vara i linje med Parisavtalets 1,5-gradersmål. När det i synnerhet gäller skogsfrågorna bevakar regeringen att ansvarsfördelningen mellan unionen och medlemsstaterna respekteras.

Mot bakgrund av att arbetsprogrammet berörs av covid-19-pandemin och EU:s återhämtning konstaterar regeringen att EU:s konkurrenskraft och

öppenhet mot omvärlden är förutsättningar för Sveriges jobb och tillväxt. Regeringen hade därför önskat se fler åtgärder för att stärka en väl fungerande inre marknad, inte minst på tjänsteområdet. Regeringen anser att den krismekanism för den inre marknaden som väntas under nästa år bör ha en generell ansats för att vara användbar för olika typer av framtida kriser och underlätta för den fria rörligheten för såväl varor som tjänster. Att kommissionen lyfter upp vikten av genomförande och efterlevnad av EU-lagstiftningen ser regeringen som positivt.

Regeringen framhåller att det är grundläggande att rättsstatens principer och unionens värden respekteras inom EU, och regeringen stöder aktivt kommissionens arbete som fördragets väktare på området. Ett sätt att försvara demokratin är att stå upp för mediernas frihet, framhåller regeringen, som avser att följa framtagandet av initiativet kring mediefrihet nära. Regeringen ser också mycket positivt på att ett efterfrågat förslag om överföring av lagföring kommer att läggas fram.

När det gäller förslaget om halvledare, som aviseras inom kommissionens fortsatta satsning på den digitala omställningen, ser regeringen allvarligt på de brister och störningar i värdekedjorna och utbudsunderskottet för halvledare som förekommer och som drabbat inte minst den svenska industrin. Det är därför positivt, anser regeringen, att kommissionen försöker identifiera sätt att mildra situationen och minska risken för framtida brister. Utgångspunkten för detta arbete bör enligt regeringen vara att driva på för marknadsdrivna lösningar och satsningar på innovation. Regeringen anser också att det är positivt att kommissionen fortsätter arbetet med att stärka EU:s samarbete om cybersäkerhetsfrågor eftersom den digitala omställningen medför nya säkerhetsrisker, inte minst för industrin.

Vidare välkomnar regeringen den internationella skatteöverenskommelse som ingicks av 136 jurisdiktioner den 8 oktober 2021. Det finns goda argument för att införa en global minimiskatt, anser regeringen och anför att Sverige hela tiden har drivit att detta handlar om globala utmaningar som bör lösas på global nivå. Regeringen anger att den deltar aktivt i det fortsatta arbetet med att konkretisera den överenskommelse som nu finns.

Kommissionens avsikt att stärka EU:s gemensamma beredskap och kris- hanteringsförmåga genom en europeisk hälsounion välkomnas av regeringen mot bakgrund av att EU tydligt har en viktig roll att spela i hälsofrågor samtidigt som medlemsstaterna själva har det yttersta ansvaret. Med hänvisning till att kommissionen avser att lyfta fram unga genom att göra 2022 till ett Europaår för ungdomar framhåller regeringen att den generellt stöder initiativ som leder till att unga hittar vägar in till arbetsmarknaden och till ungas delaktighet.

Regeringen framhåller vidare att den verkar för en regelbaserad världs- ordning med globalt och multilateralt samarbete. Regeringen anser också att det är viktigt att bevara den nationella kompetensen inom försvarspolitiken och att samarbetet präglas av mellanstatlighet. Eftersom säkerhet och försvar vinner på samarbete också med partner kan regeringen välkomna en ny

gemensam EU-Nato-deklaration, och regeringen framhåller att det transatlantiska samarbetet förblir viktigt också för EU:s säkerhets- och försvarspolitiska samarbete, i tillägg till många andra transatlantiska samarbetsområden. Regeringen anser även att det är angeläget att komma vidare i arbetet med migrations- och asylpakten.

Avslutningsvis framhåller regeringen att kommissionen behöver genomföra arbetsprogrammet genom välgrundade konsekvensanalyser och att jämställdhetsperspektivet ska genomsyra arbetet.

Utskottets ställningstagande

Under 2022 går den sittande kommissionen in i den andra halvan av sin femåriga mandatperiod. Kommissionen inleder arbetsprogrammet för detta år med att rekapitulera det arbete som har gjorts under de föregående åren inom agendan för grön och digital omställning och i bygget av ett mer rättvist, motståndskraftigt och sammanhållet samhälle, samtidigt som covid-19-pandemin och dess effekter har hanterats. Resultatet är omfattande, i synnerhet med tanke på omständigheterna, och det ger en stabil grund för ett fortsatt arbete. Utskottet välkomnar kommissionens beslutsamhet att inte slå av på takten i reformarbetet och att låta denna inställning präglade arbetsprogrammet för det kommande året.

Utskottet uppmärksammar de granskningar som riksdagen genomfört av vissa av de strategiska EU-dokument som kommissionen lagt fram sedan slutet av 2020 (se bilaga 2). Dessa granskningar bidrar till riksdagens beredskap för att bedöma och hantera de uppföljande initiativ som kommissionen förutses presentera framöver. Flera av dessa initiativ kommer att behöva hanteras under det svenska rådsordförandeskapet under första halvåret 2023. Det trioordförandeskap som Sverige ingår i inleder emellertid sitt arbete redan nu vid årsskiftet och utskottet har följt arbetet med ordförandeskapsförberedelserna, bl.a. genom att inhämta information från regeringen vid fyra tillfällen under året.

Liksom vid andra granskningar av strategiska EU-dokumentet är motivet att höja riksdagens beredskap och framförhållning i EU-arbetet viktigt även för granskningen av kommissionens årliga arbetsprogram. Vid sidan av information från regeringen är kommissionens arbetsprogram det enskilt viktigaste underlaget för riksdagens utskott i deras övergripande planering av arbetet med EU-frågor det kommande året, och utrikesutskottet har återkommande uppmärksammat arbetsprogrammets värde i detta avseende. För att skaffa sig en tydligare bild av arbetsprogrammets användbarhet som planeringsunderlag har utskottet detta år mer i detalj följt upp genomförandet av arbetsprogrammet för 2020, med beaktande av den justering som kommissionen gjorde av detta till följd av de omprioriteringar som hanteringen av covid-19-pandemin krävde. Utskottet har också gjort en genomgång av läget i genomförandet av arbetsprogrammet för 2021. Mot bakgrund av uppföljningen drar utskottet slutsatsen att genomförandegraden kan beskrivas som god och att de indikativa

tidsangivelser som anges för enskilda initiativ har varit möjliga att hålla i förhållandevis hög grad, men att initiativen då påfallande ofta har antagits i slutet av det angivna kvartalet. I de fall där tidsplanen inte varit möjlig att hålla är förseningen många gånger relativt liten och det är få initiativ som drabbas av mer omfattande förseningar.

Med tanke på att arbetsprogrammet förlägger antagandet av de olika initiativen till ett av årets kvartal kan utskottet summera sin uppföljning med att arbetsprogrammet är ett förhållandevis tillförlitligt om än något trubbigt underlag för en övergripande planering. Utskottet konstaterar att även socialutskottet i sitt yttrande uppmärksammar att arbetsprogrammet är ett användbart underlag i planeringen och bevakningen av EU-frågor. Arbetsprogrammet motsvarar dock inte de önskemål som tidigare framförts från riksdagen, genom ett brev från talmannen (dnr 2270-2017/18) och ett utlåtande från konstitutionsutskottet (utl. 2018/19:KU23), om mer detaljerad information om olika lagstiftningsinitiativ som skulle underlätta i planeringen av riksdagens subsidiaritetskontroll. För detta behöver information sökas på andra ställen. Med tanke på detta välkomnar utskottet de förstärkningar som kommissionen har gjort av sin samrådsportal Kom med synpunkter, vilka beskrivs i meddelandet om bättre lagstiftning från april 2021. Mot bakgrund av sin uppföljning konstaterar emellertid utskottet att det fortfarande finns flera utmaningar för den som söker mer detaljerad och uppdaterad information om beredningsarbetet. Det gäller inte minst i fråga om Refit-initiativen där den särskilda resultatavlan för dessa varken är fullständig eller alla gånger överensstämmande med uppgifter som ges på samrådsportalen. Utskottet vill uppmantra kommissionen att fortsätta utveckla informationen om sin beredningsprocess så att den är så tillgänglig, utförlig och uppdaterad som möjligt. Det skulle underlätta för de nationella parlamentens EU-arbete och också skapa bättre förutsättningar för alla de som kan bidra med värdefulla synpunkter i beredningen av initiativ.

Liksom vid tidigare granskningar av kommissionens arbetsprogram har övriga utskott getts tillfälle att yttra sig även över arbetsprogrammet för 2022. Utskottet anser att det är ett ändamålsenligt tillvägagångssätt med tanke på den bredd av frågor som arbetsprogrammet spänner över. Även i år har fem frågor ställts som vägledning för utskottens yttranden i syfte att få utskottens uppfattningar om arbetsprogrammets övergripande inriktning och om enskilda initiativ på deras respektive områden. Yttrandena finns i sin helhet i utlåtandets bilagor 3–9. Utskottet har inte för avsikt att väga samman eller ta ställning till vad som framförts i yttrandena. I stället önskar utskottet se sitt utlåtande som en möjlighet för riksdagens alla utskott att på ett samlat sätt förmedla sina bedömningar och de politiska åsiktsskillnader som framträder genom avvikande meningar i yttrandena. I konsekvens med detta angreppssätt koncentrerar utrikesutskottet sin egen granskning till det ansvar som utskottet har för övergripande frågor av betydelse för unionens funktion och utveckling samt de utrikes- och säkerhetspolitiska frågor som rör EU:s roll i världen.

Utskottet vill också uppmärksamma att granskningen av kommissionens arbetsprogram har ett framåtsyftande ändamål även i den meningen att granskningen bidrar till att uppmärksamma frågor i ett tidigt skede av EU:s beslutsprocess och att de framförda synpunkterna kan beaktas i genomförandet av arbetsprogrammet, dvs. i beredningen av de enskilda initiativen, och även i processen som leder fram till nästa års arbetsprogram, vilket det önskemål om en revidering av det s.k. API-direktivet som justitieutskottet beskriver i sitt yttrande skulle kunna vara ett exempel på. Granskningen av arbetsprogrammet kan därmed ses som ett komplement till de möjligheter som riksdagen har att utöva inflytande över det löpande programmeringsarbetet genom de kontakter som utskotten och EU-nämnden har med regeringen inom ramen för information, överläggningar och samråd enligt riksdagsordningens bestämmelser för detta.

Granskningen av strategiska EU-dokument, inklusive denna granskning av kommissionens arbetsprogram, är också ett av riksdagens verktyg för att främja öppenhet och debatt om EU-frågor. Granskningsförfarandet kan därmed ses som en löpande och långsiktig verksamhet i samma anda och ambition som ligger bakom lanseringen av konferensen om EU:s framtid. Utskottet har ägnat förberedelserna för konferensen mycket uppmärksamhet och välkomnar, i likhet med konstitutionsutskottet, att pandemisituationen tillät att konferensen kunde inledas i maj 2021. Utskottet ser positivt på att kommissionen, som beskrivs i arbetsprogrammet, utforskar nya innovativa metoder för att underlätta för ett medborgerligt engagemang i beslutsprocessen. Detta är i linje med utskottets uppfattning att fokus för framtidskonferensen bör vara att stärka dialogen med medborgarna och att öka deras engagemang för EU-frågor. Ett resultat som innebär bestående förbättringar på detta område kan enligt utskottet vara viktigt för i vilken mån konferensprocessen i efterhand kan bedömas som en framgång. I anslutning till detta noterar utskottet Europaparlamentets resolution av den 7 juli 2021 om medborgardialoger och medborgarnas deltagande i EU:s beslutsfattande (P9_TA(2021)0345), i vilken parlamentet föreslår en diskussion inom framtidskonferensen om en mekanism för att ge medborgarna möjlighet att påverka kommissionens årliga arbetsprogram och talet om tillståndet i unionen, t.ex. genom nationella och europeiska medborgardialoger för att formulera prioriteringar som ett bidrag till den samrådsprocess som leder fram till upprättandet av kommissionens årliga arbetsprogram. När det gäller de sakfrågor som diskuteras vill dock utskottet upprepa att det är viktigt att inte väcka orimliga förväntningar på vad framtidskonferensen kan uppnå och att det är svårt att se att konferensens slutsatser ska kunna betraktas som representativa för EU:s medborgare och därmed förplikta till uppföljning av institutionerna.

Utskottet har de senaste åren i olika sammanhang uppehållit sig vid den bristande respekten för rättsstatens principer och EU:s grundläggande värden i vissa medlemsstater, senast i betänkande 2020/21:UU10. Respekten för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer är enligt utskottet en av unionens största tillgångar som måste garanteras. Det är grunden för ett

väl fungerande samarbete och ömsesidigt förtroende mellan medlemsstaterna. Det är också grunden för EU:s förtroende som en global aktör. Det är därför med tillfredsställelse som utskottet noterar att kommissionen i arbetsprogrammet lägger stor vikt vid dessa frågor, inklusive principen om EU-rättens företräde, och de verktyg som kommissionen förfogar över i form av övervakning, dialog, landsspecifika rekommendationer, överträdelseförfaranden och möjligheten att ställa in utbetalningar från EU:s budget och återhämtningsinstrumentet. Utskottet anser liksom konstitutionsutskottet att det är av stor vikt att kommissionen fortsätter arbetet med att stärka och försvara rättsstatsprincipen liksom respekten för de grundläggande värdena, med alla tillgängliga medel. I sammanhanget noterar utskottet 2021 års rapport om situationen när det gäller rättsstatsprincipen i EU och att regeringen, i den kommenterade dagordningen inför den årliga rättsstatsdialogen vid allmänna rådets möte den 23 november 2021, konstaterar att rapporten tydligt visar att det finns problem på rättsstatsområdet i flera medlemsstater. Liksom regeringen ser utskottet mycket allvarligt på utvecklingen. Utskottet välkomnar ett större engagemang för dessa frågor från ett växande antal medlemsstater, vilket bl.a. visade sig i de kraftfulla reaktionerna mot den ungerska lag som antogs i juni 2021 och som diskriminerar hbtqi-personer under förevändning av att skydda minderåriga mot sexuella övergrepp. Utskottet konstaterar att kommissionen under sommaren inledde överträdelseärenden mot Ungern om lagens förenlighet med EU-rätten och även om landets krav på att förläggare ska förse barnböcker som har ett hbtqi-relaterat innehåll med en varning. Samtidigt inledde kommissionen ett överträdelseärende mot Polen för landets ovilja att bistå i kommissionens rättsliga utredning av att vissa polska kommuner proklamerat sig vara zoner fria från s.k. hbt-ideologi. Utskottet välkomnar detta och förutsätter att kommissionen även överväger möjligheten att vidta andra åtgärder, inklusive via budgeten, som kan leda till att situationen förbättras. Det får inte råda några tveksamheter om att diskriminering på grund av sexuell läggning och könsidentitet strider mot EU:s grundläggande värden, som det inte finns något utrymme att kompromissa om.

Vidare ser utskottet positivt på att kommissionen i arbetsprogrammet framhåller vikten av den inre marknaden som grunden för en innovativ, välmående och framtidsinriktad europeisk ekonomi och att insatser inom utbildning och forskning framhålls samt att förslaget om artificiell intelligens prioriteras. Detta är i linje med vad utskottet i granskningen av föregående års arbetsprogram påpekat om behovet av satsningar inom dessa områden för att säkerställa EU:s långsiktiga konkurrenskraft. I detta sammanhang vill utskottet också på nytt betona vikten av kommissionens arbete med bättre lagstiftning och instämna i konstitutionsutskottets uppskattning av kommissionens mål att undvika onödiga regelbördor. Utskottet noterar kommissionens ambition att komplettera de aspekter som ska beaktas i bedömningen av konsekvenserna av nya förslag, och konstaterar att det är i linje med vad utskottet anfört vid granskningar av tidigare arbetsprogram om vikten av att

nya förslag baseras på välgrundade konsekvensbedömningar och att allt arbete genomsyras av ett jämställdhetsperspektiv. Utskottet vill också instämma i vad miljö- och jordbruksutskottet framfört om betydelsen av att EU-lagstiftningen utformas på ett tydligt sätt med väl motiverade och avgränsade bemyndiganden till kommissionen att anta delegerade akter och genomförandeakter. Som utskottet framförde i betänkande 2020/21:UU10 främjar ett öppet och effektivt beslutsfattande den demokratiska legitimiteten.

En annan viktig pusselbit för EU:s långsiktiga konkurrenskraft som utskottet har framhållit är att verka för en fri och rättvis världshandel med full respekt för WTO:s regelverk. Bland annat mot den bakgrunden har utskottet med intresse tagit del av kommissionens strategiska framsynsrapport om EU:s handlingsförmåga och handlingsutrymme. Utskottet önskar betona vad som framhålls i inledningen av rapporten om att öppenhet mot omvärlden och regelbaserat internationellt och multilateralt samarbete är strategiska val som bidrar till välstånd, rättvisa, stabilitet och konkurrenskraft såväl inom som utanför EU. Utskottet anser att rapporten ger en god grund för reflektioner över de behov som kan finnas av att EU på vissa områden stärker sin beredskap och samlade motståndskraft. I likhet med regeringen vill dock utskottet understryka att detta inte får innebära någon förändring av EU:s grundläggande öppenhet mot omvärlden eller omfattande stöd till det europeiska näringslivet.

Utskottet noterar att flera av de tankelinjer som drivs i framsynsrapporten återkommer i arbetsprogrammet, i några fall i form av konkreta åtgärder, vilket kan ses som ett tecken på att kommissionen vinnlägger sig om att göra sina prioriteringar på grundval av en gedigen analys av långsiktiga behov. Det gäller inte minst i de delar av arbetsprogrammet som rör utskottets ansvar för EU:s roll i världen. Utskottet kan på ett allmänt plan instämma i kommissionens beskrivning av att en föränderlig omvärld präglad av geopolitiska skiften understryker vikten av att EU stärker sin globala närvaro och sitt inflytande för att försvara europeiska värden och intressen. I detta sammanhang ser utskottet fram emot det gemensamma meddelandet om konnektivitetsinitiativet Global Gateway som följer upp rådets slutsatser från juli 2021 om ett globalt sammanlänkat Europa (rådets dokument 10629/21). I likhet med rådet ser utskottet ett behov av att EU intar en mer strategisk syn på konnektivitet för att långsiktigt främja EU:s utrikes- och utvecklingspolitiska mål och säkerhetsintressen. Utskottet välkomnar att rådet i sina slutsatser betonar mänskliga rättigheter och den regelbaserade världsordningen som grund för genomförandet av konnektivitetsagendan.

Socialförsäkringsutskottet uppmärksammar i sitt yttrande utvecklingen i Belarus och särskilt situationen vid landets gränser till EU med anledning av förhandlingarna om asyl- och migrationspakten och EU:s nyligen fattade beslut om att upphäva viseringsförenklingsavtalet med Belarus för regimföreträdare. Utrikesutskottet välkomnar liksom socialförsäkringsutskottet upphävandet av viseringsförenklingsavtalet och även att rådet därefter har infört en möjlighet att sanktionslista personer och enheter som organiserar eller bidrar till Lukasjenkoregimens verksamhet som underlättar olaglig

passage av unionens yttre gränser. Vidare noterar utskottet att kommissionen har kontakter med ursprungs- och transitländer för att stoppa ytterligare inflygningar av migranter till Belarus och att EU har avsatt medel för humanitärt stöd till de människor som sitter fast vid den belarusiska gränsen. Utskottet noterar också den höga representantens och kommissionens gemensamma meddelande om EU:s reaktion mot statsstött utnyttjande av migranter vid EU:s yttre gränser och det tillhörande förslaget om svartlistning av transportföretag som underlättar människosmuggling och människohandel (JOIN(2021) 32 och COM(2021) 753). Utrikesministern informerade utskottet om situationen vid sammanträdet den 25 november 2021.

Utskottet har tagit del av rådets slutsatser om säkerhet och försvar, som godkändes den 10 maj 2021, där rådet understryker vikten av ett utökat, ömsesidigt stärkande och gynnsamt strategiskt partnerskap mellan EU och Nato på områden av gemensamt intresse (rådets dokument 8396/21). Med beaktande av dessa rådsslutsatser ser utskottet fram emot arbetet med en ny gemensam förklaring om samarbetet mellan EU och Nato. Som försvarsutskottet framför i sitt yttrande är det av stor vikt för att möta utmaningar på försvars- och säkerhetsområdet att kunna nyttja gemensamma resurser effektivt och att på ett ändamålsenligt sätt kunna mobilisera resurser. I utskottets betänkande 2020/21:UU10 noterades vad det sammansatta utrikes- och försvarsutskottet uttalat om att Nato är en central aktör för europeisk säkerhet och integration och om att ett förstärkt EU-samarbete bör utformas så att det europeiska och det transatlantiska samarbetet är ömsesidigt förstärkande och undviker duplicering.

Med anledning av arbetsprogrammets hänvisning till ett påskyndat arbete med en verklig europeisk försvarsunion noterar utskottet att epitetet union används för att beteckna allt fler sektorsspecifika samarbeten inom EU och att den egentliga innebörden i de olika sammanhangen enbart kan utläsas i de konkreta åtgärder som samarbetet omfattar. Utskottet understryker, i likhet med vad försvarsutskottet framfört i sitt yttrande, att det europeiska säkerhets- och försvarssamarbetet inte ska präglas av överstatlighet och att det enligt gällande fördrag krävs enhällighet i rådet för försvarsrelaterade beslut inom EU. Utskottet konstaterar att riksdagen därmed, genom att ge mandat för regeringens agerande i rådet och Europeiska rådet och genom att godkänna fördragsändringar, har ett avgörande inflytande över förslag till grundläggande förändringar i det säkerhets- och försvarspolitiska samarbetet. Utskottet följer utvecklingen på området nära och i synnerhet det aktuella arbetet med den strategiska kompassen, som var föremål för en överläggning med regeringen vid sammanträdet den 18 februari 2021 och som utskottet senast fick information om vid sammanträdet den 11 november 2021 inom ramen för en föredragning inför utrikesrådets kommande möte.

I arbetsprogrammet aviseras också till sommaren 2022 ett meddelande om ett strategiskt partnerskap med Gulfstaterna. Regeringen informerade utskottet om frågan vid sammanträdet den 14 oktober 2021 inför den diskussion som utrikesrådet skulle hålla för att ge den höga representanten och kommissionen

vägledning för det kommande meddelandet. Utskottet noterar att EU-nämnden dagen efter gav stöd för regeringens redovisade inriktning, som bl.a. förordar ett starkt EU-engagemang i relation till de enskilda länderna och till deras samarbetsorganisation Gulfrådet, bl.a. genom att stärka handelsförbindelserna, samarbetet om klimatomställningen och dialogen om mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer.

Den s.k. blockerande stadgan (förordning (EG) nr 2271/96), som kommissionen ska föreslå en ändring av, innehåller bestämmelser som syftar till att motverka effekterna av tredjeländers extraterritoriella sanktioner. Extraterritoriell tillämpning av sanktioner strider mot internationell rätt. Utskottet ser liksom kommissionen ett behov av att se över möjligheterna till ytterligare åtgärder för att avskräcka från och motverka effekterna av sådana sanktioner, och att en förstärkning av den blockerande stadgan kan vara ett led i detta.

Utskottet ser inte anledning att kommentera de övriga initiativ som anges under rubriken Ett starkare Europa i världen och som huvudsakligen kan falla under andra utskotts ansvar. Initiativen gäller en handlingsplan för ungdomar inom EU:s yttre åtgärder, en strategi för internationella kontakter om energi och en handlingsplan för internationell havsförvaltning.

Utskottet har inte identifierat något annat initiativ i arbetsprogrammet eller dess bilagor som berör utskottets beredningsansvar. Utskottet konstaterar att de två liggande förslag inom utskottets område som kommissionen angav som prioriterade i arbetsprogrammet för 2021 nu har antagits genom dels förordning (EU) 2020/2172 om ändring av de handelsåtgärder som unionen beviljar länder och territorier som deltar i eller är knutna till Europeiska unionens stabiliserings- och associeringsprocess, dels förordning (EU) 2021/821 om en omarbetning av PDA-förordningen om upprättande av en unionsordning för kontroll av export, förmedling, transitering och överföring av samt tekniskt bistånd för produkter med dubbla användningsområden. Utskottet har följt förhandlingarna om den omarbetade PDA-förordningen sedan de inleddes 2016 och fick vid sammanträdet den 4 februari 2021 information från Utrikesdepartementet inför antagandet av förordningen. Utrikesdepartementet inledde i oktober 2021 ett remissförfarande om förslag till ändringar av svenska författningar som kompletterar EU-förordningen (Ds 2021:32). En proposition till riksdagen väntas under våren 2022.

Vidare noterar utskottet att två förslag som fallit inom utskottets ansvar har blivit inaktuella i och med överenskommelsen om unionens fleråriga budgetram och återhämtningsinstrumentet, och att kommissionen planerar att dra tillbaka dessa förslag.

Avslutningsvis beklagar utskottet att kommissionen inte har haft möjlighet att i arbetsprogrammet ge tydliga besked om att driva utvidgningsprocessen framåt. Utskottet är väl medvetet om att detta inte kan läggas kommissionen till last, som tvärtom i sitt utvidgningsmeddelande COM(2021) 644 tydligt framfört att förseningen av förhandlingsstarten för Albanien och Nordmakedonien har en negativ inverkan på EU:s trovärdighet. Utskottet ser det som ytterst angeläget att Sverige med andra likasinnade medlemsstater ökar trycket

för att bryta dödläget i rådet. Det är centralt att EU för sin trovärdighet lever upp till sina åtaganden gentemot länderna på västra Balkan och även gentemot länderna inom det östliga partnerskapet, där utskottets uppfattning är att de tre associerade länderna Ukraina, Moldavien och Georgien kan erbjudas ett medlemskapsperspektiv i enlighet med mer-för-mer-principen och mot bakgrund av ländernas genomförda reformer.

Med det anförda förslår utskottet att riksdagen lägger utlåtandet till handlingarna.

Reservation

Kommissionens arbetsprogram 2022 – motiveringen (V)

av Håkan Svenneling (V).

Ställningstagande

Jag reserverar mig mot utskottets ställningstagande när det gäller EU:s framtidskonferens, den gemensamma utrikes-, säkerhets- och försvarspolitiken samt skyddet av EU:s yttre gränser.

När det gäller framtidskonferensen vidhåller jag uppfattningen att den representativa demokratin ska utgå från valda företrädare i nationella parlament och inte ett statistiskt urval av befolkningen. Metoden med en EU-konferens har prövats tidigare utan goda resultat. Till skillnad från utskottet kan jag omöjligen se att konferensens slutsatser ska kunna betraktas som representativa för EU:s medborgare. Konferensens slutsatser kommer därmed enligt mig inte kunna åberopas som stöd för några reformer.

När det gäller EU:s gemensamma utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik motsätter jag mig en generell utveckling mot en ökad samordning av utrikespolitiken inom EU. Jag värnar Sveriges möjligheter att föra en självständig utrikespolitik och Sveriges möjligheter att på egen hand avgöra när och med vilka andra länder vi vill samarbeta för att möta vår tids stora internationella utmaningar.

I motsats till utskottet ser jag inte fram emot en utveckling av samarbetet mellan EU och Nato genom en ny gemensam förklaring. Jag motsätter mig den allt tätare sammantvinningen av Sveriges försvar med Nato. En del av denna sammantvinning består i Sveriges stöd till EU:s försvarsbygge. Detta minskar våra möjligheter att vara en stark röst för fred och nedrustning både i Europa och i världen eftersom vi inordnar oss i forna kolonialmakters agerande med olika intressesfärer och därmed bakvägen knyts till både kärnvapenmakter och Nato. Jag är motståndare till det fördjupade försvarssamarbetet inom den strategiska kompassen. Den svenska alliansfriheten bör värnas, och den typ av säkerhets- och försvarspolitiskt samarbete som den strategiska kompassen innebär försvårar alliansfriheten. Jag anser följaktligen att försvarssamarbetet inom EU inte ska fördjupas och att utskottet tydligt borde motsätta sig alla förslag som leder i den riktningen. Det gäller inte minst bygget av försvarsunionen, som det militärindustriella komplexets lobbyister framgångsrikt driver mot EU:s institutioner. EU:s militarisering, vars mål är en försvarsunion i nära samarbete med Nato, är ännu ett steg bort från den svenska militära alliansfriheten. Dessutom sker det utan någon allmän och folkligt förankrad debatt.

När det gäller skyddet av EU:s yttre gränser delar jag utskottets kritik mot regimen i Belarus och dess hänsynslösa utnyttjande av migranter. Jag ser dock

EU:s svar på situationen vid gränsen till Polen som ännu ett misslyckande i fråga om respekten för asylrätten. Jag anser att utskottet tydligt borde framhålla rätten att söka asyl och fördöma alla försök att hindra asylsökande att passera EU:s gränser genom s.k. pushbacks, som såväl EU:s gräns- och kustbevakningsbyrå Frontex som medlemsstaters nationella myndigheter har anklagats för.

Särskilda yttranden

1. Kommissionens arbetsprogram 2022 (S, MP)

Kenneth G Forslund (S), Olle Thorell (S), Jamal El-Haj (S), Jennie Nilsson (S), Camilla Hansén (MP) och Diana Laitinen Carlsson (S) anför:

Utskottet har i granskningen av kommissionens arbetsprogram valt att koncentrera behandlingen till de delar som är utskottets ansvar, dvs. övergripande frågor av betydelse för unionens funktion och utveckling samt de utrikes- och säkerhetspolitiska frågor som rör EU:s roll i världen. När det gäller arbetsprogrammets övriga delar hänvisar utskottet till de yttranden som andra utskott har lämnat i granskningen och av vilka också de politiska meningsskiljaktigheter som finns mellan riksdagens partier i olika frågor framgår. Samtliga yttranden finns i bilagorna 3–9.

Vi vill med detta särskilda yttrande förtydliga att vi står bakom den avvikande mening som företrädarna för Socialdemokraterna och Miljöpartiet har lämnat i civilutskottet (bilaga 5).

2. Kommissionens arbetsprogram 2022 (SD)

Björn Söder (SD) och Mats Nordberg (SD) anför:

Utskottet har i granskningen av kommissionens arbetsprogram valt att koncentrera behandlingen till de delar som är utskottets ansvar, dvs. övergripande frågor av betydelse för unionens funktion och utveckling samt de utrikes- och säkerhetspolitiska frågor som rör EU:s roll i världen. När det gäller arbetsprogrammets övriga delar hänvisar utskottet till de yttranden som andra utskott har lämnat i granskningen och av vilka också de politiska meningsskiljaktigheter som finns mellan riksdagens partier i olika frågor framgår. Samtliga yttranden finns i bilagorna 3–9.

Vi vill med detta särskilda yttrande förtydliga att vi står bakom de avvikande meningar som företrädarna för Sverigedemokraterna har lämnat i socialförsäkringsutskottet (bilaga 7) och socialutskottet (bilaga 8).

Vi vill även uppmärksamma det särskilda yttrande som Sverigedemokraternas företrädare har lämnat i försvarsutskottet (bilaga 6).

3. Kommissionens arbetsprogram 2022 (V)

Håkan Svenneling (V) anför:

Utskottet har i granskningen av kommissionens arbetsprogram valt att koncentrera behandlingen till de delar som är utskottets ansvar, dvs. övergripande frågor av betydelse för unionens funktion och utveckling samt de utrikes- och säkerhetspolitiska frågor som rör EU:s roll i världen. När det

gäller arbetsprogrammets övriga delar hänvisar utskottet till de yttranden som andra utskott har lämnat i granskningen och av vilka också de politiska meningsskiljaktigheter som finns mellan riksdagens partier i olika frågor framgår. Samtliga yttranden finns i bilagorna 3–9.

Jag vill med detta särskilda yttrande förtydliga att jag står bakom den avvikande mening som företrädaren för Vänsterpartiet har lämnat i civilutskottet (bilaga 5).

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Kommissionens arbetsprogram 2022 – Göra Europa starkare tillsammans, COM(2021) 645

BILAGA 2**Förteckning över granskningsutlåtanden****Granskningsutlåtanden sedan december 2020**

Utlåtande	Granskat dokument	Beslut
2020/21:UU5 Kommissionens arbetsprogram 2021	COM(2020) 690	2020-12-03
2020/21:KU14 2020 års rapport om rättsstatsprincipen	COM(2020) 580	2021-02-03
2020/21:MJU12 Granskning av kommissionens meddelande om en kemikaliestrategi för hållbarhet	COM(2020) 667	2021-03-24
2020/21:NU25 Kommissionens meddelande om en handlingsplan för immateriella rättigheter	COM(2020) 760	2021-03-24
2020/21:SoU35 Grönbok om åldrande – Främja solidaritet och ansvar mellan generationerna	COM(2021) 50	2021-04-08
2020/21:NU28 Kommissionens meddelande om en översyn av handelspolitiken	COM(2021) 66	2021-04-22
2020/21:TU17 En strategi för hållbar och smart mobilitet	COM(2020) 789	2021-06-16
2021/22:NU8 Meddelande om en långsiktig vision för EU:s landsbygdsområden	COM(2021) 345	2021-10-27

BILAGA 3

Konstitutionsutskottets yttrande 2021/22:KU4y

Kommissionens arbetsprogram 2022

Till utrikesutskottet

Utrikesutskottet beslutade den 14 oktober 2021 att ge övriga utskott tillfälle att senast den 16 november 2021 yttra sig över kommissionens arbetsprogram för 2022 (COM(2021) 645), under förutsättning att arbetsprogrammet då har hänvisats till utrikesutskottet för granskning. Arbetsprogrammet hänvisades till utrikesutskottet den 9 november 2021.

Konstitutionsutskottet välkomnar att konferensen om Europas framtid har kommit igång och är positivt till ambitionen att öka ungdomars engagemang i Europas framtid. Utskottet värdesätter vidare kommissionens arbete med att stärka och försvara rättsstatsprincipen och understryker vikten av att kommissionen fortsätter detta arbete. Utskottet framhåller även det angelägna i att värna mediernas frihet och oberoende. Utskottet välkomnar också kommissionens arbete med bättre lagstiftning.

Utskottets överväganden

Kommissionens arbetsprogram 2022

Den 19 oktober 2021 presenterade kommissionen sitt arbetsprogram för 2022, Göra Europa starkare tillsammans, inklusive bilagor (COM(2021) 645). Arbetsprogrammet innehåller bl.a. 32 nya initiativ som kommissionen avser att lägga fram under 2022.

Under rubriken En ny satsning på demokrati i Europa (avsnitt 2.6) framhåller kommissionen att konferensen om Europas framtid är i full gång. Konferensen är en unik, öppen och inkluderande demokratisk satsning. Kommissionen anför att den kommer att vara redo att följa upp det som konferensen enas om. Kommissionen framhåller också att den håller på att införa nya innovativa verktyg för samarbete med medborgarna, vilket ska bidra till att ungdomar kan bli ledande i debatten om Europas framtid.

Kommissionen understryker vidare att mediernas frihet och mångfald är en hörnsten i vårt demokratiska statsskick och att det är viktigt att bevara den. Kommissionen avser att vidta ytterligare åtgärder för att förbättra öppenheten, ansvarsutkrävandet och oberoendet när det gäller åtgärder som påverkar mediernas frihet och mångfald genom att lägga fram en europeisk mediefrihetslag.

Kommissionen framhåller vidare att rättsstatligheten är en förutsättning för att EU ska kunna fungera effektivt i en anda av ömsesidigt förtroende. Rapporten om rättsstatsprincipen 2021 visade på en positiv utveckling i medlemsstaterna, men också på nya problem. Kommissionen kommer att fortsätta sitt arbete som fördragets väktare för att se till att utmaningar för rättsstatsprincipen identifieras och åtgärdas, bl.a. genom att utfärda särskilda rekommendationer till medlemsstaterna i rapporten om rättsstatsprincipen 2022. Kommissionen tänker också göra vad som krävs för att upprätthålla EU-rättens företrädare.

Kommissionen redogör även för sitt arbete med bättre lagstiftning (avsnitt 3.1). Kommissionen anför att dess agenda för bättre lagstiftning innebär att politiska beslut ska fattas utifrån bästa tillgängliga underlag, med beaktande av inverkan i praktiken och synpunkter från de människor och företag som sannolikt kommer att påverkas. Kommissionen anför vidare att 2021 års meddelande om bättre lagstiftning, Samarbete för att skapa bättre lagar, anger viktiga sätt för att förbättra lagstiftningens kvalitet. För att bördan med att nå EU:s politiska mål ska bli så liten som möjligt tänker kommissionen fullt ut iaktta principen ”en in, en ut” i arbetsprogrammet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet sätter stort värde på kommissionens satsning på demokratin i Europa. Utskottet välkomnar att konferensen om Europas framtid har kommit igång och är positivt till ambitionen att öka medborgarnas delaktighet, inte minst ambitionen att öka ungdomars engagemang i debatten om Europas framtid.

Som utskottet tidigare framhållit utgör respekten för rättsstaten och de mänskliga rättigheterna fundamentet i en demokrati (yttr. 2019/20:KU6y). Utskottet värdesätter kommissionens arbete med att stärka och försvara rättsstatsprincipen och vill understryka vikten av att kommissionen fortsätter detta arbete.

Utskottet vill även framhålla det angelägna i att värna mediernas frihet, oberoende och mångfald. Informationen i arbetsprogrammet om kommissionens initiativ till en europeisk mediefrihetslag är mycket knapphändig, vilket innebär att det är svårt för utskottet att framföra några synpunkter. Utskottet kommer att ta ställning till förslaget när det läggs fram av kommissionen.

Utskottet välkomnar kommissionens arbete med att åstadkomma bättre lagstiftning och uppskattar kommissionens mål att undvika onödiga regelbördor.

Stockholm den 16 november 2021

På konstitutionsutskottets vägnar

Karin Enström

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Karin Enström (M), Hans Ekström (S), Ida Karkiainen (S), Lars Jilmstad (M), Matheus Enholm (SD), Per-Arne Håkansson (S), Per Schöldberg (C), Mia Sydow Mölleby (V), Ida Drougge (M), Fredrik Lindahl (SD), Laila Naraghi (S), Tuve Skånberg (KD), Daniel Andersson (S), Tina Acketoft (L), Mikael Strandman (SD), Erik Ottoson (M) och Camilla Hansén (MP).

BILAGA 4

Justitieutskottets yttrande 2021/22:JuU2y

Kommissionens arbetsprogram 2022

Till utrikesutskottet

Utrikesutskottet beslutade den 14 oktober 2021 att ge bl. a. justitieutskottet tillfälle att yttra sig över Europeiska kommissionens arbetsprogram 2022 – Göra Europa starkare tillsammans (COM (2021) 695), inklusive bilagor, i de delar som berör justitieutskottets beredningsområde.

Justitieutskottet yttrar sig över kommissionens arbetsprogram med utgångspunkt i de delar som berör utskottets beredningsområde. Dessa delar finns främst under rubrikerna Främjande av vår europeiska livsstil och En ny satsning på demokrati i Europa.

Utskottets överväganden

Bakgrund

Varje år presenterar kommissionen ett arbetsprogram med sina politiska prioriteringar för det kommande året. Den 19 oktober 2021 lade kommissionen fram arbetsprogrammet för 2022.

Utrikesutskottet behandlar arbetsprogrammet i ett utlåtande. Samtliga utskott i riksdagen har möjlighet att yttra sig över arbetsprogrammet. Utrikesutskottet önskar svar på följande frågor:

1. Finns alla relevanta förslag med i arbetsprogrammet eller fattas det viktiga förslag?
2. Finns det förslag med i arbetsprogrammet som utskottet inte anser bör läggas fram?
3. Har utskottet några kommentarer kring kommissionens prioriteringar eller övergripande strategiska inriktning?
4. Är alla förslag lika prioriterade för utskottet att följa?
5. Finns det i övrigt något särskilt kring hur frågorna har behandlats tidigare eller kommer att behandlas framöver i riksdagen som utskottet ser behov av att lyfta fram i förhållande till arbetsprogrammet?

Den 28 oktober 2021 presenterade Sveriges EU-kommissionär Ylva Johansson arbetsprogrammet för riksdagens ledamöter.

Kommissionens arbetsprogram

Allmänt

Kommissionens arbetsprogram för 2022 är det tredje arbetsprogrammet för kommissionen under ledning av Ursula von der Leyen. Arbetsprogrammet följer upp de sex huvudmål som presenterats i tidigare program. Dessa mål är

- den europeiska gröna given
- ett Europa rustat för den digitala tidsåldern
- en ekonomi för människor
- ett starkare Europa i världen
- främjande av vår europeiska livsstil
- en ny satsning på demokrati i Europa.

De frågor som rör justitieutskottets beredningsområde finns framför allt under två avsnitt, Främjande av vår europeiska livsstil och En ny satsning på demokratin i Europa.

Justitiekottets beredningsområde

Av de 32 nya initiativen berör tre justitiekottets beredningsområde. De handlar om förhandsinformation om passagerare (nr 25), ömsesidig tillgång till säkerhetsrelaterad information (nr 26) och överföring av brottmål (nr 30).

I bilaga 2 redovisar kommissionen den lagstiftning man avser att se över. Av de 26 initiativen rör ett justitiekottets beredningsområde, översyn av reglerna om brottsoffers rättigheter (nr 23).

Kommissionen redogör i bilaga 3 för de förslag som är under behandling och som man anser bör prioriteras. Sju av förslagen rör justitiekottets beredningsområde:

- Förslag till rådets förordning om inrättande och användning av en utvärderings- och övervakningsmekanism för att kontrollera tillämpningen av Schengenregelverket och om upphävande av förordning (EU) nr 1053/2013 (nr 53)
- Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2019/816 om inrättande av ett centraliserat system för identifiering av medlemsstater som innehar uppgifter om fällande domar mot tredjelandsmedborgare och statslösa personer (Ecris-TCN) för att komplettera det europeiska informationssystemet för utbyte av uppgifter ur kriminalregister, och av förordning (EU) 2019/818 om inrättande av en ram för interoperabilitet mellan EU-informationssystem på området polissamarbete och straffrättsligt samarbete, asyl och migration och om ändring av förordningarna (EU) 2018/1726, (EU) 2018/1862 och (EU) 2019/816, i syfte att införa screening för tredjelandsmedborgare vid de yttre gränserna (nr 54)
- Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2016/794 vad gäller Europols samarbete med privata parter, Europols behandling av personuppgifter till stöd för brottsutredningar och Europols roll inom forskning och innovation (nr 56)
- Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2018/1862 om inrättande, drift och användning av Schengens informationssystem (SIS) på området polissamarbete och straffrättsligt samarbete vad gäller Europols införande av registreringar (nr 57)
- Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av Eurodac för jämförelse av fingeravtryck för en effektiv tillämpning av förordning (EU) nr 604/2013 (om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd som en tredjelandsmedborgare eller en statslös person har lämnat in i någon medlemsstat), för identifiering av tredjelandsmedborgare eller statslösa personer som vistas olagligt, och för när medlemsstaternas brottsbekämpande myndigheter och Europol begär jämförelser med Eurodacuppgifter för brottsbekämpande ändamål (omarbetning) (nr 69)

- Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om fastställande av harmoniserade bestämmelser för utseende av rättsliga företrädare för insamling av bevisning i straffrättsliga förfaranden (nr 73)
- Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om europeiska utlämnandeorder och bevarandeorder för elektroniska bevis i straffrättsliga förfaranden (nr 74)

För att rådet och Europaparlamentet ska kunna koncentrera sig på de verkligt väsentliga förslagen avser kommissionen att dra tillbaka ett antal förslag som har blivit inaktuella eller inte längre är ändamålsenliga. Inget av de förslagen berör justitieukskottets beredningsområde.

Utskottets ställningstagande

Kommissionen anför i inledningen av sitt arbetsprogram att Europa tagit sig igenom en unik kris under det senaste året och att man med gemensamma krafter har lyckats skapa resultat för medborgarna i EU i enlighet med de sex huvudmålen. Enligt kommissionen innebär arbetsprogrammet för 2022 att man håller tempot uppe och går vidare i processen. Utskottet vill i detta sammanhang återupprepa sin tidigare uttalade ståndpunkt (se bl.a. yttr. 2017/18:JU4y samt 2020/21:JU2y) att kommissionen bör lägga större vikt vid att analysera den gällande lagstiftningen när ny lagstiftning förbereds. I synnerhet när det gäller ny straffrättslig lagstiftning på EU-nivå ska sådan tas fram endast om det står klart att det bidrar med ett betydande mervärde.

Det framgår av arbetsprogrammet att kommissionen har för avsikt att presentera en uppdatering av direktivet om förhandsinformation om passagerare (API-direktivet). Detta är något som utskottet efterfrågade i förra årets yttrande till utrikesutskottet om kommissionens arbetsprogram för 2021 (2020/21:JU2y). Utskottet ser således positivt på ett sådant initiativ.

Vidare skriver kommissionen att ett initiativ om överföring av brottmål kommer att presenteras under tredje kvartalet 2022. Kommissionen avser att utforska hur man kan uppnå konvergens i fråga om häktning och häktningsvillkor mellan medlemsstaterna som en del av förbättringarna av det gränsöverskridande samarbetet i straffrättsliga frågor. Utskottet anser att åtgärder som tar sikte på häktning och andra frihetsberövanden är komplicerade eftersom de processrättsliga regelverken i medlemsstaterna skiljer sig åt. Det är därför tveksamt om initiativ bör tas på EU-nivå och vilka standarder som i så fall bör prioriteras. När det gäller processuella rättigheter är det särskilt angeläget att skillnader i medlemsstaternas rättssystem beaktas. Det bör även säkerställas att tänkta åtgärder inte överlappar arbetet som utförs av Europeiska kommittén mot tortyr och omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning (CPT) och FN:s kommitté mot tortyr (CAT), i fråga om de materiella förhållandena i häkten.

På kommissionens prioriteringslista finns också ett förslag om europeiska utlämnandeorder och bevarandeorder för elektroniska bevis i straffrättsliga

förfaranden. Utskottet, som förra året efterfrågade förslag för att säkerställa och förbättra tillgången till information och elektroniska bevis för brottsbekämpningen, ser positivt på kommissionens ambition att färdigställa förslaget om europeiska utlämnandeorder och bevarandeorder för elektroniska bevis i straffrättsliga förfaranden.

Slutligen anser utskottet, i likhet med förra året, att ett förslag bör tas fram för att införa en obligatorisk biometrisk kontroll vid yttre gräns av personer som åtnjuter fri rörlighet, på samma sätt som för tredjelandsmedborgare.

Stockholm den 16 november 2021

På justitieutskottets vägnar

Fredrik Lundh Sammeli

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Fredrik Lundh Sammeli (S), Andreas Carlson (KD), Johan Forssell (M), Adam Marttinen (SD), Maria Strömkvist (S), Johan Hedin (C), Linda Westerlund Snecker (V), Ellen Juntti (M), Katja Nyberg (SD), Gustaf Lantz (S), Carina Ödebrink (S), Johan Pehrson (L), Tobias Andersson (SD), Ingemar Kihlström (KD), Anna Wallentheim (S), Mikael Damsgaard (M) och Leila Ali-Elmi (MP).

BILAGA 5

Civilutskottets yttrande 2021/22:CU3y

Kommissionens arbetsprogram 2022

Till utrikesutskottet

Utrikesutskottet beslutade den 14 oktober 2021 att ge övriga utskott tillfälle att yttra sig över Kommissionens arbetsprogram 2022 – Göra Europa starkare tillsammans (COM(2021) 645). I yttrandet redogör civilutskottet för sin syn på kommissionens avsikt att prioritera dels förslaget till direktiv om en jämnare könsfördelning bland icke verkställande styrelseledamöter i börsnoterade företag, dels förslaget om direktiv om företagens hållbarhetsrapportering. Utskottet föreslår att utrikesutskottet i sin granskning av arbetsprogrammet framhåller att dessa två förslag inte bör prioriteras.

I yttrandet finns två avvikande meningar (S, V, MP). I en avvikande mening (S, MP) föreslås att utrikesutskottet ställer sig bakom kommissionens bedömning att både förslaget till direktiv om en jämnare könsfördelning bland icke verkställande styrelseledamöter i börsnoterade företag och förslaget om direktiv om hållbarhetsrapportering ska prioriteras under 2022.

Utskottets överväganden

Kommissionens arbetsprogram 2022

Den 19 oktober 2021 presenterades Kommissionens arbetsprogram 2022 – Göra Europa starkare tillsammans (COM(2021) 645). Bilagorna till arbetsprogrammet listar bl.a. förslag som Europeiska kommissionen avser att prioritera under det kommande arbetsåret. Inom civilutskottets beredningsområde återfinns bland de prioriterade förslagen även i år kommissionens förslag till direktiv om en jämnare könsfördelning bland icke verkställande styrelseledamöter i börsnoterade företag och därmed sammanhängande åtgärder (COM(2012) 614). Dessutom avser kommissionen att prioritera bl.a. förslaget om ett nytt direktiv vad gäller företagens hållbarhetsrapportering (COM(2021) 189).

Kommissionens förslag om jämnare könsfördelning

Europeiska kommissionens förslag innebär att det i bolag där mindre än 40 procent av styrelseledamöterna tillhör det underrepresenterade könet ska ges företräde åt sökande av det underrepresenterade könet, om flera kandidater har lika meriter. Direktivet föreslås omfatta bolag med minst 250 anställda och en årsomsättning om minst 50 miljoner euro eller en balansomslutning om minst 43 miljoner euro. Varje medlemsstat ska dessutom ha möjlighet att undanta sådana bolag där mindre än 10 procent av personalstyrkan tillhör det underrepresenterade könet. Enligt förslaget ska medlemsstaterna införa sanktioner för överträdelser.

Riksdagen har bedömt att förslaget strider mot subsidiaritetsprincipen (utl. 2012/13:CU14, rskr. 2012/13:138).

I januari 2017 gjorde riksdagen, på förslag av civilutskottet, ett tillkännagivande till regeringen om att regeringen inom EU bör verka för nationellt självbestämmande i fråga om könsfördelningen i svenska börsbolags styrelser (bet. 2016/17:CU6, rskr. 2016/17:133).

Kommissionens förslag om företagens hållbarhetsrapportering

Europeiska kommissionens förslag innebär att alla stora företag och alla börsnoterade företag, med undantag för noterade mikroföretag, ska upprätta en hållbarhetsrapport. Även moderföretag i en stor koncern ska upprätta en hållbarhetsrapport för koncernen. Det ska enligt förslaget förtydligas vilka uppgifter som företagen ska lämna i hållbarhetsrapporten och det ska krävas att företagen rapporterar i enlighet med EU-standarder för hållbarhetsrapportering. Förslaget innebär vidare att hållbarhetsinformationen ska lämnas som en del av årsredovisningens förvaltningsberättelse och rapporteras in till en behörig nationell myndighet. Informationen ska granskas av företagens

revisor, eller av en annan extern granskare. Det ska införas tillsyn med möjlighet till administrativa åtgärder och sanktioner mot företag som inte följer reglerna.

Utskottets ställningstagande

Civilutskottet begränsar sitt yttrande till att redogöra för sin syn på kommissionens avsikt att prioritera förslaget till direktiv om en jämnare könsfördelning i börsnoterade företag, (COM(2012) 614), och förslaget till direktiv om företagens hållbarhetsrapportering, (COM(2021) 189).

I kommissionens arbetsprogram för 2020 aviserade den då nytillträdda kommissionen att förhandlingarna om kommissionens förslag till direktiv om en jämnare könsfördelning i börsnoterade företag, som sedan ett antal år tillbaka avstannat, skulle återupptas och prioriteras av den nya kommissionen. I sitt yttrande till utrikesutskottet över arbetsprogrammet 2020 hänvisade civilutskottet till sitt tidigare ställningstagande och föreslog att utrikesutskottet i sitt granskningsutlåtande skulle framhålla att förslaget inte borde finnas med bland de prioriterade förslagen (yttr. 2019/20:CU2y). I fjol vidhöll civilutskottet detta i sitt yttrande över arbetsprogrammet 2021 (yttr. 2020/21:CU3y).

Civilutskottets uppfattning är fortfarande att förslaget till direktiv om en jämnare könsfördelning bland icke verkställande styrelseledamöter i börsnoterade företag inte ska prioriteras. Detta bör utrikesutskottet framhålla i sitt granskningsutlåtande över kommissionens arbetsprogram 2022.

Enligt civilutskottet finns det inte skäl att revidera det direktiv¹ som nu reglerar företagens hållbarhetsrapportering på det sätt som kommissionen föreslår i COM(2021) 189. Kommissionens förslag innebär bl.a. att även små och medelstora företag ska omfattas av kraven på hållbarhetsrapportering. Detta är enligt civilutskottet inte tillfredsställande med hänsyn till de kostnader och den ökade administration som det skulle medföra för dessa företag. Kommissionen bör därför inte prioritera förslaget.

Sammanfattningsvis föreslår civilutskottet att utrikesutskottet i sitt granskningsutlåtande framhåller att kommissionen under 2022 inte ska prioritera vare sig förslaget COM(2012) 614 eller förslaget COM(2021) 189.

När det gäller arbetsprogrammet i övrigt har civilutskottet inte några synpunkter eller kommentarer.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/95/EU av den 22 oktober 2014 om ändring av direktiv 2013/34/EU vad gäller vissa stora företags och koncerners tillhandahållande av icke-finansiell information och upplysningar om mångfaldspolicy

Stockholm den 11 november 2021

På civilutskottets vägnar

Emma Hult

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Emma Hult (MP), Larry Söder (KD), Johan Löfstrand (S), Carl-Oskar Bohlin (M), Elin Lundgren (S), Cecilie Tenfjord Toftby (M), Mikael Eskilander (SD), Leif Nysmed (S), Ola Johansson (C), Momodou Malcolm Jallow (V), Lars Beckman (M), Roger Hedlund (SD), Joakim Järrebring (S), Angelica Lundberg (SD), Ola Möller (S), Jakob Olofsgård (L) och Åsa Hartzell (M).

Avvikande meningar

1. Kommissionens arbetsprogram 2022 (S, MP)

Emma Hult (MP), Johan Löfstrand (S), Elin Lundgren (S), Leif Nysmed (S), Joakim Järrebring (S) och Ola Möller (S) anför:

I civilutskottets yttrande till utrikesutskottet över kommissionens arbetsprogram 2020 anmälde företrädare för våra partier en avvikande mening med följande innehåll:

Andelen kvinnliga styrelseledamöter i de börsnoterade företagen inom EU ligger fortfarande på alltför låga nivåer. Enligt prognoser förväntas inte heller andelen kvinnliga styrelseledamöter öka i någon större utsträckning om det inte vidtas åtgärder på EU-nivå. Detta är otillfredsställande ur ett jämställdhetsperspektiv, och det räcker inte heller för att uppnå den kritiska massa av kvinnliga styrelseledamöter som enligt forskningen behövs för att påverka företagets resultat i positiv riktning. Oberoende av om medlemsstaterna faktiskt kan vidta effektiva åtgärder i frågan är det tydligt att enskilda medlemsstaters åtgärder inte räcker. De möjligheter till konkurrenskraft och tillväxt som följer av ett gott utnyttjande av tillgänglig kompetens, däribland kvinnors, i bolagsstyrelserna kan på grund av frågans omfattning bättre uppnås om alla medlemsstater agerar tillsammans. Insatser på EU-nivå kan i praktiken bidra till konkurrens på lika villkor inom hela unionen.

På motsvarande sätt som i fjol vidhåller vi den uppfattningen (se avvikande mening av företrädare för våra partier i yttr. 2020/21:CU3y). Även i år ställer vi oss alltså bakom kommissionens bedömning att förslaget till direktiv om en jämnare könsfördelning bland icke verkställande styrelseledamöter i börsnoterade företag ska prioriteras.

Till skillnad från utskottets majoritet välkomnar vi kommissionens förslag om ändrade regler för företagens hållbarhetsrapportering. En förbättrad rapportering gör det möjligt för såväl investerare som konsumenter att fatta välgrundade beslut. Att förbättra regelverken för hållbarhetsrapporteringen kan bidra till att stärka mänskliga rättigheter, demokrati, jämställdhet och rättsstatens principer. Det är också ett led i arbetet mot miljö- och klimatförändringar och för att främja rättvisa och anständiga villkor på arbetsmarknaden. Eftersom många investerare i dag vill satsa på hållbarhet ser vi den förbättrade hållbarhetsrapporteringen som en möjlig konkurrensfördel för svenska företag. En förbättrad rapportering kan bidra till att styra kapital till hållbara investeringar i seriösa och schyssta företag och skapa bättre förutsättningar för dessa företag.

Sammanfattningsvis föreslår vi att utrikesutskottet i sitt granskningsutlåtande ställer sig bakom kommissionens bedömning att förslagen COM(2012) 614 och COM(2021) 189 ska prioriteras under 2022.

2. Kommissionens arbetsprogram 2022 (V)

Momodou Malcolm Jallow (V) anför:

I civilutskottets yttrande till utrikesutskottet över kommissionens arbetsprogram 2020 hade företrädaren för (V) ett särskilt yttrande med följande innehåll:

I det betänkande av civilutskottet som det hänvisas till i yttrandet (bet. 2016/17:CU6) hade en företrädare för mitt parti ett särskilt yttrande. Som anfördes i det yttrandet är det angeläget att sträva efter en jämn fördelning av makt och inflytande mellan kvinnor och män. Jämställdhet är en fråga om mänskliga rättigheter, demokrati och rättvisa, men också om att ta till vara alla människors kompetens. Om kompetensen hos både kvinnor och män i näringslivet tillvaratas får företagsledningarna den bästa sammansättningen, vilket gynnar företagen och därmed tillväxten. Det är alltså mycket angeläget med initiativ som syftar till att könsfördelningen blir avsevärt jämnare när det gäller deltagandet i ekonomiskt beslutsfattande. Enligt min mening bör det dock vara en uppgift för varje medlemsstat att ta initiativ för att åstadkomma en jämnare könsfördelning i bolagsstyrelserna. Mot den bakgrunden anser jag, i likhet med utskottsmajoriteten, att utrikesutskottet i sitt granskningsutlåtande över kommissionens arbetsprogram 2020 bör framhålla att förslaget till direktiv om jämnare fördelning bland icke verkställande styrelseledamöter i börsnoterade företag inte bör finnas med bland de prioriterade förslagen.

På motsvarande sätt som i fjol vidhåller jag den uppfattningen (se särskilt yttrande av företrädaren för Vänsterpartiet i ytr. 2020/21:CU3y). Samtidigt anser jag även i år att det bör vara en uppgift för varje medlemsstat att ta initiativ för att åstadkomma en jämnare könsfördelning i bolagsstyrelserna. Det aktuella förslaget bör därför inte prioriteras av kommissionen.

Till skillnad från utskottets majoritet välkomnar jag kommissionens förslag om ändrade regler för företagens hållbarhetsrapportering. En förbättrad rapportering gör det möjligt för såväl investerare som konsumenter att fatta välgrundade beslut. Detta kan bidra till att styra kapital till hållbara investeringar och skapa bättre förutsättningar för företag med hållbara affärsmodeller. Att förbättra regelverken för hållbarhetsrapporteringen kan bidra till att stärka mänskliga rättigheter, demokrati, jämställdhet och rättsstatens principer. Det är också ett led i arbetet mot miljö- och klimatförändringar och för att främja rättvisa och anständiga villkor på arbetsmarknaden.

Sammanfattningsvis föreslår jag att utrikesutskottet i sitt granskningsutlåtande ställer sig bakom kommissionens bedömning att förslaget COM(2021) 189 ska prioriteras under 2022. Utrikesutskottet bör också framhålla att förslaget COM(2012) 614 inte ska prioriteras.

BILAGA 6

Försvarsutskottets yttrande 2021/22:FöU2y

Kommissionens arbetsprogram 2022

Till utrikesutskottet

Utrikesutskottet har beslutat att ge övriga utskott tillfälle att yttra sig över kommissionens arbetsprogram för 2022 (COM(2020) 645) inklusive bilagor, utifrån ett antal frågor.

I yttrandet lämnar försvarsutskottet sin övergripande syn på de delar av kommissionens arbetsprogram som berör utskottets beredningsområde.

I yttrandet finns ett särskilt yttrande (SD).

Utskottets överväganden

Kommissionens arbetsprogram 2022

Kommissionens arbetsprogram för 2022 innehåller 42 nya politiska initiativ inom alla av de sex övergripande målsättningarna i ordförande Ursula von der Leyens politiska riktlinjer. Arbetsprogrammet är till stor del präglad av återhämtningen efter Covid-19 pandemin som sker med hjälp av finansiering från EU:s återhämtningspaket där Faciliteten för återhämtning och resiliens, RRF, ska erbjuda medlemsländer ekonomiskt stöd. Dessutom ägnas särskild uppmärksamhet åt den yngre generationen genom förslaget att 2022 ska bli Europaåret för ungdomar.

Liksom föregående år utgår programmet 2022 också ifrån de sex övergripande målsättningarna för kommissionens arbete. Bilaga 1 till programmet innehåller nya förslag inom de olika målsättningarna. Inom målsättning 2 och 4 planerar kommissionen att lägga fram såväl lagstiftningsakter som färdplaner inom försvarskottets beredningsområde. De sex övergripande målsättningarna:

1. En europeisk grön giv
2. Ett Europa rustat för den digitala tidsåldern
3. En ekonomi för människor
4. Ett starkare Europa i världen
5. Främjande av den europeiska livsstilen
6. Satsning på demokrati i Europa

Inom försvarskottets beredningsområde avser kommissionen bland annat att under tredje kvartalet 2022 lägga fram ett förslag om en europeisk cyberresiliensrättsakt för att slå fast gemensamma krav på produkters cybersäkerhet. Till följd av att dagens ekonomi och samhälle i allt högre grad bygger på digitala lösningar, belyser kommissionen vikten att försvara sig i en värld där uppkopplade produkter och tjänster allt oftare riskerar att hackas. Kommissionen kommer också att börja bygga upp ett rymdbaserat globalt säkert kommunikationssystem för EU som ska erbjuda både bredband och oberoende kommunikation för medlemsstaterna.

Att öka den digitala kompetensen inom skolor och högre utbildning uppges även vara en prioritering för kommissionen under 2022.

Före årets slut kommer en ny gemensam förklaring från EU och Nato att läggas fram. EU-kommissionen uppger även att man kommer att påskynda arbetet med en att förverkliga en europeisk försvarsunion.

Kommissionen tänker även under 2022 lägga fram en färdplan för säkerhets- och försvarsteknologi i syfte att såväl utveckla forskning och innovation som att minska EU:s strategiska beroende inom säkerhets- och försvarssektorn.

Utrikesutskottet har inte efterfrågat yttranden utifrån utskottsspecifika politikområden utan önskar istället svar utifrån fem frågeställningar:

- Finns alla relevanta förslag med i arbetsprogrammet eller fattas det viktiga förslag?
- Finns det förslag med i arbetsprogrammet som utskottet inte anser bör läggas fram?
- Har utskottet några kommentarer kring kommissionens prioriteringar eller övergripande strategiska inriktning?
- Är alla förslag lika prioriterade för utskottet att följa? (frågan besvaras i det fall utskottet finner det meningsfullt att göra en prioritering)
- Finns det i övrigt något särskilt kring hur frågorna har behandlats tidigare eller kommer att behandlas framöver i riksdagen som utskottet ser behov av att lyfta fram i förhållande till arbetsprogrammet?

Utskottets ställningstagande

Utskottets välkomnar kommissionens arbetsprogram för 2022. Liksom tidigare vill utskottet lyfta fram vikten av EU:s arbete för förstärkt cybersäkerhet (yttr. 2018/19:FöU3y samt 2020/21:FöU3y). Utskottet vidhåller att det är nödvändigt att samarbeta såväl inom EU som internationellt för att främja informations- och cybersäkerheten, eftersom den digitala utvecklingen är gränslös (bet. 2017/18:FöU4). Därmed ser utskottet positivt på att kommissionen under 2022 förväntas föreslå en cyberresiliensrättsakt som ska slå fast gemensamma cybersäkerhetsstandarder för produkter.

EU står inför ökande hot och utmaningar. För att motverka både hot och utmaningar, skydda medborgarna och stärka EU:s resiliens, vill utskottet även understryka betydelsen av det fortsatta arbetet med att öka den digitala kompetensen i samhället.

En alltmer osäker och föränderlig omvärldssituation ökar kontinuerligt behovet av forskning och innovation inom säkerhets- och försvarsteknologin. Forskning och innovation är en förutsättning för en långsiktig förmågeutveckling. Utskottet är därför positivt inställt till den färdplan som förväntas tas fram under 2022.

En av kommissionens ytterligare prioriteringar är att påskynda arbetet med en europeisk försvarsunion. Utskottet vill i sammanhanget understryka att det europeiska säkerhets- och försvarspolitiska samarbetet inte ska präglas av överstatlighet och att riksdagen har inflytande över beslut om exempelvis svenskt deltagande i internationella militära insatser. Militära och försvarsmässiga beslut med konsekvenser på EU-nivå fattas enligt gällande fördrag med enhällighet.

Utskottet ser positivt på arbetet med en gemensam förklaring mellan EU och Nato. Att tillsammans kunna nyttja gemensamma resurser effektivt samt på ett ändamålsenligt sätt kunna mobilisera resurser för att möta utmaningar på försvars- och säkerhetsområdet är av stor vikt.

I övrigt har utskottet inte något att anföra med anledning av kommissionens arbetsprogram för 2022.

Stockholm den 11 november 2021

På försvarskottets vägnar

Pål Jonson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Pål Jonson (M), Niklas Karlsson (S), Jan R Andersson (M), Roger Richthoff (SD), Mattias Ottosson (S), Daniel Bäckström (C), Hanna Gunnarsson (V), Jörgen Berglund (M), Kalle Olsson (S), Mikael Oscarsson (KD), Allan Widman (L), Per Söderlund (SD), Elisabeth Falkhaven (MP), Alexandra Anstrell (M), ClasGöran Carlsson (S), Heléne Björklund (S) och Caroline Nordengrip (SD).

Särskilt yttrande

Kommissionens arbetsprogram 2022 (SD)

Roger Richthoff (SD), Per Söderlund (SD) och Caroline Nordengrip (SD) anför:

Det europeiska säkerhets- och försvarspolitiska samarbetet ska inte präglas av överstatlighet. Därför ska det inte inriktas mot att förverkliga en europeisk försvarsunion. Europas stater har valt olika säkerhetspolitiska lösningar och att verka för etablerandet av en europeisk försvarsunion kommer att gå emot dessa nationella inriktningar.

Sverigedemokraterna anser därför inte att arbetet med att förverkliga en verklig europeisk försvarsunion ska påskyndas. Något arbete i den riktningen ska inte bedrivas.

BILAGA 7

Socialförsäkringsutskottets yttrande 2021/22:SfU2y

Kommissionens arbetsprogram för 2022

Till utrikesutskottet

Utrikesutskottet beslutade den 14 oktober 2021 att ge bl.a. socialförsäkringsutskottet tillfälle att yttra sig över Europeiska kommissionens arbetsprogram 2022, COM(2021) 645 inklusive bilagor, i de delar det berör utskottets beredningsområde.

Socialförsäkringsutskottet yttrar sig över kommissionens arbetsprogram med utgångspunkt i de delar som berör utskottets beredningsområde.

Utskottets överväganden

Kommissionen presenterar sina politiska prioriteringar i ett arbetsprogram varje år. Arbetsprogrammet för 2022 presenterades den 19 oktober 2021. Utrikesutskottet har gett övriga utskott möjlighet att senast den 16 november 2021 yttra sig med utgångspunkt i följande frågor:

1. Finns alla relevanta förslag med i arbetsprogrammet eller fattas det viktiga förslag?
2. Finns det förslag med i arbetsprogrammet som utskottet inte anser bör läggas fram?
3. Har utskottet några kommentarer kring kommissionens prioriteringar eller övergripande strategiska inriktning?
4. Är alla förslag lika prioriterade för utskottet att följa? (frågan besvaras i det fall utskottet finner det meningsfullt att göra en prioritering)
5. Finns det i övrigt något särskilt kring hur frågorna har behandlats tidigare eller kommer att behandlas framöver i riksdagen som utskottet ser behov av att lyfta fram i förhållande till arbetsprogrammet?

Kommissionens arbetsprogram i korthet

Detta är det tredje arbetsprogrammet som von der Leyen-kommissionen lagt fram. Arbetsprogrammet har underrubriken Göra Europa starkare tillsammans och konstaterar att EU är på väg ut ur en unik kris. Vidare anför att unionen – inför en rad omvälvande händelser – kan ta sig an de hårdaste utmaningar som kan tänkas och skapa resultat för människorna i EU. Arbetsprogrammet understryker vikten av att gå stärkta ur pandemin, att påskynda den gröna och digitala omställningen samt att bygga ett rättvisare, mer motståndskraftigt och mer sammanhållet samhälle. Europaparlamentet och rådet uppmanas att snabbt enas om de viktigaste lagförslagen.

Programmet följer, i likhet med föregående års arbetsprogram, upp de planer som har lagts fast när det gäller de sex viktigaste målen. Dessa mål är

1. en europeisk grön giv
2. ett Europa rustat för den digitala tidsåldern
3. en ekonomi för människor
4. ett starkare Europa i världen
5. främjande av den europeiska livsstilen
6. en ny satsning på demokrati i Europa.

Arbetsprogrammet består i sin helhet av ett meddelande och fem bilagor. I bilaga 1 listas nya initiativ som kommissionen avser att presentera under 2022. I bilaga 2 listas initiativ inom Refit-programmet som ska se över lagstiftningens ändamålsenlighet och resultat. I bilaga 3 redogörs för ett antal förslag som är under behandling och som enligt kommissionen bör prioriteras

i lagstiftningsprocessen. I bilaga 4 redovisas liggande förslag som ska dras tillbaka inom sex månader. I bilaga 5 listas lagstiftning som väntas upphävas.

Socialförsäkringsutskottets beredningsområde

De frågor som rör socialförsäkringsutskottets beredningsområde återfinns främst under rubrik 2.3 En ekonomi för människor och under rubrik 2.5 Främjande av den europeiska livsstilen.

Nya initiativ

Av de 32 nya initiativen rör inget socialförsäkringsutskottets beredningsområde.

Nya initiativ inom Refit-programmet

I bilaga 2 redovisas de viktigaste Refit-översyner, utvärderingar och kontroller av ändamålsenligheten som kommissionen avser att utföra under 2022. Inget av de 26 listade initiativen rör socialförsäkringsutskottets beredningsområde.

Prioriterade förslag

Kommissionen redogör i bilaga 3 för de förslag som är under behandling och som man anser bör prioriteras. Tio av förslagen rör socialförsäkringsutskottets beredningsområde:

- 49) Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen och av förordning (EG) nr 987/2009 om tillämpningsbestämmelser till förordning (EG) nr 883/2004, COM(2016) 815
- 61) Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om hantering av krissituationer och force majeure-situationer på migrations- och asylområdet, COM(2020) 613
- 62) Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om införande av screening för tredjelandsmedborgare vid de yttre gränserna och om ändring av förordningarna (EG) nr 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240 och (EU) 2019/817, COM(2020) 612
- 63) Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om asyl- och migrationshantering och om ändring av rådets direktiv 2003/109/EG och förslaget till förordning (EU) XXX/XXX [Asyl- och migrationsfonden], COM(2020) 610
- 64) Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om gemensamma normer och förfaranden för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna (omarbetning), COM(2018) 634
- 65) Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av en unionsram för vidarebosättning och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 516/2014, COM(2016) 468

- 66) Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om upprättande av ett gemensamt förfarande för internationellt skydd i unionen och om upphävande av direktiv 2013/32/EU, COM(2020) 611 och COM(2016) (467)
- 67) Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om normer för när tredjelandsmedborgare eller statslösa personer ska anses berättigade till internationellt skydd, för en enhetlig status för flyktingar eller personer som uppfyller kraven för att betecknas som subsidiärt skyddsbehövande, och för innehållet i det beviljade skyddet och om ändring av rådets direktiv 2003/109/EG av den 25 november 2003 om varaktigt bosatta tredjelandsmedborgares ställning, COM(2016) 466
- 68) Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om normer för mottagande av personer som ansöker om internationellt skydd (omarbetning), COM(2016) 465
- 69) Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av Eurodac för jämförelse av fingeravtryck för en effektiv tillämpning av [förordning (EU) nr 604/2013 om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd som en tredjelandsmedborgare eller en statslös person har lämnat in i någon medlemsstat] , för identifiering av tredjelandsmedborgare eller statslösa personer som vistas olagligt, och för när medlemsstaternas brottsbekämpande myndigheter och Europol begär jämförelser med Eurodacuppgifter för brottsbekämpande ändamål (omarbetning), COM(2020) 614 och COM(2016) 272

Förslag som ska dras tillbaka

I bilaga 4 och 5 redovisas förslag som kommissionen avser att dra tillbaka samt planerade upphävanden av lagstiftning. Inget i bilagorna berör socialförsäkringsutskottets beredningsområde.

Utskottets ställningstagande

När det gäller kommissionens prioriteringar eller övergripande strategiska inriktning vill utskottet lämna följande kommentarer.

Asyl och migration

Utskottet kan inledningsvis konstatera att den asyl- och migrationspakt som presenterades under hösten 2020 är en prioriterad fråga i kommissionens arbetsprogram. Vidare anges att den senaste tidens händelser, bl.a. i Belarus och Afghanistan, visar att det finns ett akut behov av att snabbt enas om de återstående lagstiftningsförslagen i pakten. Utskottet delar bedömningen att frågan bör vara prioriterad och instämmer i att händelserna Belarus och Afghanistan visar på vikten av att komma vidare i förhandlingarna.

Liksom i föregående års yttrande framhåller utskottet att det är av stor vikt att EU tar ett helhetsgrepp om den interna och externa dimensionen av

migrationsfrågorna. Kontrollen över vilka som reser in över de yttre gränserna måste förbättras samtidigt som rätten att söka asyl upprätthålls. EU ska ha ett effektivt och rättssäkert gemensamt asylsystem som leder till en jämnare fördelning av asylsökande inom EU och minskar sekundära förflyttningar.

Reformeringen av det gemensamma europeiska asylsystemet (CEAS) är en viktig del av asyl- och migrationspakten. De politiska överenskommelser som nåtts under året när det gäller förslaget till förordning om EU:s asylbyrå och revideringen av EU:s blåkortsdirektiv visar på att framsteg har gjorts. Utskottet vill därför framhålla vikten av att förhandlingarna och arbetet med både asyl- och migrationspakten och de förslag som lades fram under 2016 inom reformeringen av CEAS inte tappar fart. I detta sammanhang vill utskottet peka på kommissionens förslag till inrättande av en unionsram för vidarebosättning. Utskottet har tidigare anfört att Sverige sedan länge har prioriterat det internationella arbetet för att öka den globala ansvarsfördelningen och andra länders mottagande av kvotflyktingar. Vidarebosättning är ett väl beprövat system och det säkraste sättet för personer i behov av skydd att komma till EU på laglig väg (bet. 2020/21:SfU20). Utskottet välkomnar att vidarebosättning ses som en prioriterad fråga i arbetsprogrammet.

När det gäller den senaste tidens händelser i Belarus noterar utskottet att den belarusiska regimen i juni 2021 började att organisera flygningar och inrikesresor för att underlätta transiteringen av migranter till EU, först till Litauen och sedan till Lettland och Polen. Detta till följd av den politiska oron i Belarus och EU:s restriktiva åtgärder mot landet. Belarus meddelade också i juni 2021 att landet tillfälligt skulle upphäva återtagandeavtalet med EU. Av ställningstagandet i slutsatserna från Europeiska rådets möte i oktober framgår det att försök från tredjeländers sida att utnyttja migranter och understödja irreguljär migration för politiska syften fördöms och att EU bör fortsätta att motarbeta de pågående s.k. hybridattacker från den belarusiska regimen.

Enligt utskottets mening har EU:s och Sveriges politik gentemot Belarus sin grund i ett tydligt ställningstagande för demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatlighet. Utskottet ser därför positivt på att kommissionen nyligen presenterade ett förslag till rådsbeslut (COM(2021) 612) om att delvis suspendera EU:s viseringsförenklingsavtal med Belarus. Utskottet noterar att rådet beslutade att anta förslaget den 9 november 2021. Rådsbeslutet tar sikte på tjänstemän och företrädare i den belarusiska regimen och påverkar inte landets vanliga medborgare, och avser att underlätta resande och stärka de mellanfolkliga kontakterna mellan Belarus och EU.

Samordning av de sociala trygghetssystemen och ett socialt Europa

Förslaget till revidering av EU:s förordningar om samordning av de sociala trygghetssystemen är i likhet med föregående års arbetsprogram ett prioriterat förslag i arbetsprogrammet. Utskottet kan, som i yttrande 2020/21:SfU4y, konstatera att bestämmelserna i förordningarna är en förutsättning för att den

fria rörligheten ska fungera inom EU. Det är nödvändigt att bestämmelserna utvecklas och moderniseras i takt med samhällsutvecklingen samt för att passa olika typer av sociala trygghetssystem. Behoven av att genomföra ändringar av förordningen skiljer sig dock mellan olika typer av förmåner. En överenskommelse mellan institutionerna bör därför ta till vara de delar i kommissionens förslag som i sin helhet syftar till att förbättra samordningen och samtidigt respekterar det nationella självbestämmandet. Utskottet kan konstatera att förhandlingar mellan institutionerna, s.k. trepartsmöten, nu har pågått sedan 2018. Kommissionen har under förhandlingarna lämnat förslag till kompromisser för att ta processen framåt, vilket är bra och visar på en vilja att nå resultat i frågan. Det är dock av stor vikt att en överenskommelse mellan institutionerna inte innebär en inskränkning i medlemsstaternas nationella kompetens, och den bör inte innebära vare sig att fler förmåner omfattas av samordningsbestämmelserna eller att fler förmåner kan betalas ut vid bosättning i en annan medlemsstat.

Stockholm den 16 november 2021

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Maria Malmer Stenergard

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Maria Malmer Stenergard (M), Rikard Larsson (S), Carina Ohlsson (S), Mattias Karlsson i Luleå (M), Teresa Carvalho (S), Katarina Brännström (M), Julia Kronlid (SD), Emilia Töyrä (S), Hans Eklind (KD), Björn Petersson (S), Bengt Eliasson (L), Jonas Andersson i Skellefteå (SD), Mats Berglund (MP), Arin Karapet (M), Jonny Cato (C), Tony Haddou (V) och Eric Westroth (SD).

Avvikande mening

Kommissionens arbetsprogram för 2022 (SD)

Julia Kronlid (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD) och Eric Westroth (SD) anför:

Kommissionen har i sitt arbetsprogram angett ett antal prioriterade områden för det fortsatta politiska arbetet. Samarbete mellan självständiga och fria länder bör välkomnas samtidigt som alla inskränkningar i medlemsstaternas suveränitet och självbestämmande måste förhindras. Kommissionen bör överhuvudtaget inte lägga fram förslag som innebär begränsningar i medlemsstaternas självbestämmande, eller förslag som innebär tvingande åtgärder gentemot medlemsstaterna. Ett flertal av kommissionens förslag begränsar medlemsstaternas självbestämmande och måste motverkas, eller i varje fall omarbetas för att inte begränsa medlemsstaternas suveränitet.

När det gäller migrationspakten bör kommissionens övergripande prioritering vara att få igenom sådana reformer som förbättrar säkerheten i Europa, ökar försvaret av EU:s gemensamma yttre gränser, samtidigt som medlemsstaternas självbestämmande och möjlighet att anpassa sig till skiftande omständigheter beaktas. Bland annat bör förslaget om en unionsram för vidarebosättning dras tillbaka. Medlemsstaterna ska själva avgöra om de vill ta emot migranter, och hur många. Vad gäller de nya initiativen inom migrationspakten, om människosmuggling och återvändande, bör kommissionens prioritering vara att skydda EU:s gränser och stoppa illegal och irreguljär migration. När det gäller europeiska system för samarbete kring migration, som exempelvis Eurodac, bör kommissionen prioritera initiativ som förbättrar möjligheten att dela information om utlänningars in- och utresa och potentiella risk gentemot EU och Sverige. Vidare bör vad gäller förslaget till nytt återvändandedirektiv alla försök att begränsa medlemsstaternas möjligheter till förvarstaging eller liknande kontrollåtgärder motverkas samtidigt som möjligheterna till samverkan för att verkställa utvisningar bör utökas.

När det gäller samordning av social trygghet och EU:s sociala pelare ställer vi oss bakom grundtanken bakom pelarens fokus på att bl.a. minska barnfattigdom och hemlöshet samt att den fria rörligheten för unionens medborgare ska underlättas. Den nationella kompetensen måste emellertid i varje förslag vara central i beslutsfattandet och förslagen måste leva upp till subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen. Även när det gäller sociala frågor måste bevarandet av den nationella kompetensen betonas och vara fokus. Det finns en risk att förslaget om den sociala pelaren blir en sprängbräda för ytterligare befogenheter att flyttas över på EU-nivå. Bland annat ska inte en samordning av socialpolitiken införas genom den s.k. flexibilitetsklausulen, som möjliggör att beslut som utökar EU:s nuvarande befogenheter kan genomföras.

BILAGA 8**Socialutskottets protokollsutdrag 2021/22:15**

SOCIALUTSKOTTET

Utdrag ur PROTOKOLL UTSKOTTSSAMMANTRÄDE 2021/22:15DATUM 2021-11-16
TID 11.00–11.45

§ 4 Kommissionens arbetsprogram 2022

Utskottet behandlade fråga om yttrande till utrikesutskottet över kommissionens arbetsprogram för 2022, COM(2021) 645.

Utskottet beslutade att yttra sig genom följande protokollsanteckning.

Utskottet välkomnar att kommissionen har presenterat sitt arbetsprogram för 2022. Arbetsprogrammet är ett användbart underlag i utskottets planering och bevakning av EU-frågor inom utskottets beredningsområde. Utskottet vill likt föregående år betona vikten av att fördelningen av befogenheter mellan EU och medlemsländerna respekteras. De förslag som kommissionen presenterar får inte innebära en inskränkning i medlemsländernas nationella kompetens när det gäller sociala frågor och hälso- och sjukvårdsfrågor. Utskottet kommer att bevaka de initiativ som planeras inom utskottets beredningsområde och återkomma till dem inom ramen för varje enskilt förslag. Utskottet följer även utvecklingen avseende de fyra pågående lagstiftningsärenden inom hälso- och sjukvårdsområdet som kommissionen i arbetsprogrammet pekar ut som prioriterade.

SD-ledamöterna anmälde följande avvikande mening.

Enligt vår bedömning leder kommissionens arbetsprogram till en svällande EU-budget och som följd en ökad EU-avgift för Sverige. Samtidigt ligger delar av arbetsprogrammet utanför vad som är rimligt att hantera eller besluta om på EU-nivå. Vi är övertygade om att hälsofrågor och frågor på det sociala området bör hanteras så nära medborgarna som möjligt. Vi instämmer således i det som utskottet framför om vikten av att värna det nationella självbestämmandet.

Denna paragraf förklarades omedelbart justerad.

Vid protokollet Mattias Andersson

Rätt utdraget
intygar Mattias Andersson*Exp: 2021-11-16
Utrikesutskottet*

BILAGA 9

Miljö- och jordbruksutskottets yttrande 2021/22:MJU3y

Kommissionens arbetsprogram för 2022

Till utrikesutskottet

Utrikesutskottet beslutade den 14 oktober 2021 att ge bl.a. miljö- och jordbruksutskottet möjlighet att yttra sig över kommissionens arbetsprogram för 2022. Miljö- och jordbruksutskottet begränsar sitt yttrande till att ge sin övergripande syn på de delar av kommissionens arbetsprogram som berör utskottets beredningsområde.

Utskottets överväganden

Kort om kommissionens arbetsprogram

Allmänt

Kommissionen presenterar varje år ett arbetsprogram för det kommande året och den 19 oktober 2021 presenterade kommissionen sitt arbetsprogram för 2022, Göra Europa starkare tillsammans (COM(2021) 645). Till arbetsprogrammet hör fyra bilagor som bl.a. omfattar nya initiativ, Refit-initiativ och pågående förslag som kommissionen anser bör prioriteras i lagstiftningsarbetet.

Förslag inom miljö- och jordbruksutskottets beredningsområde

Ett av huvudmålen i programmet är den europeiska gröna given. Inom detta huvudmål återfinns flera initiativ som hör till utskottets beredningsområde, bl.a. nya regler för certifiering av avlägsnande av koldioxid, översyn av reglerna om fluorerade växthusgaser, åtgärder för att minska utsläpp av mikroplast i miljön och en översyn av reglerna om hållbar användning av bekämpningsmedel. Även i andra delar av programmet finns förslag som hör till utskottets beredningsområde.

Utrikesutskottets beslut

Utrikesutskottet beslutade den 14 oktober 2021 att ge bl.a. miljö- och jordbruksutskottet möjlighet att yttra sig över kommissionens arbetsprogram för 2021 utifrån följande frågor:

1. Finns alla relevanta förslag med i arbetsprogrammet eller fattas det viktiga förslag?
2. Finns det förslag med i arbetsprogrammet som utskottet inte anser bör läggas fram?
3. Har utskottet några kommentarer kring kommissionens prioriteringar eller övergripande strategiska inriktning?
4. Är alla förslag lika prioriterade för utskottet att följa? (Frågan besvaras i det fall utskottet finner det meningsfullt att göra en prioritering).
5. Finns det i övrigt något särskilt kring hur frågorna har behandlats tidigare eller kommer att behandlas framöver i riksdagen som utskottet ser behov av att lyfta fram i förhållande till arbetsprogrammet?

Utskottets ställningstagande

Utskottet har valt att yttra sig över frågorna 1 och 5.

Utrikesutskottets fråga 1

Utskottet välkomnar handlingsplanen för nollutsläpp och ser den som en viktig del av genomförandet av den gröna given och FN:s hållbarhetsmål. Utskottet ser positivt på den tvärssektoriella ansatsen samt på förebyggande av föroreningar, principen att förorenaren betalar och kontroll vid källan som grundläggande principer. Utskottet välkomnar även att miljö- och klimatfrågorna prioriteras högt av kommissionen och anser att varje medlemsstat ska eftersträva klimatneutralitet. Samtliga sektorer och medlemsstater behöver bidra till omställningen genom att i första hand minska utsläppen av växthusgaser. Utskottet vill i detta sammanhang framhålla att skogen har en central roll i klimatarbetet. Skogens klimatnytta består i skogen som en kolsänka och som en källa till hållbart producerade råmaterial som ersätter fossilbaserade produkter. Utskottet betonar vikten av ett långsiktigt perspektiv för skogen i klimatarbetet. Ledtiderna är långa i sektorn och skogens klimatnytta behövs på lång sikt.

Av arbetsprogrammet framgår att kommissionen kommer att prioritera arbetet med den pågående revideringen av förordningen om markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk (LULUCF). Utskottet vill i denna del framhålla att utformningen av nya förslag måste dels respektera att skogspolitiken är nationell kompetens, dels vara i linje med ett hållbart aktivt skogsbruk. Utskottet ser betydande risker i att eftersträva klimatneutralitet i en specifik sektor på EU-nivå såsom en utvidgad marksektor. Utskottet vill framhålla att ökade upptag av koldioxid i skog och mark till sin natur är mer osäkra och minde permanenta än utsläppsminskningar som sker exempelvis då fossila bränslen fasas ut, i synnerhet på grund av risken för påverkan av naturliga störningar. Givet de stora osäkerheterna och de långa ledtiderna i skogssektorn är utskottet kritiskt till bindande mål för ökade kolsänkor och dess föreslagna ansvarsfördelning. Utskottet konstaterar vidare att beräkningsgrunden i LULUCF-översynen utgår från data som överskattar Sveriges kolsänka, vilket innebär att det åtagande som tilldelats Sverige till 2030 blir oproportionerligt högt. Här vill utskottet också uppmärksamma arbetet med EU:s skogsstrategi. Utskottet delar kommissionens syn på skogssektorn som en hörnsten i EU:s övergång till en klimatneutral, modern, resurseffektiv och konkurrenskraftig ekonomi. Resurserna från skogen ska användas effektivt och efter principerna om en cirkulär ekonomi. Utskottet anser dock inte att de målsättningarna uppnås bäst med detaljreglering enligt kaskadprincipen och motsätter sig därför sådana detaljregleringar. EU:s skogsstrategi fokuserar i hög utsträckning på olika typer av åtgärder som rör utbudssidan men saknar i stora delar en diskussion om hur efterfrågan ska skapas och med det konkurrenskraftiga företag, jobb och hållbar tillväxt med den skogliga värdekedjan som bas. Utskottet vill även i detta sammanhang framhålla att det nationella självbestämmandet i skogliga frågor ska värnas. EU har ingen gemensam skogspolitik och ansvaret för skogarna ligger hos medlemsstaterna. Utskottet ser med oro på att vissa av initiativen i skogsstrategin går i en riktning som innebär ökad detaljreglering, ökad centralisering och ökade

överstatliga inslag. Den utvecklingen strider emot det nationella självbestämmandet. Det är på nationell nivå som förutsättningarna finns för en effektivt utformad skogspolitik som kan ta hänsyn till nationella eller regionala förhållanden och behov. Dessa förutsättningar varierar mycket mellan de olika medlemsstaterna.

Av arbetsprogrammet framgår även att kommissionen kommer att prioritera arbetet med den sociala klimatfonden. Utskottet är kritiskt till omfattningen och utformningen av denna fond och anser att en eventuell ny fond ska finansieras genom utgiftsminskningar på andra områden. Utskottet konstaterar att det genom uppgörelsen om den fleråriga budgetramen för perioden 2021–2027 och EU:s återhämtningsinstrument finns omfattande medel avsatta till liknande åtgärder. Utskottet vill i detta sammanhang även framhålla att EU:s klimatlag redan omfattar ett åtagande om att samarbeta med berörda sektorer för att förbereda sektorsspecifika färdplaner som visar vägen mot klimatneutralitet inom ekonomins olika områden.

Av arbetsprogrammet framgår vidare att kommissionen kommer att prioritera arbetet med den pågående revideringen av förordningen om fiskerikontroll. Utskottet noterar att förhandlingarna pågått sedan 2018 och att det flera gånger pausats. Utskottet har vid upprepade tillfällen påpekat att det är av grundläggande betydelse att EU-gemensamma regler efterlevs på ett korrekt och enhetligt sätt av samtliga parter för att reglerna ska få avsedd effekt. Det är en förutsättning för att uppnå målen om en miljömässigt hållbar fiskeriförvaltning där landningsskyldigheten efterlevs och även för att säkerställa jämlika konkurrensvillkor. Det är hög tid att EU får en modern och välfungerande fiskerikontroll, och enligt utskottets mening borde detta tillskrivas mycket hög prioritet i kommissionens arbete. Utskottet vill i detta sammanhang framhålla att det inte är proportionerligt med generella bestämmelser om kontroll av fritidsfiske på EU-nivå eftersom förvaltning av fritidsfisket i första hand är varje medlemsstats ansvar. EU-gemensam lagstiftning på detta område bör endast övervägas i specifika fall och om den kan tillföra ett mervärde.

I fråga om EU:s fiskeripolitik vill utskottet även framhålla det grundläggande i att förvaltningen av fiskbestånd utgår ifrån de bästa vetenskapliga underlagen. De fleråriga förvaltningsplanerna för EU:s fiskevatten är ett centralt verktyg i fiskeförvaltningen för att se till att fiskbestånd utnyttjas på ett hållbart sätt. Utskottet bedömer att det inom forskningen tagits betydande framsteg sedan förvaltningsplanerna fastställdes, inte minst vad gäller Östersjöns känsliga ekosystem. Med tanke på utvecklingen och ny evidensbaserad kunskap om den biologiska interaktionen mellan olika fiskarter i Östersjön samt att det kartlagts flera genetiskt skilda delbestånd av sill och strömming i Östersjön anser utskottet att kommissionen bör ge det internationella havsforskningsrådet ICES i uppdrag att ta fram data över hur stor biomassan av sill och strömming är samt hur storleksfördelningen ser ut i de olika delbestånden. I konsekvens med detta anser utskottet att kommissionen även bör inleda arbetet med en översyn av gällande

förvaltningsplan för torsk, sill, strömming och skarpsill i Östersjön. En ny förvaltningsplan ska således ha sin utgångspunkt i ny evidensbaserad kunskap om de olika fiskbestånden i Östersjön och deras biologiska interaktion. En viktig utgångspunkt för ett sådant arbete bör vara att skapa förutsättningar för en mer lokalanpassad förvaltning.

I arbetsprogrammet anför kommissionen att man som ett led i arbetet med jord till bord-strategin kommer att genomföra en översyn av EU:s regler om hållbar användning av bekämpningsmedel. Produktionen av livsmedel har en betydande roll att spela i övergången till ett hållbart samhälle. Utskottet ser därför övergripande mycket positivt på kommissionens arbete med jord till bord-strategin. Utskottet vill dock lyfta fram några viktiga aspekter som kan behöva övervägas ytterligare i detta arbete. I jord till bord-strategin finns flera sifferfatta mål. Effekterna för ett enskilt land av sifferfatta mål beror av hur dessa mål utformas. Om målet utgår från en genomsnittlig nivå inom EU, kan det leda till mer likartade konkurrensvillkor om länder med hög förbrukning av antibiotika, kemiska växtskyddsmedel och växtnäring får ett större beting att minska sin förbrukning. Om varje land däremot ska minska sin användning enligt sifferfatta mål blir utmaningarna större för länder som t.ex. Sverige som redan ligger lägst inom EU i antibiotikaförbrukning till produktionsdjuren, och har en låg användning av kemiska växtskyddsmedel och av växtnäring. Länder med hög förbrukning och låg effektivitet behöver sänka sin användning mest, eftersom det ger störst miljö- och klimatnytta i förhållande till kostnader.

Jord till bord-strategin innehåller också vissa oklarheter i konsekvensanalysen av de effekter som uppstår till följd av de förändringar av produktionsmetoder som föreslås i strategin. Utskottet vill här understryka betydelsen av att säkerställa att minskad användning av insatsvaror på jordbruksmark såsom växtnäring och kemiska bekämpningsmedel inte leder till minskad livsmedelsproduktion. Detta är särskilt viktigt i en tid när klimatförändringarna och pandemier som covid-19 redan innebär stora utmaningar när det gäller att tillgodose behovet av livsmedel både inom EU och globalt.

Utrikesutskottets fråga 5

I arbetsprogrammet anför kommissionen bl.a. att agendan för bättre lagstiftning innebär att politiska beslut ska fattas utifrån bästa tillgängliga underlag, med beaktande av lagarnas inverkan i praktiken och synpunkter från de människor och företag som sannolikt kommer att påverkas. Detta upplägg ska enligt kommissionen bidra till att lagstiftningen blir målinriktad och lätt att följa och inte medför onödiga regelbördor. I fråga om EU:s lagstiftningsarbete vill utskottet uppmärksamma följande frågeställningar.

När en reglering behöver utformas på EU-nivå är det viktigt att ta hänsyn till dels medlemsstaternas skilda förutsättningar och prestation på det aktuella området, dels att kostnadseffektiviteten för specifika åtgärder kan skilja sig åt mellan medlemsstater. Kostnadseffektiviteten är också beroende av när åtgärder genomförs. EU:s lagstiftare kan enligt artikel 290 i fördraget om

Europeiska unionens funktionssätt delegera befogenhet till kommissionen att anta rättsakter som kompletterar eller ändrar vissa icke väsentliga delar av lagstiftningen. En rättsakts väsentliga delar ska dock alltid tas fram genom ett lagstiftningsförfarande och beslutas av unionens lagstiftare dvs. rådet eller Europaparlamentet eller båda. Utskottet noterar att majoriteten av de unionsakter som numera antas varje år, antas av kommissionen i enlighet med de befogenheter som den tilldelats av Europaparlamentet och rådet i egenskap av medlagstiftare, antingen genom delegerade akter eller genom genomförandeakter. Utskottet vill framhålla att det är en principiell skillnad mellan att delegera beslutandemakt till EU:s lagstiftare, som fattar beslut genom ett lagstiftningsförfarande, och till kommissionen, som antar rättsakter genom ett förfarande som kan innebära en mycket begränsad möjlighet till insyn och påverkan. Många av de tekniska frågor som föreläggs kommissionen för antagande som en delegerad akt eller genomförd rättsakt har enligt utskottets bedömning betydande effekter för medlemsstaterna och dess företag. Den ökade användningen av delegerade akter och genomförandeakter medför enligt utskottet mer slutna processer där medlemsländerna liksom Europaparlamentet har begränsade möjligheter att påverka regelverkens utformning. Utskottet vill uppmärksamma dessa aspekter och understryka betydelsen av att unionens lagstiftning utformas på ett tydligt sätt med väl motiverade och avgränsade delegationer till kommissionen.

Stockholm den 16 november 2021

På miljö- och jordbruksutskottets vägnar

Maria Gardfjell

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Maria Gardfjell (MP), Jessica Rosencrantz (M), Hanna Westerén (S), Isak From (S), John Widegren (M), Magnus Manhammar (S), Elin Segerlind (V), Betty Malmberg (M), Martin Kinnunen (SD), Malin Larsson (S), Magnus Oscarsson (KD), Marlene Burwick (S), Jakob Olofsgård (L), Staffan Eklöf (SD), Ulrika Heie (C), Yasmine Eriksson (SD) och Peter Helander (C).

BILAGA 10

Uppföljning av kommissionens arbetsprogram för 2020 och 2021

Hänvisningar i tabellerna till LPP avser förteckningen över planerade punkter vid kommissionens kommande sammanträden enligt SEC(2021) 2391 daterad den 29 september 2021. Hänvisningar till HYS avser kommissionens samrådsportal Have Your Say och hänvisningar till RSB avser resultattavlan för Refit.

Dokumentreferenserna COM och C avser åtgärder vidtagna av kommissionen. Arbetsdokument från kommissionens avdelningar anges med en SWD-referens. För pågående Refit-initiativ finns hänvisningar med en Ares-referens till beredningsinformation i s.k. färdplaner för ändamålsenlighetskontroller och utvärderingar respektive s.k. inledande konsekvensbedömningar för översyner och granskningar av befintliga rättsakter.

Benämningen av initiativen har i vissa fall kortats ned.

Arbetsprogram 2020 Bilaga I – Nya initiativ

Kursiveringar i tabellen markerar ändringar införda genom det justerade arbetsprogrammet COM(2020) 440.

Nr	CWP-mål	Initiativ	Kvartal	Dokument	Antaget
1	Den europeiska gröna given	a) Meddelande om den europeiska gröna given	4 2019	COM(2019) 640	2019-12-11
		b) Den europeiska klimatlagen	1	COM(2020) 80	2020-03-04
		c) Den europeiska klimatpakten	4	COM(2020) 788	2020-12-10
2	Finansiering av en hållbar omställning	a) Investeringsplanen för gröna given	1	COM(2020) 21	2020-01-14
		b) Fonden för en rättvis omställning	1	COM(2020) 22	2020-01-14
		c) Förnyad strategi för hållbar finansiering	4	COM(2021) 390	2021-07-06
		d) Översyn av direktivet om icke-finansiell rapportering	1 2021	COM(2021) 189	2021-04-21

3	Kommissionens bidrag till COP26 i Glasgow	a) Klimatmålplanen 2030	3	COM(2020) 562	2020-09-17
		b) Ny EU-strategi för anpassning till klimatförändringarna	1 2021	COM(2021) 82	2021-02-24
		c) EU:s nya skogsstrategi	1 2021	COM(2021) 572	2021-07-16
4	Hållbara livsmedelssystem	a) Jord till bord-strategin	1	COM(2020) 381	2020-05-20
5	Utfasning av energi från fossila bränslen	a) Strategi för integrering av den smarta sektorn	2	COM(2020) 299	2020-07-08
		b) Renoveringsvåg	3	COM(2020) 662	2020-10-14
		c) Havsbaserad förnybar energi	4	COM(2020) 741	2020-11-19
6	Hållbar produktion och konsumtion	a) Ny handlingsplan för den cirkulära ekonomin	1	COM(2020) 98	2020-03-11
		b) Öka konsumenternas makt över den gröna omställningen	2 2021	–	(LPP 2021-12-14)
7	Skydda vår miljö	a) EU:s strategi för biologisk mångfald fram till 2030	1	COM(2020) 380	2020-05-20
		b) Åttonde miljöhandlingsprogrammet	4	COM(2020) 652	2020-10-14
		c) Kemikaliestrategin för hållbarhet	3	COM(2020) 667	2020-10-14
8	Hållbar och smart rörlighet	a) Strategi för hållbar och smart rörlighet	4	COM(2020) 789	2020-12-09
		b) ReFuelEU, luftfart – hållbart flygbränsle	4	COM(2021) 561	2021-07-14
		c) FuelEU, sjöfart – grönt europeiskt sjöfartsområde	4	COM(2021) 562	2021-07-14
9	Europa rustat för den digitala tidsåldern	a) En strategi för Europa – rustat för den digitala tidsåldern	1	COM(2020) 67	2020-02-19
		b) <i>ex-ante-konkurrensverktyg</i>	4	COM(2020) 842	2020-12-15
		c) Handlingsplan för digital utbildning (uppdatering)	3	COM(2020) 624	2020-09-30
10	En europeisk strategi för artificiell intelligens	a) Vitbok om artificiell intelligens	1	COM(2020) 65	2020-02-19
		b) Europeisk strategi för data	1	COM(2020) 66	2020-02-09
		c) Uppföljning av vitboken om artificiell intelligens...	1 2021	COM(2021) 206	2021-04-21
11	Digitala tjänster	a) Lagen om digitala tjänster	4	COM(2020) 825	2020-12-15

12	Förbättra cybersäkerheten	a) Översyn av direktivet om säkerhet i nätverks- och informationssystem (NIS-direktivet)	4	COM(2020) 823	2020-12-16
13	Digitalt för konsumenter	a) Gemensamma laddare för mobiltelefoner	1 2021	COM(2021) 547	2021-09-23
		b) Översyn av roamingförordningen	1 2021	COM(2021) 85	2021-02-24
14	En ny industristrategi för Europa	a) Industristrategi	1	COM(2020) 102	2020-03-10
		b) Rapport om hinder för den inre marknaden	1	COM(2020) 93	2020-03-10
		c) Handlingsplan för efterlevnad av den inre marknaden	1	COM(2020) 94	2020-03-10
		d) Strategi för små och medelstora företag	1	COM(2020) 103	2020-03-10
		e) Vitbok om ett instrument om utländska subventioner	2	COM(2020) 253	2020-06-17
15	Luftfartstjänstepaket	a) Granskning av flygplatskostnader	4	–	
		b) Granskning av tillhandahållandet av luftfartstjänster	4	–	
16	Mot ett europeiskt område för forskningsverksamhet	a) Meddelande om framtiden för forskning och innovation och det europeiska forskningsområdet	3	COM(2020) 628	2020-09-30
		b) Meddelande om forsknings- och innovationsuppdrag inom Horisont Europa	4	COM(2021) 609	2021-09-29
17	Digital ekonomi	a) Handlingsplan för finansteknik	3	COM(2020) 591–592	2020-09-24
		b) Förslag om kryptotillgångar	3	COM(2020) 593	2020-09-24
		c) Lagen om sektorsövergripande finanstjänster om operativt försvar och it-försvar	3	COM(2020) 595	2020-09-24
18	Ett socialt Europa	a) Ett starkt socialt Europa för en rättvis övergång	1	COM(2020) 14	2020-01-14
		b) Rättvisa minimilöner för arbetstagare i EU	1 / 4	C(2020) 83 / COM(2020) 682	2020-01-14/2020-10-28
		c) Stärka ungdomsgarantin	2	COM(2020) 277	2020-07-01
		d) Europeiskt arbetslöshetsåterförsäkringssystem	4	COM(2020) 139	2020-04-02
19	Ekonomisk styrning	a) Översyn av ramverket för ekonomisk styrning	1	COM(2020) 55	2020-02-05

20 Fördjupa kapitalmarknadsunionen	a) Handlingsplan för kapitalmarknadsunionen	4	COM(2020) 590	2020-09-24
	b) Översyn av Mifid II och Mifir	3	–	(ersatt CWP 2021 14 c)
	c) Översyn av referensvärdesförordningen	3	COM(2020) 337	2020-07-24
21 Fullborda bankunionen	a) Handlingsplan för bekämpning av penningtvätt	1	C(2020) 2800	2020-05-13
	b) Översyn av kapitalkravslagstiftningen	4	–	(LPP 2021-10-27)
22 Effektiv beskattning	a) Företagsbeskattning för 2000-talet	4	COM(2021) 251	2021-05-18
	b) Handlingsplan för att bekämpa skatteundragande	3	COM(2020) 312	2020-07-15
	c) <i>God förvaltning på skatteområdet i och utanför EU</i>	3	COM(2020) 313	2020-07-15
	d) <i>Översyn av direktivet om automatiskt utbyte av upplysningar</i>	3	COM(2020) 314	2020-07-15
23 Paket för tullunionen	a) Handlingsplan för tullunionen	3	COM(2020) 581	2020-09-28
	b) Förslag om en enda tullkontaktspunkt	4	COM(2020) 673	2020-10-28
24 Internationellt samarbete	a) Undertecknande och ingående av avtalet mellan EU och länderna i Afrika, Västindien och Stillahavsområdet	3	COM(2021) 312	2021-06-11
25 Finansiell suveränitet	a) Stärka Europas ekonomiska och finansiella suveränitet	4	COM(2021) 32	2021-01-19
26 Strategi för Afrika	a) Mot en övergripande strategi för Afrika	1	JOIN(2020) 4	2020-03-09
27 Utvidgning	a) Stärka anslutningsprocessen	1	COM(2020) 57	2020-02-05
	b) Mer kraft på samarbete med västra Balkan – kommissionens bidrag till toppmötet mellan EU och västra Balkan	2 / 4	COM(2020) 315 / COM(2020) 641	2020-04-29 / 2020-10-06
28 Östra partnerskapet	a) Östra partnerskapet efter 2020	1	JOIN(2020) 7	2020-03-18
29 Mänskliga rättigheter, demokrati och jämställdhet	a) Handlingsplan för mänskliga rättigheter och demokrati	1	JOIN(2020) 5	2020-03-25
	b) EU:s handlingsplan för jämställdhet och kvinnors egenmakt i yttre förbindelser 2021–2025	4	JOIN(2020) 17	2020-11-25

30	Handelspolitik	a) Översyn av handelspolitiken, inbegripet Initiativ till reform av WTO	4	COM(2021) 66	2021-02-18
31	Främja kompetens, utbildning och inkludering	a) Uppdaterad kompetensagenda för Europa	3	COM(2020) 274	2020-07-01
		b) Skapa ett europeiskt utbildningsområde	3	COM(2020) 625	2020-09-30
		c) Handlingsplan för integration och inkludering	4	COM(2020) 758	2020-11-24
32	En ny pakt om migration och asyl	a) En ny pakt om migration och asyl, och tillhörande lagförslag	2	COM(2020) 609–614 och C(2020) 6468–6469	2020-09-23
33	Främja Europas säkerhet	a) EU:s nya strategi för säkerhet	3	COM(2020) 605	2020-07-24
		b) Förstärka Europols mandat	4	COM(2020) 796	2020-12-09
		c) Förslag till åtgärder för skydd av kritisk infrastruktur	4	COM(2020) 829	2020-12-16
		d) En ny EU-strategi för utrotande av människohandel	1 2021	COM(2021) 171	2021-04-14
		e) EU-strategi för effektivare bekämpning av sexuella övergrepp mot barn	3	COM(2020) 607	2020-07-24
34	Hälsoskydd	a) Europeisk plan mot cancer	4	COM(2021) 44	2021-02-03
		b) En läkemedelsstrategi för Europa	4	COM(2020) 761	2020-11-25
35	Konsumentpolitik	a) En ny konsumentpolitik	4	COM(2020) 696	2020-11-13
36	Hantera inverkan av demografiska förändringar	a) Rapport om inverkan av demografiska förändringar	2	COM(2020) 241	2020-06-07
		b) Grönbok om åldrande	– 2021	COM(2021) 50	2021-01-27
37	Initiativ för jämlikhet och icke-diskriminering	a) Europeisk jämställdhetsstrategi	1	COM(2020) 152	2020-03-05
		b) Bindande åtgärder för lönetransparens	4	COM(2021) 93	2021-03-04
		c) Strategi för jämställdhet för hbtq-personer	4	COM(2020) 698	2020-11-112
		d) EU-ramverk om strategier för jämlikhet för och integration av romer efter 2020	4	COM(2020) 620	2020-10-07

38	Demokrati	a) <i>Desinformation – korrekta fakta</i>	2	JOIN(2020) 8	2020-06-10
		b) Handlingsplan för demokrati i Europa	4	COM(2020) 790	2020-12-03
39	EU:s framtid	a) Planer för konferensen om Europas framtid	1	COM(2020) 27	2020-01-22
40	Rättsstatsprincipen	a) 2020 års årliga rättsstatsrapport	3	COM(2020) 580	2020-09-30
41	Grundläggande rättigheter	a) Ny strategi för genomförande av stadgan	4	COM(2020) 711	2020-12-02
		b) EU:s strategi för brottsoffers rättigheter	2	COM(2020) 258	2020-06-24
		c) Rapport om tillämpningen av GDPR	2	COM(2020) 264	2020-06-24
		d) Anpassning av relevanta verkställighetsregler i unionslagstiftningen med avseende på dataskydd	2	COM(2020) 262	2020-06-24
42	Bättre lagstiftning	a) Meddelande om bättre lagstiftning	4	COM(2021) 219	2021-04-29
43	Framtidsfrågor	a) 2020 års årliga rapport om framtidsfrågor	3	COM(2020) 493	2020-09-09

Arbetsprogram 2020 Bilaga II – Refit-initiativ

Asterisk (*) i kolumnen Initiativ anger att initiativets slutförande senarelagts genom det justerade arbetsprogrammet COM(2020) 440, i förekommande fall med kursiverat ändrad tidssättning till kvartal under 2021 i kolumnen Kvartal.

Nr	Initiativ	Kvartal	Status	Åtgärd
1	Utvärdering av handelsnormer (som finns i förordningen om den samlade marknadsordningen, ”frukostdirektiven” och i sekundärätten till marknadsordningen)		Avslutat	Utvärdering redovisad i SWD(2020) 230, 2020-10-20.
2	Utvärdering av geografiska beteckningar och garanterade traditionella specialiteter som är skyddade i EU		Pågående	Färdplan Ares(2019)2826815. Utvärdering planerad kvartal 4 2020 (RSB, HYS). Jämför översyn i CWP 2021 bilaga II initiativ 1.
3	Granskning av riktlinjer för vissa statliga stödåtgärder inom ramen för systemet för handel med utsläppsrätter för växthusgaser efter 2020	4	Avslutat	Riktlinjer angivna i C(2020) 6400, 2020-09-21.
4	Granskning av förordningen om det transeuropeiska energinätet	4	Avslutat	Förslag COM(2020) 824, 2020-10-15.
5	Utvärdering av direktiv 2011/65/EU om begränsning av användningen av vissa farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning		Pågående	Färdplan Ares(2018)4721321. Utvärdering planerad kvartal 3 2021 (HYS).
6	Utvärdering av direktiv 2000/53/EU om uttjänata fordon		Avslutat	Utvärdering redovisad i SWD(2021) 60, 2021-03-15.
7	Utvärdering av direktiv 2010/75/EU om industriutsläpp		Avslutat	Utvärdering redovisad i SWD(2020)181, 2020-09-23. Jämför översyn i CWP 2021 bilaga II initiativ 6.
8	Kontroll av EU-lagstiftningens ändamålsenlighet mot olaglig avverkning (EU:s timmerförordning, förordning (EU) nr 995/2010 och EU:s Flegt-förordning (EG) nr 2173/2005)		Pågående	Färdplan Ares(2020)616191. Resultat omhändertas i förslag om avskogning CWP 2021 bilaga I initiativ 3b (RSB).
9	Granskning av EU:s batteridirektiv	4	Avslutat	Förslag COM(2020) 798, 2020-12-10.

10	Kontroll av ändamålsenligheten med relevant EU-lagstiftning om hormonstörande ämnen	Avslutat	Kontroll redovisad i SWD(2020) 251, 2020-10-14.
11	Granskning av handelsnormsförordningen för fiskeri- och vattenbruksprodukter i EU*	<i>1 2021</i> Pågående	Inledande konsekvensbedömning Ares(2020)1962951. Förslag planerat under kvartal 2 2021 (HYS).
12	Utvärdering av förordning 913/2010 om ett europeiskt järnvägsnät för konkurrenskraftig godstrafik (förordningen om godskorridorer på järnväg)	Avslutat	Utvärdering redovisad i SWD(2021) 134, 2021-06-02.
13	Utvärdering av direktiv 2009/128/EG om hållbar användning av bekämpningsmedel	Pågående	Inledande konsekvensbedömning Ares(2020)2804518. Utvärdering planerad kvartal 1 2021 (RSB) och förslag planerat kvartal 1 2022 (RSB, HYS).
14	Utvärdering av EU:s djurskyddsstrategi (2012–2015)	Avslutat	Utvärdering redovisad i SWD(2021) 76, 2021-03-31.
15	Utvärdering av godkännande av växtskyddsmedel och gränsvärden för bekämpningsmedelsrester	Avslutat	Utvärdering redovisad i COM(2020) 208 och SWD(2020) 87, 2020-05-20.
16	Utvärdering av förordning (EG) nr 1924/2006 om näringspåståenden och hälsopåståenden om livsmedel med avseende på näringsprofiler och hälsopåståenden om växter och deras beredningar och om det allmänna regelverket för deras användning i livsmedel	Avslutat	Utvärdering redovisad i SWD(2020) 95, 2020-05-20.
17	Utvärdering av material i kontakt med livsmedel	Pågående	Färdplan Ares(2017)5809429. Utvärdering planerad kvartal 3 2022 (RSB) och förslag planerat kvartal 2 2023 (HYS) eller kvartal 4 2023 (RSB), inledande konsekvensbedömning Ares(2020)7731375.
18	Utvärdering av direktiv 2005/44/EG om harmoniserade flodinformationstjänster (RIS) på inre vattenvägar i gemenskapen	Avslutat	Utvärdering redovisad i SWD(2021) 50, 2021-02-25.
19	Rapport från kommissionen till Europaparlamentet och rådet om tillämpningen av förordning (EU) nr 910/2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden (eIDA-förordningen)	Avslutat	Rapport i COM(2021) 290, 2021-06-03.

20	Översyn av direktivet om minskade kostnader för bredband (direktiv 2014/61/EU)	Pågående	Inledande konsekvensbedömning Ares(2020)3207717. Förslag planerat slutet av 2021 (RSB) eller kvartal 1 2022 (HYS).
21	Översyn av förordningen om den inre marknaden och den gränsöverskridande e-handeln (geoblockering)	Pågående	Saknas i RSB och HYS.
22	Granskning av rekommendationen om digitalisering av och tillgång via internet till kulturellt material och digitalt bevarande (2011/711/EU)*	Pågående	Saknas i RSB och HYS. Utvärdering redovisad i SWD(2021) 15, 2021-01-29.
23	Kontroll av ändamålsenligheten av 2012 års paket för modernisering av det statliga stödet, riktlinjerna för järnvägsföretag och kortfristig exportkreditförsäkring	Avslutat	Kontroll redovisad i SWD(2020) 257, 2020-10-20.
24	Utvärdering av gruppundantagsförordningen om vertikala avtal	Avslutat	Utvärdering redovisad i SWD(2020) 172, 2020-09-08.
25	Utvärdering av processrättsliga och jurisdiktionsrelaterade aspekter på EU:s koncentrationskontroll	Avslutat	Utvärdering redovisad i SWD(2021) 66, 2021-03-26.
26	Ändring av den allmänna gruppundantagsförordningen med avseende på EU:s nya finansieringsprogram	Avslutat	Kommissionens förordning C(2021) 5336, 2021-07-23.
27	Förordningen för gruppundantag för konsortier (undantag från artikel 101 i EUF-fördraget för vissa samarbetsavtal mellan containerfraktrederier)	Avslutat	Kommissionens förordning C(2020) 1734, 2020-03-24.
28	Utvärdering av lågspänningsdirektiv 2014/35/EU	Avslutat	Utvärdering redovisad i SWD(2021) 202, 2021-07-14.
29	Utvärdering av postdirektiv 97/67/EG*	Pågående	Färdplan Ares(2020)1291009. Utvärdering planerad under kvartal 3 2021 (HYS).
30	Utvärdering av definitionen av små och medelstora företag	Avslutat	Utvärdering redovisad i SWD(2021) 279, 2021-09-28
31	Granskning av maskindirektiv 2006/42/EG* <i>1 2021</i>	Avslutat	Förslag COM(2020) 202, 2021-04-21. Jämför översyn i CWP 2021 bilaga II initiativ 21.
32	Utvärdering av EU:s lagstiftning om formskydd	Avslutat	Utvärdering redovisad i SWD(2020) 264, 2020-11-06.

33	Utvärdering av körkortsdirektiv 2006/126/EG*		Pågående	Färdplan Ares(2019)5227452. Utvärdering planerad kvartal 1 2021 (RSB) eller kvartal 3 2021 (HYS).
34	Enhetliga avrundningsregler (uppföljning av rapporten om den senaste utvecklingen när det gäller euromynt COM(2018) 787 final/2)*	4 2021	Pågående	Inledande konsekvensbedömning Ares(2020)4228352. Saknas i RSB.
35	Kontroll av ändamålsenligheten av företagens offentliga företagsrapportering		Avslutat	Kontroll redovisad i SWD(2021)81, 2021-04-21.
36	Utvärdering av lagstiftningen om handel med narkotikaprekursorer		Avslutat	Utvärdering redovisad i COM(2020)768, 2020-11-30.
37	Utvärdering av förordningen om ömsesidigt bistånd i tullfrågor 515/97*		Pågående	Färdplan Ares(2019)3245831. Utvärdering planerad kvartal 4 2021 (HYS).
38	Utvärdering av handelspelaren i sex EU-associeringsavtal med Euromed-länderna (Tunisien, Marocko, Egypten, Jordanien, Algeriet och Libanon)*		Pågående	Färdplan Ares(2017)5657003.
39	Utvärdering av genomförandet av avtalet om det ekonomiska partnerskapet EU-Cariforum*		Pågående	Färdplan Ares(2018)3836330.
40	Tortyrfri handel		Avslutat	Rapport COM(2020) 343, 2020-07-30.
41	Utvärdering av förordning (EG) nr 1901/2006 om läkemedel för pediatrik användning och förordning (EG) nr 141/2000 om säräkemedel		Avslutat	Utvärdering redovisad i SWD(2020)163, 2020-08-11.
42	Kommissionens förslag om översyn av direktiv 2008/48/EG om konsumentkreditavtal*	2 2021	Avslutat	COM(2021) 347, 2021-06-30.
43	Kommissionens förslag om översyn av direktiv 2002/65/EG om distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenter*	4 2021	Pågående	Inledande konsekvensbedömning Ares(2021)3528130. Förslag planerat under kvartal 1 2022 (HYS).
44	Granskning av direktivet om allmän produktsäkerhet 2001/95/EG (förordning, rättslig grund, artikel 114 i EUF-fördraget)*	2 2021	Avslutat	Förslag COM(2021) 346, 2021-06-30.

Arbetsprogram 2020 Bilaga III – Prioriterade pågående ärenden

Skuggning av rader markerar att prioriteringen har förts över till arbetsprogrammet för 2021 bilaga III.

Nr	Ärende	Status	Åtgärd
1	2019/0017 (COD)	Pågående	
2	2018/0193 (COD)	Pågående	
3	2018/0138 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2021/1187 av den 7 juli 2021 om rationaliseringsåtgärder för att påskynda förverkligandet av det transeuropeiska transportnätet (TEN-T)
4	2017/0114 (COD)	Pågående	
5	2015/0165 (NLE)	Pågående	
6	2015/0093 (COD)	Pågående	
7	2018/0229 (COD)	Avslutat	Tillbakadraget och ersatt av 2020/0108 (COD), avslutat genom antagande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/523 av den 24 mars 2021 om inrättande av InvestEU-programmet och om ändring av förordning (EU) 2015/1017
8	2018/0251 (NLE)	Avslutat	Rådets förordning (EU) 2021/101 av den 25 januari 2021 om inrättande av stödprogrammet för avveckling av kärnkraftverket Ignalina i Litauen och om upphävande av förordning (EU) nr 1369/2013
9	2018/0252 (NLE)	Avslutat	Rådets förordning (Euratom) 2021/100 av den 25 januari 2021 om inrättande av ett särskilt finansieringsprogram för avvecklingen av kärntekniska anläggningar och hanteringen av radioaktivt avfall och om upphävande av förordning (Euratom) nr 1368/2013
10	2018/0235 (NLE)	Avslutat	Rådets beslut (Euratom) 2021/281 av den 22 februari 2021 om ändring av beslut 2007/198/Euratom om inrättande av ett europeiskt gemensamt företag för Iter och utveckling av fusionsenergi samt om beviljande av förmåner till detta företag
11	2018/0209 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/783 av den 29 april 2021 om inrättande av ett program för miljö och klimatpolitik (Life) samt om upphävande av förordning (EU) nr 1293/2013
12	2018/0210 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1139 av den 7 juli 2021 om Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden och om ändring av förordning (EU) 2017/1004

13	2018/0217 (COD)	Pågående	
14	2018/0218 (COD)	Pågående	
15	2018/0216 (COD)	Pågående	
16	2019/0254 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/2220 av den 23 december 2020 om fastställande av vissa övergångsbestämmelser för stöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) och Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) under åren 2021 och 2022 och om ändring av förordningarna (EU) nr 1305/2013, (EU) nr 1306/2013 och (EU) nr 1307/2013 vad gäller resurser och tillämpning under åren 2021 och 2022 och förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller resurser och fördelningen av sådant stöd under åren 2021 och 2022
17	2017/0237 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/782 av den 29 april 2021 om rättigheter och skyldigheter för tågresenärer
18	2013/0072 (COD)	Pågående	
19	2013/0186 (COD)	Pågående	
20	2011/0391 (COD)	Pågående	
21	2017/0113 (COD)	Pågående	
22	2017/0288 (COD)	Pågående	
23	2018/0332 (COD)	Pågående	
24	2019/0101 (COD)	Pågående	
25	2017/0003 (COD)	Pågående	
26	2018/0328 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/887 av den 20 maj 2021 om inrättande av Europeiska kompetenscentrumet för cybersäkerhet inom näringsliv, teknik och forskning och av nätverket av nationella samordningscentrum
27	2016/0402 (COD)	Avslutat	Tillbakadraget genom 2021/C 143/04 i enlighet med CWP 2021 bilaga IV nr 6
28	2016/0403 (COD)	Avslutat	Tillbakadraget genom 2021/C 143/04 i enlighet med CWP 2021 bilaga IV nr 7

29	2018/0228 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1153 av den 7 juli 2021 om inrättande av Fonden för ett sammanlänkat Europa och om upphävande av förordningarna (EU) nr 1316/2013 och (EU) nr 283/2014
30	2018/0231 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/690 av den 28 april 2021 om inrättande av ett program för den inre marknaden, konkurrenskraft för företag, inklusive små och medelstora företag, området för växter, djur, livsmedel och foder och europeisk statistik (programmet för den inre marknaden) samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 99/2013, (EU) nr 1287/2013, (EU) nr 254/2014 och (EU) nr 652/2014
31	2018/0225 (COD)	Avslutat	Rådets beslut (EU) 2021/764 av den 10 maj 2021 om inrättande av det särskilda programmet för genomförande av Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation samt om upphävande av beslut 2013/743/EU
32	2018/0224 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/695 av den 28 april 2021 om inrättande av Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation, om fastställande av dess regler för deltagande och spridning och om upphävande av förordningarna (EU) nr 1290/2013 och (EU) nr 1291/2013
33	2018/0226 (NLE)	Avslutat	Rådets förordning (Euratom) 2021/765 av den 10 maj 2021 om inrättande av Europeiska atomenergigemenskapens forsknings- och utbildningsprogram för perioden 2021–2025 som kompletterar Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation samt om upphävande av förordning (Euratom) 2018/1563
34	2018/0227 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/694 av den 29 april 2021 om inrättande av programmet för ett digitalt Europa och om upphävande av beslut (EU) 2015/2240
35	2018/0254 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/697 av den 29 april 2021 om inrättande av Europeiska försvarsfonden och om upphävande av förordning (EU) 2018/1092
36	2018/0236 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/696 av den 28 april 2021 om inrättande av unionens rymdprogram och Europeiska unionens rymdprogrambyrå och om upphävande av förordningarna (EU) nr 912/2010, (EU) nr 1285/2013 och (EU) nr 377/2014 och beslut nr 541/2014/EU
37	2017/0335 (CNS)	Pågående	
38	2015/0270 (COD)	Pågående	
39	2018/0171 (COD)	Pågående	

40	2018/0063 (COD)	Pågående	
41	2016/0107 (COD)	Pågående	
42	2016/0365 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 av den 16 december 2020 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132
43	2015/0250 (NLE)	Pågående	
44	2019/0161 (COD)	Avslutat	Tillbakadraget genom COM(2020) 408 enligt CWP 2021 bilaga IV nr 10
45	2016/0397 (COD)	Pågående	
46	2019/0188 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2020/1782 av den 25 november 2020 om ändring av beslut nr 573/2014/EU om ett utökat samarbete mellan de offentliga arbetsförmedlingarna
47	2017/0333 (APP)	Pågående	
48	2012/0164 (APP)	Pågående	
49	2016/0336 (CNS)	Pågående	
50	2016/0337 (CNS)	Pågående	
51	2013/0045 (CNS)	Pågående	
52	2018/0173 (CNS)	Avslutat	Rådets direktiv (EU) 2020/1151 av den 29 juli 2020 om ändring av direktiv 92/83/EEG om harmonisering av strukturerna för punktskatter på alkohol och alkoholdrycker
53	2018/0164 (CNS)	Pågående	
54	2018/0005 (CNS)	Pågående	
55	2017/0115 (CNS)	Pågående	
56	2018/0213 (COD)	Avslutat	Tillbakadraget genom COM(2020) 408 enligt CWP 2021 bilaga IV nr 11
57	2018/0212 (COD)	Pågående	
58	2018/0168 (COD)	Pågående	

59	2018/0166 (APP)	Avslutat	Rådets förordning (EU, Euratom) 2020/2093 av den 17 december 2020 om den fleråriga budgetramen 2021–2027
60	2018/0132 (APP)	Avslutat	Rådets förordning (EU, Euratom) 2021/768 av den 30 april 2021 om genomförandebestämmelser till systemet för Europeiska unionens egna medel och om upphävande av förordning (EU, Euratom) nr 608/2014
61	2018/0133 (NLE)	Avslutat	Rådets förordning (EU, Euratom) 2021/769 av den 30 april 2021 om ändring av förordning (EEG, Euratom) nr 1553/89 om den slutliga enhetliga ordningen för uppbörd av egna medel som härrör från mervärdesskatt
62	2018/0131 (NLE)	Avslutat	Rådets förordning (EU, Euratom) 2021/770 av den 30 april 2021 om beräkning av egna medel baserade på plastförpackningsavfall som inte materialåtervinns, om metoder och förfaranden för tillhandahållande av dessa egna medel, om åtgärder för att möta likviditetsbehov och om vissa aspekter av egna medel baserade på bruttonationalinkomst
63	2018/0135 (CNS)	Avslutat	Rådets beslut (EU, Euratom) 2020/2053 av den 14 december 2020 om systemet för Europeiska unionens egna medel och om upphävande av beslut 2014/335/EU, Euratom
64	2018/0194 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/840 av den 20 maj 2021 om inrättande av ett program för utbyte, stöd och utbildning för att skydda euron mot förfalskning under perioden 2021–2027 (Perikles IV-programmet) och om upphävande av förordning (EU) nr 331/2014
65	2018/0219 (APP)	Avslutat	Rådets förordning (EU) 2021/1696 av den 21 september 2021 om utvidgning av tillämpningsområdet för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/840 om inrättande av ett handlingsprogram för utbyte, stöd och utbildning med avseende på skydd av euron mot förfalskning för perioden 2021–2027 ("Perikles IV-programmet") till att även omfatta icke deltagande medlemsstater
66	2018/0206 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1057 av den 24 juni 2021 om inrättande av Europeiska socialfonden+ (ESF+) och om upphävande av förordning (EU) nr 1296/2013
67	2018/0202 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/691 av den 28 april 2021 om Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter för uppsagda arbetstagare (EGF) och om upphävande av förordning (EU) nr 1309/2013
68	2018/0232 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/444 av den 11 mars 2021 om inrättande av ett tullprogram för samarbete i tullfrågor och om upphävande av förordning (EU) nr 1294/2013

69	2018/0233 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/847 av den 20 maj 2021 om inrättande av Fiscalisprogrammet för samarbete på beskattningsområdet och om upphävande av förordning (EU) nr 1286/2013
70	2018/0258 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1077 av den 24 juni 2021 om inrättande, som en del av Fonden för integrerad gränsförvaltning, av instrumentet för ekonomiskt stöd för tullkontrollutrustning
71	2018/0196 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 av den 24 juni 2021 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden, Fonden för en rättvis omställning och Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden samt finansiella regler för dessa och för Asyl-, migrations- och integrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik
72	2018/0197 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1058 av den 24 juni 2021 om Europeiska regionala utvecklingsfonden och Sammanhållningsfonden
73	2018/0198 (COD)	Pågående	
74	2018/0199 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1059 av den 24 juni 2021 om särskilda bestämmelser för målet Europeiskt territoriellt samarbete (Interreg) med stöd av Europeiska regionala utvecklingsfonden och finansieringsinstrument för yttre åtgärder
75	2018/0322 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1542 av den 21 oktober 2020 om ändring av förordning (EU) nr 1303/2013 vad gäller en justering av det årliga förskottet för åren 2021–2023
76	2016/0295 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/821 av den 20 maj 2021 om upprättande av en unionsordning för kontroll av export, förmedling, transitering och överföring av samt tekniskt bistånd för produkter med dubbla användningsområden (omarbetning)
77	2012/0060 (COD)	Pågående	
78	2019/0273 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/167 av den 10 februari 2021 om ändring av förordning (EU) nr 654/2014 om utövande av unionens rättigheter vid tillämpning och genomdrivande av internationella handelsregler
79	9736/18	Avslutat	Rådets beslut (Gusp) 2021/509 av den 22 mars 2021 om inrättande av en europeisk fredsfacilitet och om upphävande av beslut (Gusp) 2015/528

80	2018/0247 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1529 av den 15 september 2021 om inrättande av instrumentet för stöd inför anslutningen (IPA III)
81	2018/0243 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/947 av den 9 juni 2021 om inrättande av instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete – Europa i världen – om ändring och upphävande av beslut nr 466/2014/EU och om upphävande av förordning (EU) 2017/1601 och rådets förordning (EG, Euratom) nr 480/2009
82	2018/0244 (CNS)	Pågående	
83	2018/0245 (NLE)	Avslutat	Rådets förordning (EURATOM) 2021/948 av den 27 maj 2021 om inrättande av ett europeiskt instrument för internationellt kärnsäkerhetssamarbete som kompletterar instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete – Europa i världen, och som grundar sig på fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen och om upphävande av förordning (Euratom) nr 237/2014
84	2019/0070 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/836 av den 20 maj 2021 om ändring av beslut nr 1313/2013/EU om en civilskyddsmekanism för unionen
85	2018/0170 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2020/2223 av den 23 december 2020 om ändring av förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 vad gäller samarbete med Europeiska åklagarmyndigheten och effektiviteten i utredningar vid Europeiska byrån för bedrägeribekämpning
86	2014/0173 (COD)	Pågående	
87	2018/0018 (COD)	Pågående	
88	2018/0329 (COD)	Pågående	
89	2018/0331 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/784 av den 29 april 2021 om åtgärder mot spridning av terrorisminnehåll online

90	2018/0152 (COD)	Avslutat	<p>Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1133 av den 7 juli 2021 om ändring av förordningarna (EU) nr 603/2013, (EU) 2016/794, (EU) 2018/1862, (EU) 2019/816 och (EU) 2019/818 vad gäller fastställandet av villkoren för åtkomst till andra EU-informationssystem för ändamål som gäller Informationssystemet för viseringar</p> <p>Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1134 av den 7 juli 2021 om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 767/2008, (EG) nr 810/2009, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1860, (EU) 2018/1861, (EU) 2019/817 och (EU) 2019/1896 och om upphävande av rådets beslut 2004/512/EG och 2008/633/RIF, i syfte att reformera Informationssystemet för viseringar</p>
91	2019/0002 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1152 av den 7 juli 2021 om ändring av förordningarna (EG) nr 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1860, (EU) 2018/1861 och (EU) 2019/817 avseende fastställande av villkoren för åtkomst till andra EU-informationssystem för syften med anknytning till EU-systemet för reseuppgifter och resetillstånd
92	2016/0141 (COD)	Pågående	
93	2016/0139 (COD)	Pågående	
94	2017/0245 (COD)	Pågående	
95	2016/0131 (COD)	Pågående	
96	2016/0132 (COD)	Pågående	
97	2016/0133 (COD)	Avslutat	Tillbakadraget genom 2021/C 143/04 i enlighet med CWP 2021 bilaga IV nr 13
98	2016/0222 (COD)	Pågående	
99	2016/0223 (COD)	Pågående	
100	2016/0224 (COD)	Pågående	
101	2016/0225 (COD)	Pågående	
102	2016/0176 (COD)	Pågående	
103	2018/0191 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/817 av den 20 maj 2021 om inrättande av Erasmus+ Unionens program för utbildning, ungdom och idrott samt om upphävande av förordning (EU) nr 1288/2013

104	2019/0151 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/819 av den 20 maj 2021 om Europeiska institutet för innovation och teknik (omarbetning)
105	2019/0152 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2021/820 av den 20 maj 2021 om det strategiska innovationsprogrammet för Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT) 2021–2027: en ökad innovationsförmåga för Europa och om upphävande av beslut nr 1312/2013/EU
106	2018/0211 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/785 av den 29 april 2021 om inrättande av unionsprogrammet för bedrägeribekämpning och om upphävande av förordning (EU) nr 250/2014
107	2018/0250 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1149 av den 7 juli 2021 om inrättande av Fonden för inre säkerhet
108	2018/0248 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1147 av den 7 juli 2021 om inrättande av Asyl-, migrations- och integrationsfonden
109	2018/0249 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1148 av den 7 juli 2021 om inrättande, som en del av Fonden för integrerad gränsförvaltning, av instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik
110	2018/0230 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/888 av den 20 maj 2021 om inrättande av programmet för Europeiska solidaritetskåren och om upphävande av förordningarna (EU) 2018/1475 och (EU) nr 375/2014
111	2018/0190 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/818 av den 20 maj 2021 om inrättande av programmet Kreativa Europa (2021–2027) och om upphävande av förordning (EU) nr 1295/2013
112	2016/0399 (COD)	Pågående	
113	2012/0299 (COD)	Pågående	
114	2016/0400 B(COD)	Pågående	
115	2018/0089 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2020/1828 av den 25 november 2020 om grupptalan för att skydda konsumenters kollektiva intressen och om upphävande av direktiv 2009/22/EG
116	2008/0140 (CNS)	Pågående	
117	2017/0035 (COD)	Pågående	

118	2019/0001 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1150 av den 7 juli 2021 om ändring av förordningarna (EU) 2018/1862 och (EU) 2019/818 avseende fastställande av villkoren för åtkomst till andra EU-informationssystem för syften med anknytning till EU-systemet för reseuppgifter och resetillstånd Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1151 av den 7 juli 2021 om ändring av förordningarna (EU) 2019/816 och (EU) 2019/818 avseende fastställande av villkoren för åtkomst till andra EU-informationssystem för syften med anknytning till EU-systemet för reseuppgifter och resetillstånd
119	2018/0044 (COD)	Pågående	
120	2018/0107 (COD)	Pågående	
121	2018/0108 (COD)	Pågående	
122	2018/0204 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1784 av den 25 november 2020 om delgivning i medlemsstaterna av rättegångshandlingar och andra handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (delgivning av handlingar) (omarbetning)
123	2018/0203 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1783 av den 25 november 2020 om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (bevisupptagning) (omarbetning)
124	2018/0136 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2020/2092 av den 16 december 2020 om en generell villkorlighetsordning för skydd av unionsbudgeten
125	2018/0207 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/692 av den 28 april 2021 om inrättande av programmet för medborgare, jämlikhet, rättigheter och värden och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1381/2013 och rådets förordning (EU) nr 390/2014
126	2018/0208 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/693 av den 28 april 2021 om inrättande av programmet för rättsliga frågor och om upphävande av förordning (EU) nr 1382/2013

Arbetsprogram 2021 Bilaga I – Nya initiativ

Nr	CWP-mål	Initiativ	Kvartal	Dokument	Antaget
1	55-procentspaketet	a) Översyn av ETS och förslag om ETS som egna medel	2	COM(2021) 551–552	2021-07-14
		b) Mekanism för koldioxidjustering vid gränserna	2	COM(2021) 564	2021-07-14
		c) Förordning om ansvarsfördelning	2	COM(2021) 555	2021-07-14
		d) Ändring av direktivet om förnybar energi	2	COM(2021) 557	2021-07-14
		e) Ändring av energieffektivitetsdirektivet	2	COM(2021) 558	2021-07-14
		f) Översyn av förordningen om LULUCF	2	COM(2021) 554	2021-07-14
		g) Minskade metanutsläpp inom energisektorn	2	–	(LPP 2021-12-14)
		h) Översyn av energiskattedirektivet	2	COM(2021) 563	2021-07-14
		i) Översyn av AFID (infrastruktur för alternativa bränslen)	2	COM(2021) 559	2021-07-14
		j) Översyn av CO2- normer för lätta fordon	2	COM(2021) 556	2021-07-14
		k) Översyn av direktivet om byggnaders energiprestanda	4	–	(LPP 2021-12-14)
1		l) Översyn av det tredje energipaketet för gas (direktiv 2009/73/EU och förordning 715/2009/EU)	4	–	(LPP 2021-12-14)
2	Paketet för cirkulär ekonomi	a) Initiativet för hållbara produkter	4	–	(LPP 2021-12-14)
		b) Kretsloppsinitiativ för elektronik	4	–	
3	Paketet för biologisk mångfald och giftfri miljö	a) Handlingsplan för utveckling av ekologisk produktion	1	COM(2021) 141	2021-03-25
		b) Minimera risken för avskogning och skogsförstörelse	2	–	(LPP 2021-11-10)
		c) Nollutsläppsplan för vatten, luft och mark	2	COM(2021) 400	2021-05-12
		d) Ny rättslig ram för återställande av sunda ekosystem	4	–	(LPP 2021-11-10)

4	Hållbar och smart mobilitet	a) Översyn av direktivet om intelligenta transportsystem	3	–	(LPP 2021-12-14)
		b) Översyn av TEN-T-förordningen	3	–	(LPP 2021-12-14)
		c) Initiativet för järnvägskorridorer i EU	3	–	(LPP 2021-12-14)
		d) Utveckling av post-Euro 6/VI-utsläppsnormer	4	–	
5	Europas digitala decennium	Europas digitala decennium: digitala mål för 2030	1	COM(2021) 118	2021-03-09
6	Datapaketet	a) Datalag	3	–	(LPP 2021-12-01)
		b) Översyn av databasdirektivet	3	–	
7	Digital skatt	Digital skatt och förslag om digital skatt som egna medel	2	–	
8	En tillförlitlig och säker europeisk e-identifiering	En tillförlitlig och säker europeisk e-identifiering	1	COM(2021) 281	2021-06-03
9	Arbetstagare på digitala plattformar	Förbättring av arbetsvillkoren för arbetstagare på digitala plattformar	1 / 4	C(2021) 1127 / –	2021-02-24 / (LPP 2021-12-08)
10	En industristrategi för Europa	Uppdatering av den nya industristrategin för Europa	2	COM(2021) 350	2021-05-05
11	Utländska subventioner	a) Uppföljning av vitboken om utländska subventioner	2	COM(2021) 223	2021-05-05
		b) Uppföljning av vitboken om utländska subventioner: Offentlig upphandling	2	COM(2021) 223	2021-05-05
12	Den civila industrin, försvarsindustrin och rymdindustrin	Handlingsplan för synergier mellan den civila industrin, försvarsindustrin och rymdindustrin	1	COM(2021) 70	2021-02-22
13	Konstruktionskrav och konsumenträttigheter för elektronik	Nya konstruktionskrav och konsumenträttigheter för elektronik	4	–	

14	Fördjupa kapitalmarknadsunionen	a) Investeringskydd och underlättande av investeringar	2	–	(LPP 2021-12-22)
		b) Översyn av Solvens II	3	COM(2021) 580–582	2021-09-22
		c) Översyn av Mifid och Mifir	4	–	(HYS kv 1 2022)
15	Hållbar bolagsstyrning	Hållbar bolagsstyrning	2	–	(LPP 2021-10-27)
16	EU-standard för gröna obligationer	Fastställande av en EU-standard för gröna obligationer	2	COM(2021) 391	2021-07-06
17	Paket för bekämpning av penningtvätt	Lagstiftningspaket för bekämpning av penningtvätt	1	COM(2021) 420–423	2021-07-20
18	Paketet för en rättvis ekonomi	a) Handlingsplan för pelaren för sociala rättigheter	1	COM(2021) 102	2021-03-04
		b) Rekommendation om en europeisk barngaranti	1	COM(2021) 137	2021-03-24
		c) Meddelande om en ny arbetsmiljöstrategi	2	COM(2021) 323	2021-06-28
		d) Handlingsplan för den sociala ekonomin	4	–	(LPP 2021-12-08)
19	Det allmänna preferenssystemet	Mot den framtida rättsliga ramen för ett allmänt preferenssystem för beviljande av handelsförmåner till utvecklingsländer	2	COM(2021) 579	2021-09-22
20	Avskräckning ifrån och motverkande av tredjeländers tvångsåtgärder	Instrument för att avskräcka ifrån och motverka tredjeländers tvångsåtgärder	4	–	(LPP 2021-12-08)
21	Resultatram 2021–2027	Meddelande om resultatramen för 2021–2027	2	COM(2021) 366	2021-06-08
22	Fullborda bankunionen	Översyn av ramen för bankkrishantering och insättningsgaranti	4	–	
23	Punktskattepaketet	a) Översyn av direktivet om tobaksbeskattning	3	–	(HYS kv 4)
		b) Ändring av direktivet om allmänna regler för punktskatt	4	–	(HYS kv 3)

24	Förstärkning av EU:s bidrag till regelbaserad multilateralism	Gemensamt meddelande om en förstärkning av EU:s bidrag till regelbaserad multilateralism	2	JOIN(2021) 3	2021-02-17
25	Den arktiska dimensionen	Gemensamt meddelande om Arktis	4	–	(LPP 2021-10-13)
26	Södra grannskapet	Gemensamt meddelande om ett förnyat partnerskap med det södra grannskapet	1	JOIN(2021) 2	2021-02-09
27	Avväpning, demobilisering och återanpassning av f.d. soldater	Gemensamt meddelande om en strategi till stöd för avväpning, demobilisering och återanpassning av f.d. soldater	3	–	(LPP 2021-11-17)
28	Forskning, innovation, utbildning och ungdomsfrågor	Meddelande om en global strategi för forskning, innovation, utbildning och ungdomsfrågor	2	COM(2021) 252	2021-05-18
29	EU:s humanitära bistånd	Meddelande om EU:s humanitära bistånd i samband med covid-19-pandemin och därefter	1	COM(2021) 110	2021-03-10
30	Konsulärt skydd	Konsulärt skydd – översyn av EU:s regler	4	–	
31	Europeisk biomedicinsk forskning och utveckling	Förslag om att inrätta ett nytt europeiskt organ för biomedicinsk forskning och utveckling	4	COM(2021) 576–577, C(2021) 6712	2021-09-16
32	Europeiskt hälsodataområde	Europeiskt hälsodataområde	4	–	
33	Uppföljningsinitiativ inom ramen för den nya migrations- och asylpakten	a) En ny EU-handlingsplan mot smuggling av migranter	2	COM(2021) 591	2021-09-29
		b) En ny strategi för frivilligt återvändande och återanpassning	2	COM(2021) 120	2021-04-27

34	Schengenpaketet	a) Strategi för Schengenområdets framtid	2	COM(2021) 277	2021-06-02
		b) Ändring av utvärderingsmekanismen för Schengen	2	COM(2021) 278	2021-06-02
		c) Översyn av kodexen om Schengengränserna	2	–	(LPP 2021-11-17)
		d) Digitalisering av viseringsförfaranden	4	–	
35	Uppföljning av EU:s säkerhetsstrategi	a) EU-agenda för bekämpande av organiserad brottslighet	1	COM(2021) 170	2021-04-14
		b) Lagstiftning mot sexuella övergrepp mot barn på nätet	2	–	(LPP 2021-12-01)
		c) En EU-agenda om terrorismbekämpning	3	COM(2020) 795	2020-12-09
		d) Översyn av direktivet om frysning och förverkande	4	–	
		e) Förslag om en EU-kod för polissamarbete	4	–	(LPP 2021-11-17)
		f) Förslag om kontor för återvinning av tillgångar	4	–	
36	Uppföljning av det europeiska området för utbildning och den uppdaterade kompetensagendan	a) Europeisk strategi för mikromeriter	4	–	(LPP 2021-12-08)
		b) Individuella lärandekonton	4	–	(LPP 2021-12-18)
37	EU:s strategi för bekämpning av antisemitism	Meddelande om EU:s strategi för bekämpning av antisemitism	4	–	(LPP 2021-10-05)
38	Barns rättigheter	EU-strategi för barnets rättigheter	1	COM(2021) 142	2021-03-24
39	Förebygga och bekämpa specifika former av könsrelaterat våld	Förslag om att förebygga och bekämpa specifika former av könsrelaterat våld	4	–	(LPP 2021-12-08)
40	Bekämpning av hatbrott och hatpropaganda	Initiativ för att utvidga förteckningen över EU-brott med alla former av hatbrott och hatpropaganda	4	–	(LPP 2021-12-08)

41	Paketet om digitalt rättsligt samarbete	a) Digitalt informationsutbyte om terrorism	4	–	(LPP 2021-12-01)
		b) Plattform för gemensamma utredningsgrupper	4	–	(LPP 2021-12-01)
		c) Digitalisering av det rättsliga samarbetet	4	–	(LPP 2021-12-01)
42	Paketet om öppenhet och demokrati	a) Översyn av stadgarna för och finansiering av europeiska politiska partier och politiska stiftelser	3	–	(LPP 2021-11-23)
		b) Större insyn vad gäller betald politisk reklam	3	–	(LPP 2021-11-23)
		c) Översyn av rösträtt och valbarhet vid EP-val	4	–	(LPP 2021-11-23)
		d) Översyn av rösträtt och valbarhet vid kommunala val	4	–	(LPP 2021-11-23)
		e) Initiativ mot rättegångsmissbruk som riktar sig mot journalister och människorättsförsvarare	4	–	
43	En långsiktig vision för landsbygdsområden	Meddelande om en långsiktig vision för landsbygds- områden	2	COM(2021) 345	2021-06-30
44	EU:s funktionsnedsätt- ningsstrategi	Strategi om rättigheter för personer med funktionsned- sättning	1	COM(2021) 101	2021-03-03

Arbetsprogram 2021 Bilaga II – Refit-initiativ

Nr	Initiativ	Kvartal	Status	Åtgärd
1	Översyn av geografiska beteckningar	4	Pågående	Inledande konsekvensbedömning Ares(2020)6037950. Saknas i RSB. Jämför pågående utvärdering i CWP 2020 bilaga II initiativ 2.
2	Skydd av ozonskiktet – översyn av EU-reglerna	4	Pågående	Inledande konsekvensbedömning Ares(2020)1782671.
3	Översyn av förordning (EG) nr 1013/2006 om transport av avfall	2	Pågående	Inledande konsekvensbedömning Ares(2020)1505101.
4	Översyn – Uppdatering av koncentrationsgränsvärden för långlivade organiska föroreningar i avfall – Ändringar av bilagorna IV och V om avfall till förordningen om långlivade organiska föroreningar i avfall	2	Pågående	Inledande konsekvensbedömning Ares(2020)2794471. Saknas i RSB.
5	Översyn av direktiv 94/62/EG om förpackningar och förpackningsavfall i syfte att skärpa de väsentliga kraven för förpackningar som ska släppas ut på EU-marknaden	4	Pågående	Inledande konsekvensbedömning Ares(2020)3041578. Saknas i RSB.
6	Översyn av direktiv 2010/75/EU om industriutsläpp	4	Pågående	Inledande konsekvensbedömning Ares(2020)1738021. Jämför avslutad utvärdering i CWP 2020 bilaga II initiativ 7.
7	Översyn av Europaparlamentets och rådets förordning om statistik över insatsvaror och produktion i jordbruket	1	Avslutat	Förslag COM(2021) 37, 2021-02-02.
8	Översyn av Europaparlamentets och rådets förordning om europeisk fiskeristatistik och om upphävande av förordning (EG) nr 1921/2006, förordning (EG) nr 762/2008, förordning (EG) nr 216/2009, förordning (EG) nr 217/2009 och förordning (EG) nr 218/2009	4	Pågående	Inledande konsekvensbedömning Ares(2020)2146186. Förslag planerat kvartal 3 2023 (HYS).
9	Översyn av förordningen om byggprodukter (EU nr 305/2011)	3	Pågående	Inledande konsekvensbedömning Ares(2020)3153709.
10	Översyn av förordning (EG) nr 1831/2003 om fodertillsatser	4	Pågående	Inledande konsekvensbedömning Ares(2020)7546840.

11	Utvärdering av avloppsslamdirektivet 86/278/EEG		Pågående	Färdplan Ares(2020)3116544. Saknas i RSB.
12	Utvärdering av direktiv 2007/2/EG om upprättande av en infrastruktur för rumslig information i Europeiska gemenskapen (Inspire)		Pågående	Färdplan Ares(2020)4637307.
13	Översyn av riktlinjerna för regionalstöd	1	Avslutat	Riktlinjer C(2021) 2594, 2021-04-19. Saknas i RSB.
14	Översyn av riktlinjerna för stöd till miljöskydd och energi	4	Pågående	Inledande konsekvensbedömning Ares(2020)6636736. Saknas i RSB.
15	Översyn av riktlinjerna för riskfinansiering	4	Pågående	Färdplan Ares(2020)7710669. Saknas i RSB.
16	Översyn av rambestämmelserna för statligt stöd till forskning, utveckling och innovation	4	Pågående	Färdplan Ares(2020)7629122. Saknas i RSB.
17	Översyn av meddelandet om viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse	4	Pågående	Färdplan Ares(2020)7015749. Saknas i RSB.
18	Översyn av den allmänna gruppundantagsförordningen avseende statligt stöd mot bakgrund av den gröna given	4	Pågående	Färdplan Ares(2021)1698763. Saknas i RSB.
19	Översyn av riktlinjerna för statligt stöd inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden och gruppundantagsförordningen för jordbruket	4	Pågående	Inledande konsekvensbedömning Ares(2019)534044. Saknas i RSB.
20	Översyn av riktlinjerna för statligt stöd till fiskeri- och vattenbrukssektorn, gruppundantagsförordningen och förordningen om stöd av mindre betydelse	4	Pågående	Inledande konsekvensbedömningar Ares(2019)2936505, Ares(2019)2936476 och Ares(2019)2936497. Saknas i RSB.
21	Översyn av maskindirektivet 2006/42/EG	2	Avslutat	Förslag COM(2020) 202, 2021-04-21. Jämför granskning i CWP 2020 bilaga II initiativ 31.
22	Översyn – Datoriserade bokningssystem	4	Pågående	Inledande konsekvensbedömning Ares(2020)3635812. Saknas i RSB.
23	Utvärdering av kommissionens tillkännagivande om marknadsdefinition i EU:s konkurrenslagstiftning		Avslutat	Utvärdering redovisad i SWD(2021) 199, 2021-07-12. Saknas i RSB.

24	Utvärdering av reglerna för statligt stöd för utbyggnad av bredbandsinfrastruktur		Avslutat	Utvärdering redovisad i SWD(2021) 194, 2021-07-07. Saknas i RSB.
25	Utvärdering av reglerna för statligt stöd till hälso- och sjukvårdstjänster och sociala tjänster av allmänt ekonomiskt intresse		Pågående	Färdplan Ares(2019)3858696. Utvärdering planerad kvartal 4 2021 (HYS). Saknas i RSB.
26	Utvärdering av den nya rättsliga ramen för produkter (beslut nr 768/2008/EG om en gemensam ram för saluföring av produkter samt bestämmelserna om ackreditering och CE-märkning i förordning (EG) nr 765/2008)		Pågående	Färdplan Ares(2020)6353387. Saknas i RSB.
27	Utvärdering av direktivet om elektromagnetisk kompatibilitet 2014/30/EU		Pågående	Färdplan Ares(2020)423666. Utvärdering planerad kvartal 4 2021(HYS) i slutet av 2021 (RSB).
28	Översyn av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 909/2014 av den 23 juli 2014 om förbättrad värdepappersavveckling i Europeiska unionen och om värdepapperscentraler samt ändring av direktiv 98/26/EG och 2014/65/EU samt förordning (EU) nr 236/2012	2	Pågående	Inledande konsekvensbedömning Ares(2021)1700448. Förslag planerat kvartal 1 2022 (HYS). Saknas i RSB.
29	Utvärdering av tre förordningar om passagerares rättigheter: rättigheter i samband med flygresor för personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet (förordning nr 1107/2006), passagerares rättigheter vid resor till sjöss och på inre vattenvägar och (förordning (EU) nr 1177/2010) samt passagerares rättigheter vid busstransport (förordning (EU) nr 181/2011)		Pågående	Färdplaner Ares(2019)5015925, Ares(2019)4480834 och Ares(2019)4480710. Utvärdering planerad kvartal 3 2021 (HYS). Saknas i RSB.
30	Preliminär utvärdering av genomförandet av unionens tullkodex		Pågående	Färdplan Ares(2020)3201224. Utvärdering planerad kvartal 4 2021 (HYS). Saknas i RSB.
31	Översyn av direktiv 2003/109/EG om varaktigt bosatta tredjelandsmedborgares ställning	3	Pågående	Inledande konsekvensbedömning Ares(2020)7238524. Förslag planerat den 22 december 2021 (LPP). Saknas i RSB.
32	Översyn av direktiv 2011/98/EU om ett kombinerat tillstånd	4	Pågående	Inledande konsekvensbedömning Ares(2020)7238503. Saknas i RSB.

33	Översyn av förordning (EU) nr 258/2012 om exporttillstånd och import- och transiteringsåtgärder för skjutvapen	4	Pågående	Inledande konsekvensbedömning	Ares(2021)3677254. Saknas i RSB.
34	Översyn – Undersökning av sjöolyckor	4	Pågående	Inledande konsekvensbedömning	Ares(2020)5376501. Förslag planerat kvartal 3 2021 (HYS). Saknas i RSB.
35	Översyn – Hamnstatskontroll	4	Pågående	Inledande konsekvensbedömning	Ares(2020)5376473. Förslag planerat kvartal 3 2021 (HYS). Saknas i RSB.
36	Översyn – Flaggstatskontroll	4	Pågående	Inledande konsekvensbedömning	Ares(2020)5376446. Förslag planerat kvartal 3 2021 (HYS). Saknas i RSB.
37	Översyn av lagstiftningen om blod, vävnader och celler	4	Pågående	Inledande konsekvensbedömning	Ares(2020)6649649.
38	Utvärdering av fiskefartygens säkerhet		Pågående	Färdplan	Ares(2021)3391100. Utvärdering planerad i slutet av 2021 (RSB).
39	Utvärdering av direktiv 2011/24/EU om tillämpningen av patienträttigheter vid gränsöverskridande hälso- och sjukvård		Pågående	Färdplan	Ares(2021)308895. Utvärdering planerad kvartal 2 2022 (HYS). Saknas i RSB.
40	Översyn av direktiv 99/2008/EG om skydd för miljön genom straffrättsliga bestämmelser	4	Pågående	Inledande konsekvensbedömning	Ares(2020)7247236. Förslag planerat den 10 november 2021 (LPP). Saknas i RSB.
41	Kontroll av ändamålsenligheten i EU:s lagstiftning om våld mot kvinnor och våld i hemmet		Pågående	Färdplan	Ares(2020)3508282 . Saknas i RSB.

Arbetsprogram 2021 Bilaga III – Prioriterade pågående ärenden

Skuggningen av rader markerar att prioriteringen har förts över från arbetsprogrammet för 2020 bilaga III.

Nr	Ärende	Status	Åtgärd
1	2020/0036 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1119 av den 30 juni 2021 om inrättande av en ram för att uppnå klimatneutralitet och om ändring av förordningarna (EG) nr 401/2009 och (EU) 2018/1999 (europeisk klimatlag)
2	2020/0035 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2020/2228 av den 23 december 2020 om ett Europaar för järnvägen (2021)
3	2018/0193 (COD)	Pågående	
4	2013/0186 (COD)	Pågående	
5	2013/0072 (COD)	Pågående	
6	2011/0391 (COD)	Pågående	
7	2020/0268 (COD)	Pågående	
8	2020/0266 (COD)	Pågående	
9	2020/0267 (COD)	Pågående	
10	2020/0265 (COD)	Pågående	
11	2019/0101 (COD)	Pågående	
12	2018/0328 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/887 av den 20 maj 2021 om inrättande av Europeiska kompetenscentrumet för cybersäkerhet inom näringsliv, teknik och forskning och av nätverket av nationella samordningscentrum
13	2017/0003 (COD)	Pågående	

14	2020/0154 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/168 av den 10 februari 2021 om ändring av förordning (EU) 2016/1011 vad gäller undantag för vissa referensvärden för avistaväxelkurser för tredjelandsvalutor och fastställande av ersättningar för vissa referensvärden som ska upphöra och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012
15	2020/0148 (CNS)	Avslutat	Rådets direktiv (EU) 2021/514 av den 22 mars 2021 om ändring av direktiv 2011/16/EU om administrativt samarbete i fråga om beskattning
16	2020/0156 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/558 av den 31 mars 2021 om ändring av förordning (EU) nr 575/2013 vad gäller anpassningar av ramverket för värdepapperisering för att stödja den ekonomiska återhämtningen med anledning av covid-19-krisen
17	2020/0151 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/557 av den 31 mars 2021 om ändring av förordning (EU) 2017/2402 om ett allmänt ramverk för värdepapperisering och om inrättande av ett särskilt ramverk för enkel, transparent och standardiserad värdepapperisering för att stödja återhämtningen efter covid-19-krisen
18	2020/0155 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/337 av den 16 februari 2021 om ändring av förordning (EU) 2017/1129 vad gäller EU-återhämtningsprospektet och riktade justeringar för finansiella mellanhänder och direktiv 2004/109/EG avseende användningen av ett enhetligt elektroniskt rapporteringsformat för årliga redovisningar för att stödja återhämtningen efter covid-19-krisen
19	2020/0152 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2021/338 av den 16 februari 2021 om ändring av direktiv 2014/65/EU vad gäller informationskrav, produktstyrning och positionslimiter och direktiven 2013/36/EU och (EU) 2019/878 vad gäller deras tillämpning på värdepappersföretag, för att stödja återhämtningen efter covid-19-krisen
20	2018/0168 (COD)	Pågående	
21	2018/0063A (COD)	Pågående	
	2018/0063B (COD)	Pågående	
22	2016/0397 (COD)	Pågående	
23	2016/0336 (CNS)	Pågående	
24	2016/0107 (COD)	Pågående	

25	2015/0270 (COD)	Pågående	
26	2013/0045 (CNS)	Pågående	
27	2020/0051 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/2172 av den 16 december 2020 om ändring av rådets förordning (EG) nr 1215/2009 om införande av särskilda handelsåtgärder för länder och territorier som deltar i eller är knutna till Europeiska unionens stabiliserings- och associeringsprocess
28	2019/0273 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/167 av den 10 februari 2021 om ändring av förordning (EU) nr 654/2014 om utövande av unionens rättigheter vid tillämpning och genomdrivande av internationella handelsregler
29	2016/0295 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/821 av den 20 maj 2021 om upprättande av en unionsordning för kontroll av export, förmedling, transitering och överföring av samt tekniskt bistånd för produkter med dubbla användningsområden (omarbetning)
30	2012/0060 (COD)	Pågående	
31	2020/0277 (COD)	Pågående	
32	2020/0278 (COD)	Pågående	
33	2020/0279 (COD)	Pågående	
34	2020/0179 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2020/2229 av den 23 december 2020 om ändring av beslut nr 445/2014/EU om inrättande av en unionsinsats för evenemanget Europeisk kulturhuvudstad för åren 2020–2033
35	2019/0002 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1152 av den 7 juli 2021 om ändring av förordningarna (EG) nr 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1860, (EU) 2018/1861 och (EU) 2019/817 avseende fastställande av villkoren för åtkomst till andra EU-informationssystem för syften med anknytning till EU-systemet för reseuppgifter och resetillstånd

36	2019/0001 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1150 av den 7 juli 2021 om ändring av förordningarna (EU) 2018/1862 och (EU) 2019/818 avseende fastställande av villkoren för åtkomst till andra EU-informationssystem för syften med anknytning till EU-systemet för reseuppgifter och resetillstånd Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1151 av den 7 juli 2021 om ändring av förordningarna (EU) 2019/816 och (EU) 2019/818 avseende fastställande av villkoren för åtkomst till andra EU-informationssystem för syften med anknytning till EU-systemet för reseuppgifter och resetillstånd
37	2018/0331 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/784 av den 29 april 2021 om åtgärder mot spridning av terrorisminnehåll online
38	2018/0329 (COD)	Pågående	
39	2018/0152 (COD)	Avslutat	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1133 av den 7 juli 2021 om ändring av förordningarna (EU) nr 603/2013, (EU) 2016/794, (EU) 2018/1862, (EU) 2019/816 och (EU) 2019/818 vad gäller fastställandet av villkoren för åtkomst till andra EU-informationssystem för ändamål som gäller Informationssystemet för viseringar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1134 av den 7 juli 2021 om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 767/2008, (EG) nr 810/2009, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1860, (EU) 2018/1861, (EU) 2019/817 och (EU) 2019/1896 och om upphävande av rådets beslut 2004/512/EG och 2008/633/RIF, i syfte att reformera Informationssystemet för viseringar
40	2016/0225 (COD)	Pågående	
41	2016/0224 (COD)	Pågående	
42	2016/0223 (COD)	Pågående	
43	2016/0222 (COD)	Pågående	
44	2016/0176 (COD)	Pågående	
45	2016/0132 (COD)	Pågående	
46	2016/0131 (COD)	Pågående	
47	2018/0107 (COD)	Pågående	

48	2018/0108 (COD)	Pågående
49	2012/0299 (COD)	Pågående
50	2008/0140 (CNS)	Pågående